

פרק ו' ויצא יעקב

סתורי תורה

(קהלת א) זורה השם ובא השם. מי קא חמא שלמה מלכא, דשירותא דספרא דחכמתא דיליה מהכא איה. אלא אמר רבי אלעזר, שלמה מלכא הא ספרא, אוקים לייה על שבע הבלים, ועלמא

(בראשית כה) ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרבנה. רבי חייא פתח ואמר, (קהלת א) זורה השם ובא השם ואל מקומו שואף זורה הוא שם, הא קרא איקמוה. אבל זורה השם דא יעקב,

קָאִים עַלְיָהוּ. וְאַנְנוּ עַמְדִין
וְסֶמֶכִין, קַיּוּמָא דַעַלְמָא. דְבָגִין
כִּי אַקְרֹן הַבְּלִים, (ס"א בָהָי
הַבְּלָדָן פְּנִיק מְפֻומִיה דָבָר נָשׁ וְאַתְקִים
בֵּיה וְאַתְעָרוּ חֶבְרִיא אַיִן הָעוֹלָם מַתְקִים
אֶלָּא בְּהַבְּלָל פִּיהם שֶׁל תִּינּוּקוֹת שֶׁל בֵּית
רַבּוֹ. דָבָר אַחֲרָה עַל שֶׁלְשָׁה דָבָרים הָעוֹלָם
עוֹמֵד עַל הַתּוֹרָה וְעַל הַעֲבוֹדָה וְעַל
גְּמִילּוֹת חֲסִידִים. הַתּוֹרָה דָא יַעֲקֹב
הַעֲבוֹדָה דָא יִצְחָק גְּמִילּוֹת חֲסִידִים דָא
אַבְרָהָם. שֶׁלְשָׁה דָבָרים אַלְיאַן אַנְנוּ סְמֻכָּן
עַלְיאַן תְּלַתָּא מִן שְׁבָעָה הַבְּלִים) מַה
גּוֹפָא, לֹא אַתְקִים בְּלָא הַבְּלָל,
אוֹפָה הַכִּי עַלְמָא, לֹא אַתְקִים
אֶלָּא עַל הַבְּלִים דָא מֵר שְׁלָמָה
מִלְּפָא. וְאַנְנוּ שְׁבָעָ, דְכָתִיב,
(קהלת א) הַבְּלָל הַבְּלִים אָמֵר
קָהָלָת הַבְּלָל הַבְּלִים הַפְּלָל הַבְּלָל,
הָא שְׁבָע.

וְאֵי תִּמְאָ, אֵי הַכִּי דָא נְנוּ
מְרַגְלָאָן טְבָאָן דַעַלְמָא קַיִמָא
עַלְיָהוּ, הָא בְּאַתָּר אַחֲרָא
כְּתִיב הַבְּלִים בִּישִׁין, וְאַנְנוּ
סְתִירָוּ דַעַלְמָא, כְּגַ�ן (קהלת ו)
זֶה הַבְּלָל וְחַלְיָ רַע הָא. (קהלת ד)

כִּי תֹהַה בְּבָאָר שְׁבָעָ. וּבָא
הַשְּׁמֶשׁ, כִּי אַזְלָ לְחַרְן,
דְכָתִיב, (בראשית כה) וַיַּלֵּן שֶׁם
כִּי בָא הַשְּׁמֶשׁ. וְאֵל מִקְוָמוֹ
שׂוֹאָף (דף קמ"ז ע"א) זָוָרָת, דְכָתִיב
וַיַּשְׁכַּב בַּמִּקְוָם הָהָוָא.
וְתָא חַזִּי, שְׁמַשָּׁא אַף עַל
גַּב דְבָהִיר לְכָל
עַלְמָא, מַטְלָנוֹי בַּתְּרִין
סְטְרִין אַיְנוֹן, כִּמָּה דָאָת
אָמֵר, (קהלת א) הַוְלֵך אֶל דָרוֹם
וְסּוּבָב אֶל צְפוֹן, בְּגִין דָא
יִמְינָא וְדָא שְׁמָאָלָא. (יבג'ז)
וְנִגְיִיד וְנִפְיִיק כָּל יוֹמָא
מְסֻטָּרָא דְמִזְרָח, וְאוֹזֵיל
לְסֻטָּרָא דְדָרוֹם, (נ"א דְמַעֲרָב)
וְלִבְתָּר לְסֻטָּרָא דְצְפוֹן,
וּמְסֻטָּרָא דְצְפוֹן לְסֻטָּרָא
דְמַעֲרָב, וּכְדִין שְׁמַשָּׁא
אַתְכְּנִישׁ, וְאוֹזֵיל לְגַבִּי
מַעֲרָב. נִפְיִיק מִמְזָרָח דְכָתִיב,

זה הַבָּל ורעות רות. אלא
וזאי (אליז) אף על גב דהפי
שבע הַבְּלִים, אכןו קדישין
קיומה דעתמא אית לקלל
הני ז' הַבְּלִים דכל דינין
דעטמא (מניהו נפקין, ומפנייהו
מתפשטיין). (הבלים אחרני וכלא
קיים דגלוותא (ס"א דעתמא) בגין
דאית בהני שבע הַבְּלִים דכל
דינין דעתמא נפקי ומתרפשי
מניהו) ואקרוין הַבְּלִים
אחרני, לאלקאה בני נשא,
ולאתקנא לוון דיהכון באrho
מיישר, ואקרוין הַבָּל דשריא
בזו חלי רע, הַבָּל דעת
רעות רות. אכןו קיומה
(דעתמא). דבגיניהו בני נשא
אוילין באrho מיישר ודחלו
מקודשא בריך הוא, ועל דא
סגיין אינון הַבְּלִים
demtaphsti mahni Sheva.

ושירותא דעתו אמר, רוז
דشمsha, דעתו הַבָּל, דקאים

(בראשית כח) **ויצא יעקב מבאר שבע. ואזיל למערב דכתיב וילך חרנה.**

רבי שמעון אמר, נפיק מפללא דארעה דישראל, דכתיב ויצא יעקב מבאר שבע. ואזיל לרשו אחרא, דכתיב וילך חרנה. (ס"א נפיק ממורה, דכתיב ויצא יעקב מבאר שבע, דא שמטה. דנטיל מעומקא עלאה, נהир דנהיר, ואזיל למערב, דכתיב וילך חרנה, אמר דינא ורוגיא תפן.)

רבי יוסי מוקי הא קרא בגלותא, בקדmitta הוה נחית נהירו מעומקא עלאה וייעקב הוה בטיל ליה, ואזיל לגבי באר שבע, (בדבר כא) **באר דחרפייה שרין, הוה נהיר מטען, ואשלים לההוא באר בכל שלימוג. פביומי דגלוותא,**

עלמא, ואיהו רוזא לאעלא בר נש לגו מהימנותא עלאה דקודשא בריך הוא. ובגין כה, כל מה תחות האי דרגא, לאו איהו רוזא דמהימנותא, ועל דא כתיב, (קהלת ב) אין יתרון תחת השם ש (קהלת ט) בכל אשר געשה תחת השם, דהא תחות האי לא אצטיריך לאתדבקא.

שם שא בסירה, חדא איןון بلا פירודא, בסירה אף על גב דאייהו תחות שם שא, כלל אייה שם שא, بلا פירודא. ותחות האי, כלל אייה רעות רוח, ואסир לאתדבקא בה. לון לגיביה.

בטיל מהאי באר שבע, ואזיל לגבי חרנה, דכתיב וילך חרנה, כלומר חרן אף, ומאי היא חרן אף, דקודשא בריך הוא, דרגא בישא), ארעה דרשו אחרת. אמר רב חייא, פד איזיל שם שא למערב, האי מערב אקרי מקומו דשם שא, פרסיה דיליה, אתר דשריא עלייה, חדא היא דכתיב, (קהלת א) ואל מקומו שואה זורה הוא שם, דזיל לגביה לאנhero עליה, ובטיל כל נהוריין ובגייש לון לגיביה.

תוספתא

בני עלמא, רחימי עלאה, הירמנא דבורירוי, קרייבו שמעו. מאן חכימא בכו, מארי דעתינו בסוכלתנו, ליתוי ולינדע. בשעתא דרישא חורא נטיל תלה אתו וגליף לון בגלופא בגולופין, חד א', חד י' וחד ז', ואתגליף איין, א' רישא עלאה דכלא, טמירה דכל טמירין. י' סליקו דרעותא הו, אשתקל מרישא לעילא ונחת למטה, נפק ואפיק תלתין ותרין שבילין, עד דאתגליף בין בני בני יקר דמתלהטו. ואתקשרו באות

וְהִיְנוּ כַּמָּה דְתַגִּיבָּן, קֹדֶשׁ אֲבִיךָ הוּא אֲנֵה תִּפְלֵי, (ס"א)
 ותגינן, קודשא בריך הוא אנה תפילין, דכתיב, (ישעה סט) **נְשַׁבָּע ייְ**
בִּימִינְךָ וּבְזַרְעוֹ עֻזּוֹ. וְתַגִּיבָּן יְמִינְךָ דָא תֹּרֶה, דְכַתִּיב
מִימִינְךָ אַשְׁרָת לְמוֹזָה. וּבְזַרְעוֹ עֻזּוֹ אַלְיִין תִּפְלִין. וּבְלַהּוּ
נְטִילָהָם יַעֲקֹב, וּמְבָנִישׁ לְגַבְיִ מַעֲרָב, וּסִיחָרָא כְּנִישׁ לְבָתָר
כָּל אִיפָּוּן נְהֹרִין וּבּוֹצִיבִין דְגַטִּילָהָם יַעֲקֹב, דָאַיהוּ יְהִיב לְהָ
וְאֲנָהָר לְהָ, וְהִיְנוּ דְתַגִּיבָּן קֹדֶשׁ אֲבִיךָ הוּא אֲנֵה
תִּפְלִין) בְּגַין דְגַטִּילָהָם כָּל בְּתַרְיִין עַלְאַיִן, וּמְאָן גִּנְהָהִי, רְזָא
דָאַבָּא עַלְאָה, וּרְזָא דָאַמָּא עַלְאָה. וְאַיְנוּ תִּפְלִין
שְׁבָרָאָשׁ, כַּמָּה דְתַגִּיבָּן כְּהַן גָּדוֹל גּוֹטֵל בְּרָאָשׁ. וְלְבָתָר

תוספתא

נו"ז דָאַיהוּ זְכָר וּנוֹקָבָא, תְּרִין רְחוּמִין. קְשׂוֹרָא תִּקְיָא, בְּהוּ אֲשַׁתְכָלָלוּ,
 וְשָׁמָא קְדִישָׁא בְּהוּ אֲתָקָשָׁר, מְבִיאָהוּ אֲשַׁתְבָּה מְזֻנָּא לְכָלָא (בָּה),
 אֲשַׁתְכָלָלוּ עַלְמָנִין.

וְעַל דָא אֲתָגְלִיף ו' פְּשׁוֹטָה, כָלָלָא דְתַרְיִין, נ' כְּפֻופָה נוֹקָבָא חֲדָא, י'
 דָאַיהִי רְעוֹתָא דְאַפִּיק שְׁבִילִין, בְּטַשׁ בֵין אֲתוֹן, וְעַבְדָה רְקִיעָא דְיַעֲקָב
 בֵין תְּרִין רְוחִין, וְאַטְיל בֵין שְׂיִיפִי מְלֹולִין, עד דְנַחַת לְהָאִי נ' דָאַיהִי
 כְּפֻופָה, וְחַבְרוּ לְהָחֲדָא, צְפּוֹן וְזַרְום, לְבָתָר אֲתָקָשָׁרְוּ כְּחֲדָא. הָאִי נ'
 כְּפֻופָה, בָּאָר שְׁבַע אֲקָרִי. וְאַתְמָלִי מַעֲקָבָה, לְאַשְׁקָאָה כָל עֲדָרִי עַנָּא. וְעַל
 דָא וַיֵּצֵא יַעֲקָב מִבְאָר שְׁבַע וַיָּלֹךְ חֲרֵנָה. תֹה, מִבְאָר שְׁבַע לְעַילָא, דָהָא
 מִינָה נְפִיק, לְבָתָר אַזְיל לְאַשְׁקָאָה לְחֲרֵנָה, דָאַיהִי בִּירָא דְלִתְמָתָא, חֲרֵנָה
 אָפָה, חֲרֵב ה/, דִינָא, בֵי דִינָא, אֱלֹהִים. וְעַל דָא (תְּהִלִּים עט) אֱלֹהִים בָא'

גּוֹיִם בְּנַחֲלָתָה. (עד כאן התוספתא)

דָּנְטִיל אֶבְאָוֹ וְאַמְּאָ, נְטִיל יְמִינָא וְשֵׁמֶאלָא, וְאֲשַׁתְּפָחָה דָּבְטִיל כָּלָא.

(דקודשא בריך הוא)

סְתִּיר תּוֹרָה

(בראשית ס') **וַיֵּצֵא יַעֲקֹב בְּקַטְרָא דְּסַתִּימָיו, מִגּוֹ סְתִּרָא סְתִּימָא נְפִקָּא,** זֹהֶר אַסְפְּקָלְרִיאָה דְּנַהֲרָא, כְּלִילָא מַתְּרִין גּוֹנוֹנִין דְּמַתְּחַבְּרוֹן כְּחַדָּא, כִּיּוֹן דְּאַלְיָן אַתְּכָלְילָוּ דָא בְּדָא, אַתְּחַזּוֹן בֵּיהֶה כָּל גּוֹנוֹנִין. אַרְגָּמָן. אַיְדוֹ כָּל חִיזּוֹ דְּנַהֲרִין בֵּיהֶה כְּלִילָן. רְצֹוא וְשׂוֹב, אַינְנוֹנָן נַהֲרִין לֹא מַתְּעַכְּבָנוּ? לְמַחְמָיִם, חֻבּוֹרָא חַדָּא אַתְּחַבְּרוֹן בְּהַהְוָא זֹהֶר.

בְּהָאי זֹהֶר שְׁאָרִי מֵאָן דְּשָׁאָרִי. שְׁמָא אַיְדוֹ לְהַהְוָא דְּסַתִּים דָלָא יַדְיעַ כָּלָל. קוֹל יַעֲקֹב אַקְרִי, בְּהָאי אַתְּחַזּי מְהִימָּנוֹתָא דְכָלָא. הַהְוָא דְּסַתִּים וְלֹא יַדְיעַ כָּלָל, בְּהָאי שְׁרִיאָ יְדוּ'ז. שְׁלִימָו דְכָל סְטְרִין אַיְהָג, עַלְאהָ וְתַתְאהָ. הַכָּא אֲשַׁתְּפָחָה יַעֲקֹב שְׁלִימָו

רַבִּי אַלְעֹזֶר אָמַר, תְּפָאָרָת יִשְׂרָאֵל נְטִיל כָּלָא, וְכֵד אַתְּמַשְׁכָא בְּנֵסֶת יִשְׂרָאֵל לְעַילָא, בְּטַלָא אֹוֶף הַכִּי כָלָא, עַלְמָא דְּכֻבָּרָא דְּקָוִידָשָא בְּרִיךְ הוּא, וּכֹן עַלְמָא (דף קמ"ז ע"ב) דְּנוֹקָבָא דְּקָוִידָשָא בְּרִיךְ הוּא, כִּמֵּה דְּנָפְקִי כָל נַהֲרִין מַהְאִי עַלְמָא, הַכִּי גַּמְיָן נְטִיל כָּלָא הָאִי עַלְמָא. דָהָא דָא פְּגַוּנָא דָא, וּבְגִין כֶּפֶךְ בָּאָר שְׁבָעָ דָא יְוָלָא, בָּאָר (שְׁבָעָ) דָא אַיְהִי שְׁמַטָּה. (דָהָא דָא פְּגַוּנָא דָא) (בָּלָא לְקָוִידָשָא בְּרִיךְ הוּא) וְשְׁמַשָּׁא (דָא) לֹא בְּהָיר אַלְא מִיְּוָלָא, (ס"א ואַיְהָוָן נְטִיל כָל נַהֲרִין וַיהֲבֵב לְגַע שְׁמַטָּה) וּבְגִין בֶּפֶךְ (בראשית ס') וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבָּאָר שְׁבָעָ וַיַּלְךְ תְּרִנָה, דָא מַעֲרָב דָאַיִהִי שְׁמַטָּה.

דָא בְּהַן דָא חד מִכֶּל סְטְרִין.
 זה יֵר דָא, עַל בְּרִירוֹ דְשָׁמָא
 דָא אֲקָרִי, דְכַתִּיב, (ישעה מא)
 יַעֲקֹב אֲשֶׁר בְּחַרְתִּיהָ. פְּרִין
 שְׁמַהּן אֲקָרִי, יַעֲקֹב וַיְשַׁרְאֵל.
 בְּקָדְמִיתָא יַעֲקֹב, וְלֹבֶתֶר
 יַשְׁרֵאֵל.

סְטָרָא דְסְטָרָא דָא, כִּד הוּה
 בְּקָדְמִיתָא בְּהָאי סְוָפָא
 דְמַחְשָׁבָה, דָא יהוּ פְּרוֹשָׁא
 דְאוֹרִיתָא דְכַתִּיב, וְאֵיהָ
 תּוֹרָה שְׁבָעַל פָּה. רַעַל דָא
 אֲקָרִי בָּאֵר, שָׁנָא מָר (דברים א)
 הַוְאֵיל מְשָׁה בָּאֵר אֶת הַתּוֹרָה,
 בָּאֵיר אֵיהוּ לְהַהְוָא דְאֲקָרִי
 שְׁבָעַ, דְכַתִּיב, (מלכים א ו)
 וַיְבִנֵּהוּ שְׁבָעַ שָׁנִים. וְהַיָּנוּ קָול
 גָּדוֹל.

וְדָא סְוָפָא דְמַחְשָׁבָה, בָּאֵיר
 שְׁבָעַ אֵיהוּ. וַיַּעֲקֹב עַל בְּהָאי
 רִישָׁא לְמַהְימָנוֹתָא, כִּיּוֹן
 דְאַתְּדַבֵּק בְּמַהְימָנוֹתָא דָא,
 אַצְטָרִיךְ לֵיהּ לְאַתְּבָחָנָא,
 בְּהַהְוָא אַתְּרָא דְאַתְּבָחָנָא אַבְּהָן

רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָמֵר, וַיַּצֵּא
 יַעֲקֹב מִבְּאָר שְׁבָעַ, דָא
 מַעַרְבָּד, שְׁנַת הַשְּׁמְטָה. וַיַּלְךְ
 חַרְנָה, דָא שְׁנַת עַרְלָה. בְּגִין
 דְנַפְךְ מִרְשָׁו קְדִישָׁא לִרְשָׁו
 אַחֲרָא, דְהַהְוָה עֲרִיק מַאֲחָזִי,
 כִּמְהָה דְאַתְּמָר. וּכְד מַטָּא
 לְבִית אַל, דָא יהוּ בְּרִישָׁו
 קְדִישָׁא, מָה בְּתִיב, (בראשית כה)
 וַיַּפְגַּע בָּמָקוֹם.

מִאן מָקוֹם. רַבִּי חַיִּיא
 אָמֵר, דָא הוּא מָקוֹמוֹ
 דְקָאָמָר֙, דְכַתִּיב (קהלת א) וְאַל
 מָקוֹמוֹ שְׂוָאָפָּה (וזו רוח הוּא שם).
 (בראשית כה) וַיַּלְן שֵׁם כִּי בָא
 הַשְּׁמֶשׁ. כִּמְהָה דְאַתְּ אָמֵר
 שְׂוָאָפָּה זָרָח הַנֵּא שֵׁם, הַהָא
 בְּגִין לְאַגְּהָרָא לֵיהּ קָאָתִיא.
 (בראשית כה) וַיִּקְחֵה מַאֲבָנִי
 אֲבָנִי הַמָּקוֹם.
 הַמָּקוֹם לֹא בְּתִיב, אַלֵּא

דִילֵיה דַעְלֹו בְשָׁלָם וְנֶפֶק
בְשָׁלָם.

אָדָם עַל וְלֹא אָסְתָמֵר,
וְאַתְפָתָא אֲבָתָרָה, וְחַטָא
בְהַהִיא (הושע א) אִשָת זִנְגִים,
נְחַשׁ קְדָמָה. נְחַשׁ עַל, וְלֹא
אָסְתָמֵר, וְאַתְפָתָא אֲבָתָרָה,
וְחַטָא. דְכַתִיב (בראשית ט) וַיִשְׁתַחַט
מִן הַיּוֹן וַיִשְׁכַר וַיִּתְגַל בְתוֹךְ
אַהֲלָה. אֶבְרָהָם עַל וְנֶפֶק
דְכַתִיב, (בראשית יט) וַיַּרְדֵ אֶבְרָם
מִצְרִים, וְכַתִיב, (בראשית יג)
וַיַּעַל אֶבְרָם מִמִצְרִים. יִצְחָק
עַל וְנֶפֶק, דְכַתִיב, (בראשית כו)
וַיַּלְךְ יִצְחָק אֶל אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ
פְלִשְׁתִים גַּרְהָה, וְכַתִיב, (שם)
וַיַּעַל מַשֵּׁם בָאָר שְׁבֻעָה.

יַעֲקֹב כִּיּוֹן דַעְלָל בְמִתְמִנוֹתָא,
אַצְטְרִיךְ לְמַיְעַל בְמִנְחָתָא
לְהַהִיא סְטָרָא, בְגִין דְמָאוֹן
דְאַשְׁתּוֹבָ מַתְפָן, אִיהְזָרְחִימָא
וּבְרִירָא דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
מַאי (מה) כַתִיב, (בראשית כח)
וַיַּצֵא יַעֲקֹב מִבְאָר שְׁבֻעָה,

מַאֲבָנִי הַמִּקְומָם, אַלְיִן אַיְנוֹן
אֲבָגִי יִקְרָר, מַרְגָלָאָן טְבָאָן,
דְאַיְנוֹן תְּרִיסֵר אֲבָגִין
עַלְאַיְן, פְמָה דְכַתִיב שְׁתִים
עַשְׂרָה אֲבָגִים, וְתַחַות אַלְיִן
תְּרִיסֵר אַלְפָ (קְנָא ע"א), וְרַבּוֹן,
אֲבָגִי פְסִילָן, וּכְלָהִי אַקְרָיוֹן
אֲבָגִין, בְגִין כְךָ מַאֲבָנִי
הַמִּקְומָם, וְלֹא אֲבָגִי (ס"א הַמִּקְומָם)

דָא הוּא מִקְומָם דְקָאָמֵר.

(בראשית כח) וַיִּשְׁמַם מַרְאָשָׁתָיו,
מַרְאָשָׁתָיו דְמָאוֹן.
אַלְאָ מַרְאָשָׁתָיו דְהַהְוָא
מִקְומָם. מַאי מַרְאָשָׁתָיו. אֵי
תִימָא כְמָאוֹן דְשִׁיִּתְהָוֹת
רִישִׁיה, לֹא. אַלְאָ
מַרְאָשָׁתָיו, לְאַרְבָע (ס"א רישין)
סְטָרִין דְעַלְמָא, תַלְתָ אֲבָגִין
לְסְטָר (דף קמ"ח ע"א) צְפָוָן, וְתַלְתָ
לְסְטָר מַעֲרָב, וְתַלְתָ לְסְטָר
דָרוֹם, וְתַלְתָ לְסְטָר מַזְרָח,

דמיה ימוניתא. וילך חרננה,
סְטָרָא (הושע א) דאשא זוננים,
אשה מנافت.

סְטָרָא דִסְטָרֵין, מגו דַתּוֹקֶפֶא
דְטִיחָרָא דִיצָחָק (נפק), מגו
דוֹרְדִיא דְחַמְרָא, נְפָק חד
בְעִיצָז קְטִירָא, פְלִיל חד דְכָר
וְנוֹקָבָא, סְוָמְקָא פּוֹרְדָא,
מַתְפָרְשׁוֹן לְכָמָה סְטָרֵין
וְשְׁבִילֵין. דְכוּרָא אֲקָרִי סְמָאל,
נוֹקָבָה פְלִילָא בְגֻווָה תְדִיר.
כָמָה דְאֵיה בְסְטָרָא אַחֲרָא, דְכָר
הַכִּי נְמִי בְסְטָרָא אַחֲרָא, דְכָר
וְנוֹקָבָא כְלִילָן דָא בְדָא.
נוֹקָבָא דְסְמָאל, נְחַשׁ אֲקָרִי
אַשָּׁת זְנוּנִים, (בראשית י) קַץ כל
בָשָׂר, קַץ הַיְמִים.

טרין רוחין בישין מתדקון
בחדא, רוחא דְדוּרָא דְקִיק.
רוחא דְנוֹקָבָא, בְכָמָה אוֹרָחִין
וְשְׁבִילֵין מַתְפָרְשָׁא, וְמַתְזְבָקָא
בְהַהוּא רוחא דְדוּרָא.
קְשִׁיטָת גְּרָמָה בְכָמָה תְכַשְּׁיטִין

וְהַהְוָא מִקּוֹם עַלְיִיהָ,
לְאַתְתִקְנָא בְהָנוּ.

וּכְדִין (בראשית כח) וַיַּשְׁבַּב
בָמִקּוֹם הַהְוָא. (ס"א)
וַיַּשְׁבַּב, י"ב מִרְגְּלָאָן לְמִתְפָא, וְכֵל אַיִלָן חַרְפָן
דָאַיְנוּ עַל הָאֵי מִקּוֹם הָא אַיִלָן כ"ב, כִּיּוֹן
דְאַתְתִקְנָן עַרְסָא, שְׁכִיב בְּיַה.
מְאָן שְׁכִיב בְּיַה, שְׁמַשָּׁא.
וְעַל דָא פְתִיב בְּיַעֲקָב,
(בראשית מה) וַיַּשְׁבַּב עַל הַמְּטָה,
דָהָא לִיה אַתְחֹזֵי וְלֹא
לְאַחֲרָא, וְעַל דָא וַיַּשְׁבַּב
בָמִקּוֹם הַהְוָא. וּבְגַיֵן כֶּפֶךְ
פְתִיב, (קהלת א) וּזְרָח הַשְּׁמֶשׁ
וּבָא הַשְּׁמֶשׁ.

רְבִי יַצְחָק הָוָה יַתִיב יוֹמָא
חד קְמִי מַעֲרָתָא
דְאַפְיִקְוִתָא, אַעֲבָר חד בר
גַשׁ וְתִרְיָן בְגַיִן עַמִּיה. וְהָוָה
אָמָר חד לְחד, דָא תַוקֶפֶא
דְשְׁמַשָּׁא, מְסָטָרָא דְדָרוֹם

סתרא (ס"א סטרא) **דרזא**
כזונה, **מרחקא** **קיימת** בראיש
אורחין ו**שבילין**, **לפתחה** בני
נשא.

שטי **דקריב** **בזהה**, **אתקיפת**
ביה **ונשחת** **לייה**, **מסכת** **לייה**
חمرا **דזרדי**, **dmorot**
פטנים. **כיוון** **דשתי**, **אסטי**
אבחרה, **לברר** **דחמתה** **לייה**
סטי **אבחרה** **מאורה** **dkoshot**,
אפשריות **גרמה** **מכל** **איןון**
תקונית **דחות** **מתתקנה** **לגביה**
זהו **שטי**.

תקונית **דילה**, **לפתחה** **לבני**
נשא. **שערה** **מתקנית** **סומקן**
כורדא, **אנפה** **חוירין**
וסומקן. **באוננה** **תליין**
שיטה **תקונית** **אטונה** **dmazrim**,
תליין **על** **קדלה** **כל** **חלי**
דארעא **dkadim**. **פייה** **מתתקנה**
בפתחה **dkik** **יאה** **בתקונה**,
לישנא **חדידא** **כחרא**, **שעינן**
מלה **כמשחא**. **שפורה** **יאן**
סומקן **כורדא**, **מתיקו** **בכל**

אייה. **ועלמא לא אתקינים**
אללא על רוח, **בגין דרוח**
אייה קיימה שלימו דבל
סטריין, **ואלמלא הדאייה**
קיימה בשlimo, **לא יכול**
עלמא לא אתקימא.

אמר לייה אחוה זעירא,
אלמלא יעקב, **לא**
אתקינים עלמא. **תא חזי,**
בשותא הדיחדו בני יהודא
دلעילא, **ואמרו** (דברים ו)
שמע ישראל יי אלהינו יי
אחד, **דא הוא שלימו**
עללה, **לא תיחדא ביהודה**
חד. **כדין אתהבר יעקב**
אבוהון וגטיל ביתיה, **ויתיב**
ביה בחבורה חדא עם אהן,
לאתחברא דבר ונוקבא
כחדא.

אמר רבי יצחק, **אשתחוף**
בחדיהו, **ואשמע**

מִתְיָקוּ דַעַלְמָא, אֲרָגּוֹנוֹנָא
לְבִשְׁתָ, אַתְּתָקֵנָת בְּאַרְבָּעַין
תְּקִוְנִין, חִסְר (וַיֹּאמֶר קַי"ד ע"ב) חַד.
שְׂטִיא (ד"א) סְטִי אֲבָתְרָהָא,
וַשְׂתִּי מַפְסָא דְחַמְרָא וְעַבְדִּי
בָה נִיאֻופִין וְאָסְטִי אֲבָתְרָהָא.
מָה עַבְדָת, שְׁבָקָת לֵיה נָאִים
בְעַרְסָא, וְסַלְקָת לְעַילָא
וְאַלְשִׁינָת עַלְיהָ, וְגַטְלָא רְשָׁא
וּנְחַתָא. אַתְעַר הַהוּא שְׂטִיא
וְחַשְׁבָ לְחַיְיכָא בְהַדָּה
בְקָדְמִיתָא, וְהִיא אַעֲדִיאָת
תְּקוֹנָהָא מִינָה, וְאַתְהַדְרָת
גִיבָר תְּקִיף קָאִים לְקַבְלִיהָ,
לְבִישׁ לְבוֹשָא דְנוֹרָא מְלַהְתָא,
בְדַחְילָו תְּקִיף מְרַתָּחָא גְּרָמָא
וּנְפַשָּא (ערומה). מְלִיאָא דְעַיְינָן
דְחַלוֹן, חַרְבָא שְׁנָנָא בִּידָה
(בִּידָה), טִיפִין מְרִירָן תְּלִין
מִהַהּוּא חַרְבָא, קַטְלִיל לֵיה
לְהַהּוּא שְׂטִיא, וְאַרְמִי לֵיה לְגוֹ
גִיהְנָם.

יעקב נחת לְגַבָה, וְאַול
לְאַתְרָה. שָׁנָאָמָר וַיָּלַךְ חַרְנָה,

מַאי קָאָמֵרִי. אַזְלָ בְהַדִּיְיהָן.
פָתָח הַהוּא בָר נְשׁ וְאָמָר,
(תַּהֲלִים קָלָב) קָוָמָה יְיָ לְמִנְוָחָתָה
אַתָה וְאַרְוֹן עַזָּה. קָוָמָה יְיָ
לְמִנְוָחָתָה, כְמַאֲן דָאָמָר,
יְקָוָם מַלְכָא, לְבִי בְיִיחָא
דְמִשְׁבְּגִיהָ.

תְּרִין אִינְיוֹן הָוּ דָאָמָרוּ
קָוָמָה יְיָ, מְשָׁה וְדָוד.
מְשָׁה אָמָר, (בְּמִדְבָר י) קָוָמָה יְיָ
וַיְפֹצֹזֵי אֹוִיבִיךְ וְדָוד אָמָר,
קָוָמָה יְיָ לְמִנְוָחָתָה. מַאי
אִיכָא בִּינִיְהָגָה. אַלְאָ מְשָׁה
כְמַאֲן דְפָקִיד לְבִיתִיה
קָאָמָר, מְשָׁה פָקִיד לְהָהָר,
לְאַגְחָא קָרְבָא לְקַבְילָה
שְׁנָאוֹי. הָדוֹד זָמִין לֵיהָ
לְבִיְיחָא, כַמָּה דְמִזְמִין (לֵיהָ)
לְמַרְיהָ, זָמִין לְמַלְכָא
וּלְמִטְרוֹנִיתָא עַמְיָה, הָדָא
הָוּא דְכַתִּיב, קָוָמָה יְיָ

וְחַמָּא כֵּל תְּקוּן בַּיְתָא,
וְאַשְׁתַּזְוֵב מִנְהָה. דָכְרוּא דִילָה
סְמָאֵל, אֲבָאֵישׁ קְמִיה, וְנַחַת
לְאַגְחָא בֵּיהֶ קְרָבָא וְלֹא יְכַל
לִיהֶ, דְכַתְּבִיב, (בראשית לו'
וַיַּאֲבַק אִישׁ עַמּוֹ וְגוֹ). כְדִין
אַשְׁתַּזְוֵב מִפְלָא, וְאַשְׁתָּלִים
בְּשַׁלְימָו וְאַסְתַּלְקָק בְּדַרְגָּא
שְׁלִים וְאַתְּקָרֵי יִשְׂרָאֵל. כְדִין
סְלִיק בְּדַרְגָּא עַלְאָה וְאַשְׁתָּלִים
בְּכָלָא, וְהָהָה עַמּוֹדָא
דְאַמְצָעִיתָא, וְעַלְיהָ פְתִיבִיב,
(שמות כו') וְהַבְּרִיחָה הַתְּכוֹן וְגוֹ).
מְהֹז (בראשית לו') וַיַּגַּע בְּכָפָה
יַרְכֹּו, לֵיהֶ לֹא יְכַל, אֲבָל נְגַע
בְּכָפָה יַרְכֹּו, דְאַינְהוּ נְדָב
וְאַבְיָהָא, דְנַפְקָו מַן יַרְכֹּו
דְאַהֲרֹן, (ס"א בְּסִיבַת אַשׁ זָהָה. וְהָא
אתָעֲרוּ לְשֻׁמְךָ מַאֲשָׁה זָהָה וְגוֹ), וְתִפְסָה
לוֹן בְּרִשׁוֹתָהָא, תָא חֹזֵי, מַה בְּתִיב בְּיעַקְבָּ
שְׁלִימָא) (ועל יעַקְבָּ בְּתִיב) וְהַבְּרִיחָה
הַתְּכוֹן בְּתוֹךְ הַקְּרָשִׁים מִבְרִיחָה
מַן הַקְּצָה אֶל הַקְּצָה.

לְמִנוֹחָתֶךָ אַתָּה וְאַרְוֹן עַזָּה,
בְגִין דָלָא לְאַפְרֵשָׁא לוֹן.
(תהלים קלט) פְהַגִּיךְ יַלְבְּשָׁו צְדָק
וְחַסִּידִיךְ יַרְגְּנוּ. מַכְאָן
אוֹלִיפְנָא, יְשָׁגִי (דף קמ"ח ע"ב) עַזְבָּדוֹי
לְמַלְכָא, יְשָׁגִי (דף קמ"ח ע"ב) עַזְבָּדוֹי
בְגִין לְמִיהָב חֲדוֹה לְמַלְכָא.
אֵי אַרְחִיה דְמַלְכָא דְחַדָּאן
לֵיהֶ בְּדִיחִי הַדִּיוֹטִי, יִסְדֵּר
קְמִיהָ בְּדִיחִי רַוְפִינּוֹס
וּפְרַדְשָׁבִי, וְאֵי לָאו, לָאו
אִיהָו (בְגִין) בְּדִיחִותָא דְמַלְכָא.
תָא חֹזֵי, דָוד זָמִין לֵיהֶ
לְמַלְכָא וְלְמַטְרָונִיתָא
לְבִיְחָא, מַה עֲבָד, שְׁנִי
בְּדִיחִי דְמַלְכָא, בְגִין
רַוְפִינּוֹס. וּמַאֲן גִּינְהָג,
דְכַתְּבִיב, (תהלים קלט) פְהַגִּיךְ
יַלְבְּשָׁו צְדָק וְחַסִּידִיךְ יַרְגְּנוּ.
(ר"ל ע"ב, רל"ד ע"א) וְחַסִּידִיךְ
יַרְגְּנוּ, לְוִיכְיךְ יַרְגְּנוּ מַבְעֵי

לייה, דהא ליואי אינון בדיחי מלפָא. והשתא דוד הזמין ליה לביהחא, עבד כהני וחסידי דליהו אינון בדיחי מלפָא.

אמר ליה קודשא בריך הוא, דוד, לא בעינה לאטרחא עלך. (אלין) (נ"א אמר ליה קודשא בריך הוא, דוד, לאו הבי) אמר ליה דוד, מאר' (לאו הבי אלא), כד אנט בהיכלה, את עביד רעوتך. השטא זומיננא לך, ברעותי קיימא מלא לאקרבא אלין, דאיןון חשיבי יתר, אף על גב דלאו ארחייה בהאי.

מקאן אוליפנא, דמן דאייה בביתה, יסדר אורחיה ועובדיה ברעותיה. אי מזמנין ליה, יעבד רעותיה דאונשפייה, כמה דמסדר עלי. דהא דוד אחלה ליואי יסדר כהני, וקודשא בריך הוא אוקים מלא פרעותיה.

אמר דוד, בעבור דוד עבד אל תשב פני משיחך סדירא דקא סדרנא, לא יתוב לאחורה. אמר ליה קודשא בריך הוא, דוד, חיה, אפילו במאניין דיל' לא אשתחמש, אלא במאניין דילך. ולא זו קודשא בריך הוא מתמן, עד דיהיב ליה נזובון ומתקן, דכתיב, (תהלים קלט) בשבע י לדוד אמת לא ישוב מפנה מפרי בטנה אשית לכיסא לך. אתה רב' יצחק ונשקייה, אמר אי לא אתינא להאי ארחה, אלא למשמע דא די.

פָתָח חֶדְבֵּרִיה וְאָמַר, (בראשית כה) **וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְאָר שָׁבָע וַיֵּלֶךְ חֶרְבָּה,** הַיִּנְזֵה דְכִתְבֵּב, (בראשית ב) **עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אָמוֹן וַיַּדְבֵּק בָּאַשְׁתָוֹ.** דָבָר אַחֲר וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְאָר שָׁבָע וַיֵּלֶךְ חֶרְבָּה, רַמּוֹן כֵּד נַפְקוֹן יִשְׂרָאֵל מִבֵּי מִקְדְּשָׁא, וְאַתְגָלוּ בֵיןִי עַמְמִיא, פְמָה דָאת אָמַר, (אי"ה א) **וַיֵּצֵא מִן בֵּת צִיּוֹן כָּל הַדָּרָה, וְכִתְבֵּב גָּלְתָה יְהוָדָה מַעֲונִי וְגוּ.**

פָתָח אַחֲרָא זְעִירָא וְאָמַר, (בראשית כה) **וַיִּפְגַּע בָּמְקוּם וַיַּלֵּן שֵׁם כִּי בָא הַשְּׁמֵשׁ וְגוּ,** מַאי (מ"ט ע"ב) **וַיִּפְגַּע בָּמְקוּם, לְמַלְכָא דָאוּל לְבִי מַטְרוֹנוֹנִיתָא,** בעי לְמַפְגַּע לָה וְלַבְסָמָא לָה בְמַלִּין, בְגִין דָלָא תְשַׁתְּבָח גַּבְיהָ כְּהַפְקִירָא. וְלֹא עָוד, אֶלָא דָאַפְילָו אַית לֵיה עַרְסָא דְדַהֲבָא, וּכְסֻוּתוּתִי מַרְקָמָאָן בְּאַפְלָטִינִיא, לְמִיבָת בָהוּ. וְאֵיה מַתְקָנָא עַרְסִיה בְּאַבְנִין (פנחס רב"ג ע"א, רמ"ג ע"ב) **בָּאַרְעָא,** וּבְקִיסְטָרָא דְתִיבָנָא. **יִשְׁבּוֹק דִידִיה,** וִיבִית בָהו לְמִיחָב לָה בְיִיחָא, וּבְגִין דִיהָא רְעוֹתָא דְלָהּוֹן כְחַדָא, בְדָלָא אֲגִיסָג. **פְמָה דָאוּל יִפְנָא הַכָּא,** דְכִיּוֹן דָאוּל לְגַבְהָ מָה פִתְיבָ, (וַיַּלֵּן שֵׁם כִּי בָא הַשְּׁמֵשׁ לְאַחֲזָה דְאָסִיר לֵיה לְבָר נֶשׁ לְשִׁמְשָׁא עַרְסִיה בְיּוֹמָא) (בראשית כח) **וַיִּקְחַ מַאֲבָנִי הַמְקוּם וַיִּשְׁמַם מַרְאָשׂוֹתִיו (שם)** **וַיִּשְׁבַּב בָּמְקוּם הַהוּא,** בְגִין לְמִיחָב לָה בְיִיחָא, דָאַפְילָו אֲבָנִי בִּתָּא, **רְחִימָין קְמִיה,** לְמִיבָת בָהוּ. (ס"א דְכִתְבֵּב וַיִּשְׁבַּב בָּמְקוּם הַהוּא)

בכה רבי יצחק, (ד"א ל"ג חנוך) וחדי, אמר מרגלן אלין
תחות ידייכו, ולא אזיל בתריכוכו. אמרו ליה את
תזיל לאורה, ואבן גיעול למתא להלוֹלָה דהאי ברוי.
אמר רבי יצחק, השטא אית ל' למקד לארכי. (דף קמט ע"א)
אזיל ליה, וסדר מלין קמיה דרבי שמעון. אמר רבי
שמעון ודאי שפיר קאמרו, וכלה בקידשא בריך הויא
אתמר. אמר, מלין אלין, מבני בני רבי צדוק חלשה
בינהו. מי טעמא אקרי חלשה, בגין דארבעין שנין
אתעגי על ירושלים, שלא יתחרב ביוםוי, והוה פריש על
כל מלאה ומלה דאוריתא, רzion עלאיין, ויהיב בהו ארחה
לבני עלמא, לאתנהגא בהו.

אמר רבי יצחק, לא הו (אלא) יומין זעירין, עד
דאערענא בההוא בר בש ובריה זעירא עמיה.
אמינא ליה, אין הויא ברך אחרא. אמר ל', עבידנא ליה
הלוֹלָה ואשתאר בדביתהו. בגין דاشתמודע بي, אמר
לייה חייך, שלא זמיננא לך להלוֹלָה דברי, בגין תלת
מלין. חד, שלא ידענא בה ולא אשתחמודענא לך, ההבי
מזמנים ליה לבר נש בפום יקריה, ודילמא אנט גברא
רבא, ואגיים יקרך. וחד, דילמא אנט אזיל בארכ
בבהילו, ולא אטרח עלך. וחד, שלא תכסייף קמי אנשי
דוחבורה. דאורחא דילן, דבל איגונ דאכלי לפתורה

דְּחַתָּנוּ וְכֹלָה, כִּלְהוּ יְהִבֵּי נְבוּזָרְזָן וּמְתַבֵּן לֹן. אֲמִינָא לֵיה,
קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יְדֵין לְךָ לְטוֹב. אֲמִינָא לֵיה, מָה שֶׁמֶה,
אָמַר לֵיה צְדוֹק זוֹטָא. בְּהַהוּא שֻׁעַתָּא, אוֹלִיפָנָא מְפִיה,
תַּלִּיסָר (נ"א תַּרְיסָר) רְזִין עַלְאיָן בָּאוּרִיתָא, וּמַן בְּרִיהָ תִּלְתָּ,
חַד בְּנָבוֹאָה, וְחַד (נ"א וְתַרְין) בְּחַלְמָא.
וְאָמַר מָה בֵּין נְבוֹאָה לְחַלְמָא. נְבוֹאָה בְּעַלְמָא דְּדַכּוֹרָא
אֵיהּוּ, וְחַלְמָא בְּעַלְמָא דְּנוֹקָבָא, וּמַה אֵי לְהָאֵי, (ע"ז
לִקְמַן בְּסֶתֶרֶת תּוֹרָה וּמַעֲבָר לְדַף) כְּשִׂיחַתָּא דְּרָגִין נְחַתָּא. נְבוֹאָה בִּימִינָא
וּבִשְׁמַאלָא, וְחַלְמָא בִּשְׁמַאלָא. וְחַלְמָא מִתְפְּרַשָּׁא לְכָמָה
דְּרָגִין לְתִתְתָּא, בְּגִין כִּי חַלְמָא אֵיהּוּ בְּכָל עַלְמָא. אָבֵל
כְּפּוֹם דְּרָגִיהָ, הַכִּי חַמְיִי, כְּפּוֹם בָּר נְשָׁ, הַכִּי דְּרָגִיהָ, דְּנְבוֹאָה
לֹא אָתַּפְשַׁטָּא אֶלָּא בָּאתְרִיה.

סְתִּירֵי תּוֹרָה
(בראשית כה) וַיְחַלֵּם וַיְהִנֵּה סָלֵם
מִצְבָּא אֶרֶץָה וּרְאֵשׁוּ מְגִיעָה
הַשְׁמִימָה. חַלְמָא, מִדְרָגָא
שְׁתִיתָהּ מְאִינָנוּ דְּרָגִין תְּרִין
דְּנְבוֹאָה, עַד הַהוּא דְּרָגָא,
שִׁיתָדְרָגִין אִינָנוּ, וּעַל דָא,
חַלְמָא חַד מִשְׁתִּין דְּרָגִין
דְּנְבוֹאָה. סָלֵם, חַמְא בְּנוֹי
דְּזַמְּנִינוּ לְקַבֵּלָא אָוּרִיתָא,

תָא חַזֵּי מָה כְּתִיב, (בראשית כה)
וַיְחַלֵּם וַיְהִנֵּה סָלֵם
מִזְבֵּחַ אֶרֶץָה וּרְאֵשׁוּ מְגִיעָה
הַשְׁמִימָה וַיְהִנֵּה מְלָאֵci
אֱלֹהִים עַלִים וַיַּרְדִּים בֹּו.
פָתָח וְאָמַר, (יחזקאל א) הִיָּה תִיָּה
דְבָר ה' אֶל יְחִזְקָאֵל בֶן בּוֹזִי
הַפְּהָן בָּאָרֶץ פִּשְׁדִים עַל גַּהַר
כִּבְרֵר וְתַהֵי עַלְיוֹ שֵׁם יְד ה'.

בְּטוֹרָא דִסְנִי. סָלֵם דָא סִנִי.
(ס"א בְגִימֶטְרִיא) בְגַיַן דָאִיה גַעַז
בָּאָרְעָא, וְחַשֵּיב בְּסָלִיקוֹ
לְשָׁמְיָא. וְכָל רַתִּיכִין (קְדִישָׁין)
וּמְשִׁירִין עַלְאיָן, פְּלוֹהוּ נְחַתִי
(קְחַתָּו) תִּמְנוֹ בְהַדִּי קְוִידְשָׁא בְּרִיךְ
הָוֹא, פְּד יְהִיב לֹזָן אֲוּרִיךְתָא.
וְכָלָא חַמָא. חַמָא מַטְעוֹן,
סָבָא דְבִיתָא, דְשִׁלִיט בְּכָל
דִילִיה. דָאִיה קָאִי בְשָׁלְטָנוֹ
עַל (הָאִי) עַלְמָא. בְשָׁלְטָנוֹ בְשָׁם
שְׁדָיִי. וְסָלִיק לְעַילָא, בְּסָלִיקוֹ
דְשָׁמָא דְמַרְיה הַוִיָּה, אָתָר
דִיעָקָב אַשְׁתָּלִים בֵיה לְבָתָר.
וְרָאשׁוֹ, דִישָם שְׁדִי, אִיהוּ יִ
וְדָא מָגִיע הַשְׁמִימָה. כִּיוֹן
דְמַטִי וְסָלִיק אַת דָא, לְהָוָא
אָתָר, אַשְׁתָּלִים וְאַתְקָרִ
בְהָוָא שְׁמָא דְמַאְרִיה הַוִיָּה.
(בראשית כה) וְהַנָּה מְלָאֵי
אֱלֹהִים עַלִים וּלְרַדִים בֹו, אַינְזָן
מְלָאֵין קְדִישָׁין, דְקָרְבָּין
לְמַלְכוֹתָא סָלִקָין, וְאַינְזָן

הָיָה הָיָה, גְבוֹאָה לְשֻׁעַתָא
הִתְהַ (ס"א הַוָות), דְאַצְטְרִיךְ עַל
גְלוֹתָא בְגַיַן דְשְׁכִינָתָא
גַחְתָת בְהֹו בְיִשְׂרָאֵל
בְגַלוֹתָא, וְחַמָא יְחֹזָקָאֵל מַה
דְחַמָא לְפָום שֻׁעַתָא. וְאַפְעַל
גָב דָלָא אַתְחוֹזִי הָוָא אָתָר
לְהָאִי, בְגִינִי כְּדֵי הָיָה הָיָה.
מַאי הָיָה הָיָה. אַלְאָ הָיָה
לְעַילָא, הָיָה לְתַתָא. דְכִתְבָּי
סָלֵם מַוְצֵב אַרְצָה וְרָאשׁוֹ
מַגִּיע הַשְׁמִימָה, נְטִיל (לִיה)
לְעַילָא וּנְטִיל (לִיה) לְתַתָא.
הָיָה הָיָה, חַד לְעַילָא, וְחַד
לְתַתָא. (עִין בְסוּוף הַסְפֵר מַה שָׁחָר כָאַן
סִימְן נ', (הָוָא גַיְבָ לְקַמְנָן דָף ק"ז ע"א קְדוּד מִשְׁמָן))
תָא תַזְוִי, הָאֵי סָלֵם בְתִרְיָ
עַלְמִין אַתְתִקְף,
בְעַילָא וְתַתָא. בְאַרְץ כְשָׁדִים
עַל נֶהָרָכָבָר. בְאַרְץ
כְשָׁדִים, בָאָתָר דְגַלוֹתָא

אֲחֶרְנִין דָלָא קָרְבֵין הֵם נְחַתִי. וַתּו, בֹּסְלָקִי וְנְחַתִי, כִּד אֵיתָן סְלִיק, סְלִיקוֹן בְּהַדִּיה, כִּד נְחַתִי, נְחַתִין בְּהַדִּיה. מְלָאֵיכִי אֱלֹהִים, תְּרִיסֶר מְרָגְלִיטָן טְבָאָן, וְאַינְזָן, מִיכָּאָל, קְדֻמִיאָל, פְּדָאָל, גְּבָרִיאָל, צְדִיקִיאָל, חַסְדִיאָל, רְפָאָל, רְזִיאָל, סְטוּרִיָּה, נְוִרִיאָל. יְפִיאָל, עַנְאָל, אַלְפִי שְׁנָאָן, שְׁנָאָז, שְׁוִיר, נְשִׁיר, אַרְיִיאָה, ו' אָדָם פְּלִיל דְּכָר וְנוֹקָבָא. וְאַינְזָן סְלִיק, כִּד אֵיתָן סְלִיק, וְאַלְיָן נְחַתִי, כִּד אֵיתָן נְחַתִי.

וַתּו, כָּל אַינְזָן דְּשָׁלְטִי בְּשָׁלְטָנוֹ, דְּהָאֵי עַלְמָא, עַל יְדֵיה סְלִיקוֹן, וְכָל אַינְזָן דְּנְחַתִי עַל יְדֵיה נְחַתִי, בְּלָחוֹ בְּהָאֵי סָלָם. הוּוֵיָה שָׁלְטָא עַל פְּלָא, דְּכַתִּיב, (בראשית ס"ה) וְהַגָּה ה' נְצָב עַלְיוֹן. כִּד אַתְעָר, פְּתִיב, (בראשית ס"ה) אֵין זֶה כִּי אָם בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמִים. בֵּית

שְׁרִיא בִּיה, וְעַם כָּל דָא עַל גְּהָר בְּכָר. מַאי גְּהָר בְּכָר. אַלְא דְּהָוָה בְּכָר, מִקְדָמָת דְּנָא, דְּשְׁבִינְתָא (דף קמ"ט ע"ב) שְׁרִיא עַלוֹי, דְּכַתִּיב (בראשית ב) וְגַהָר יוֹצָא מַעַדְן לְהַשְׁקוֹת אֶת הָגָן וְגַו'. וְדָא הוּא נְהָרָא חָד מַאֲגָנוֹן אַרְבָע נְהָרִין, וּבְגַיְן דְּשְׁרִיא עַלוֹי מִקְדָמָת דְּנָא, וְהָוָה עַלוֹי בְּכָר, שְׁרִיא בֵּית הַשְׂתָא, וְאַתְגָלִי לֵיהֶ לִיחֹזָקָאל.

תָא חֹזִי וַיְחַלּוּם, וְכִי יַעֲקֹב קְדִישָא, דְּאֵיתָן שְׁלִימָא דְּאַבָּהָן, בְּחַלְמָא אַתְגָלִי עַלוֹי, וּבְאַתָּר דָא קְדִישָא לֹא חָמָא (לייה) אַלְא (קס"ה) בְּחַלְמָא. אַלְא יַעֲקֹב בְּהָהָוָא זָמָנָא לֹא הָוָה נְסִיב, וַיְצַחַק הָוָה קְיִים. וְאֵי תִּמְאָה וְהָא לְבָתָר דְּאַתְגָסִיב פְּתִיב

אלָהִים וְדֹאי. וְאֵינוּ טְרֻעָא
לְאַעֲלָא לְגֹו, דְּכַתִּיב, (תהילים
ק"ח) פָּתַחוּ לִי שַׁעֲרֵי צֶדֶק אָבָא
בְּמַאֲזַחְתָּה יְהָה. זֶה הַשְׁעָר לְהָה.
זֶה שַׁעַר הַשְׁמִים כַּלָּא חַד. (עד
(בأن ספרي תורה)

וְאָרָא בְּחִלּוּם. תִּמְנָן אַתָּר
גְּרִים, וַיַּצְחַק הָוֹה קִיִּים, וַיַּעַל
דָּא כְּתִיב בֵּיהֶ חִלּוּם.

וְלִבְתֵּר דָּא תָּא לְאָרְעָא
קְדִישָׁא עַם
שְׁבָטִין, וְאַשְׁתָּלִים (בָּהוּ) לְהֹזֵן

עֲקָרַת הַבַּיִת, וְאֵם הַבְּנִים שְׁמַחָה, פְּתִיבָה, (בראשית לה) וַיַּרְא
אֱלֹהִים אֶל יַעֲקֹב וְגֹו. וְכַתִּיב, (בראשית מו) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
לִיְשָׂרֵאל בְּמִרְאֹת הַלִּילָה, הַכֹּא לֹא כְתִיב בֵּיהֶ חִלּוּם דָּהָא
מְדִרגָּא אַחֲרָא עַלְאָה הָוֹה.

תָּא חֹזֵי, (קצ"ז ע"א) חַלְמָא אֵינוּ עַל יָדֵי גְּבָרִיאֵל דָא יְהָוָה
לְתַתָּא, בְּדִרְגָּא שְׁתִיתְאָה מְנֻבּוֹאָה. מְרָאָה, עַל יָדֵי
דְּהַהְוָא דִּרְגָּא דְּהַהְיָא חַיָּה דְּשְׁלַטָּא בְּלִילִיא. וְאֵי תִּמְאָ,
הָא כְתִיב (דנייאל ח) גְּבָרִיאֵל הַבּוֹן לְהַלּוֹן אֶת הַמְּרָאָה. הַכִּי הָוָא
וְדֹאי, דְּמְרָאָה מְלֹוי סְתִימִין יִתְיר, וּבְחַלְמָא פְּרִישׁ יִתְיר,
וּפְרִישׁ סְתִימִין דְּמְרָאָה, וַעֲלָל דָא אַתְפָּקָד גְּבָרִיאֵל,
דִּיְפְּרִישׁ מְלֹוי דְּמְרָאָה דָא יְהָוָה סְתִים יִתְיר.

וַעֲלָל דָא כְתִיב בְּמְרָאָה, וַיַּרְא, וְאָרָא, מַאי טְעַמָּא, בְּגִינַן
דְּמְרָאָה אֵינוּ, בְּהָאִי מְרָאָה דָא תַּחֲזֵי כָּל דִּיוֹקְנִין
בְּגִוִּיה, בְּגִינַי כֶּךְ וְאָרָא, אַחֲמִית דִּיוֹקְנִיה, בְּאֶל שְׁדֵי,
דָא יְהָוָה מְרָאָה, (צ"א ע"א) דָא תַּחֲמֵי דִּיוֹקְנָא אַחֲרָא בְּגִוִּיה,
וּכָל דִּיוֹקְנִין עַלְאַיִן בֵּיהֶ אַתְּחַזּוֹן.

בְּגִינֵּי כֹּה, יַעֲקֹב בְּהַהוּא זֶמֶן, כִּתְבָּ, (בראשית כח) וַיְחַלֵּם
וַהֲנֵה סֶלֶם מִצְבֵּא אֶרֶץ הַוָּרֶאשׁוֹ, מַהוּ סֶלֶם, דָּרְגָּא
דְּשֶׁאָר דָּרְגֵּין בֵּיהַ תְּלִיָּן וְהַוָּא יְסֻוד דְּעַלְמָא. וְרַאשׁוֹ מַגְיעַ
הַשְּׁמִימָה, חַכְּיָה הוּא לְאַתְקְשָׁרָא בְּהַדִּיחָה. וְרַאשׁוֹ מַגְיעַ
הַשְּׁמִימָה, מַאן רַאשׁוֹ. רַאשׁוֹ דְּהַהוּא סֶלֶם. וַמְאָן אַיָּה,
דָּא דְכִתְבָּ בֵּיהַ (בראשית מו) רַאשׁ הַמֶּטֶה, בְּגִינֵּן דָּאַיָּהוּ רַאשׁ
לְהָאֵי מֶטֶה וַמְבָה נְהִיר. מַגְיעַ הַשְּׁמִימָה, בְּגִינֵּן דָּאַיָּהוּ
סִיּוּמָא דְגַוְפָּא, וְקָאִים בֵּין עַלְאָה וְתַתָּאָה, כַּמָּה דְבָרִת
אַיָּהוּ סִיּוּמָא דְגַוְפָּא, וְקָאִים בֵּין יַרְיכִין וְגַוְפָּא, וְעַל דָּא
מַגְיעַ הַשְּׁמִימָה.

(בראשית כח) וַהֲנֵה מְלָאֵכִי אֱלֹהִים עַולִּים וַיּוֹרְדִים בּוּ, אֶלְין
מִמְּבָן דְּכָל עַמִּין, דָּאַיְנוֹ סְלָקִין וַנְחַתִּין בְּהָאֵי סֶלֶם.
כַּד יִשְׂרָאֵל חַטָּאָן, מִאֵיךְ הָאֵי סֶלֶם וְסְלָקִין אַיְנָהוּ מִמְּבָן,
וְכַד יִשְׂרָאֵל מַתְפִשְׁרוּ עַוְבְּדִיהוּ, אַסְתַּלְקֵה אֵי סֶלֶם וְכַלְהָו
מִמְּבָיְנָה בְּחַתִּי לַתְתָא, וַאֲתַעֲבֵר שׁוֹלְטָנוֹתָא דְלָהּוֹן, כְּלָא
בְּהָאֵי סֶלֶם קְיִימָא. הַכָּא חַמָּא יַעֲקֹב בְּחַלְמִיהַ, שׁוֹלְטָנוֹתָא
דְעַשֵּׂו וְשׁוֹלְטָנוֹתָא דְשֶׁאָר עַמִּין.

דָּבָר אַחֲר וַהֲנֵה מְלָאֵכִי אֱלֹהִים עַולִּים וַיּוֹרְדִים בּוּ.
בָּמָאן, בְּהַהוּא רַאשׁוֹ, דְּהַהוּא סֶלֶם. דְכָד אַסְתַּלְקֵה
רַאשׁוֹ מַגִּיהָ, סֶלֶם אַתְפִּיא וְסְלָקִין כְּלָהָו מִמְּבָן. וְכַד
אַתְחַבֵּר רַאשׁוֹ בְּהַהוּא סֶלֶם, אַסְתַּלְקֵה, וְכַלְהָו מִמְּבָן
וְכְלָא חַד מֶלֶה.

כְּתִיב, (מלכים א ג) נָרָא ה' אֶל שְׁלֹמָה בְּחֲלוֹם הַלִּילָה וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים שֶׁאָל מָה אָתָּן לְךָ וְאֵין תִּמְאֵן הַכָּא בְּחֲלוֹם, וּבַיּוֹם (ד"ג גז ע"א) רָשׁוֹ אֵיתָ לֵיהֶ לְחֲלוֹם בְּהָאִי. אֶלָּא הַכָּא אֲתִפְלִילָה בְּדָرְגָא, דָרְגָא עַלְּאָה בְּדָרְגָא תִּפְתָּאָה. בָּגִין דַעַד כְּעֹז, שְׁלֹמָה לֹא הוּא שְׁלִימָם, כיון דָאשְׁתָּלִים, כְּתִיב, (מלכים א ח) וְהָנָתֵן חַכְמָה לְשְׁלֹמָה. וּכְתִיב, (מלכים א ח) וַתַּרְבֵּב חַכְמָת שְׁלֹמָה. דָקִיּוֹמָא סִיחָרָא בְּאֲשְׁלָמָוֹתָא, וּבַיּוֹם מִקְדְּשָׁא אֲתַבְנִי. וּכְדִין, הוּא חַמִּי שְׁלֹמָה, עִינָא בְּעִינָא חַכְמָתָא, וְלֹא אַצְטְרִיךָ לְחַלְמָא. לְבָתֵר דְחַטָּא, אַצְטְרִיךָ לֵיהֶ לְחַלְמָא בְּקָדְמָתָא, וְעַל דָא כְּתִיב, (מלכים א יא) הַפְרָא אֶלְיוֹ פְעָמִים, וּבַיּוֹם פְעָמִים הוּא וְלֹא יִתֵּיר. אֶלָּא סְטוֹרָא דְחַלְמָא הוּא לֵיהֶ פְעָמִים, סְטוֹרָא דְחַכְמָתָא כָּל יוֹמָא הוּא.

וְעַם כָּל דָא, סְטוֹרָא דְחַלְמָא הוּא יִתֵּיר עַל כָּל שָׁאר בְּנֵי נְשָׂא, בָגִין דְאֲתִפְלִילָה דָרְגָא בְּדָרְגָא, מְרָא"ה בְמְרָא"ה. וְהָא הַשְׁתָּא בְּסֻוף יוֹמָי חַשִּׁיךְ יִתֵּיר, וְדָא בָגִין דְחַטָּא, וְסִיחָרָא קַיִּימָא לְאֲתִפְגָּמָא. מַאי טָעָמָא, בָגִין דָלָא בְטִיר בְּרִית קָדִישָׁא, בְאֲשַׁתְּדָלוֹתָה בְנָשִׁים נְכָרִיות. וְדָא הוּא תְּנָאִי דַעֲבָד קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַם דָוד, דְכְתִיב, (תהלים קלב) אִם יִשְׁמְרוּ בְנֵיךְ בְּרִיתִי וְגו'. גַם בְּנֵיהם עַד יִשְׁבּוּ לְכִסְאָה לְהָ.

מַאי עַדְיַ עַד. הַיִנּוּ דְכִתְיבָּ, (דברים יא) כִּימֵי הַשָּׁמִים עַל הָאָרֶץ. וּבָגִין דְשָׁלָמָה לֹא גַטֵּר הָאֵי בְרִית בְּדַקָּא יָוֹתָה, שְׁרִיא סִיחָרָא לְאַתְּפָגָמָא. וּעַל דָּא, בְּסֻפָּא אַצְטָרִיךְ חַלְמָא, וּבָנְוָן יַעֲקֹב אַצְטָרִיךְ לֵיה לְחַלְמָא כְּדָאָמָרָן.

רַעַיָּא מִהִמְנָא

השלמה מההשמות (סימן ז)

בְּלָהּוּ פָתָחֵין גַּדְפִּיְהוּ
לְקַבְּלָא שְׁבִינָתָא בְּהָהָרָא
צָלוֹתָא, הַדָּא הוּא דְכִתְיבָּ
(יחזקאל א) וּבְגַפְיָהָם פְּרוֹוֹדוֹת
מִלְמָעָלה וְהָאֵי אֵיתָהוּ עֲוָלִים
שְׁבִינָתָא עַל גַּדְפִּיְהוּ
וּיוֹרְדִים בּוּ. מַאי בּוּ
בְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.
דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נְחִיתָה
עַלְיָהוּ לְקַבְּלָא שְׁבִינָתָה
וּמִיַּחַד קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בִּיה בְּהָהָרָא בְּרָנְשָׁה.
בְּצָלוֹתָהָה דְשְׁבִינָתָא אֵיתָהָה
מִצּוֹה בְּלִילָא בְּשֵׁם יְהוָה
אֵיתָהָה חִיה דִילִיה. וּמִצּוֹה
בְּלָא מִחְשָׁבָה לִיתְ לָהּ
סְלִיקָנוּ. וּמִחְשָׁבָה אֵיתָה אֶרְךָם

וּחְלוּם וְהַגָּה סְוָלָם מִצְבָּא
אֶרְצָה. וְהַגָּה סְוָלָם דָא
צָלוֹתָא, מִצְבָּא אֶרְצָה,
דְּמַצְלָאָן בְּנֵי נְשָׂא לֵיה
בְּאֶרְעָא דְאִיהִי שְׁבִינָתָא
וּמְطָא לְשָׁמְיָא דְאִיהִוָּה
קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאַתְּמָר
בִּיה (מְלָכִים א'ח) וְאַתָּה תְּשִׁמְעָ
הַשָּׁמִים וּרְזָא דְמַלָּה (תְּהִלִּים ח)
יְהֹוָה אֲדִינָנוּ מֵה אֲדִיר
שְׁמָד בְּכָל הָאָרֶץ וְגוּ.
וּבְזִמְנָא דְמוֹדָע לֹזָן קוֹדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא וּשְׁבִינָתָה דְסָלָקָא
בְּהָהָרָא צָלוֹתָא, מִיד וְהַגָּה
מְלָאָכִי אֱלֹהִים עֲוָלִים
וּיוֹרְדִים בּוּ. בּוּ בְּהָהָרָא בְּ
נְשָׁה.

קָרָא דָאַתֶּמֶר יִשְׁעָה ס"ב וְאֵל
תְּתַנוּ לְמַיְלָה דָהָא עַלְאיָן
וְתַפְאַיָּן מִקְנֵנִי בְצֻולְמָא
דִידָך מִשְׁירִין דְקוֹדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא דָאַינְנוּן מִתְיִבְתָּא
עַלְאהָ וְמִשְׁירִין דְמִטְרוֹגִינִיתָא
דָאַינְנוּן מִמְתִיבָתָא תְּתַאֲהָ
עַלְךָ אַתֶּמֶר וְהַנָּהָ מַלְאָכִי
אֱלֹהִים עַולְים וְיוֹרְדִים בּוּ בְךָ
סְלָקִין מִשְׁירִין דְשִׁכְנַתָּא
בְצֻלּוֹתָא וְנַחֲתִין מִשְׁירִין
דְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְנַבְיָן
שִׁכְנַתִּיהָ בְבִמְהָ שִׁירִין
וְגַגְגִינִין דְצַלּוֹתָא.

אֲנָתָ הוּא קְרִיבָא דְקוֹדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְצֻלּוֹתָא דִילָה,
דָאַיְהוּ קְרַבְנָא דְקוֹדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא וְשִׁבְנַתִּיהָ בְאַיְהוּ
מִקְוָמָן בְצֹו אַת בְּנִי יִשְׂרָאֵל
וּבְיַדְתָקִינוּ מִאָרִי מִתְנִיתִין
קְרַבְנִין דְצַלּוֹתָא מִסְטָרָא
דִימְינָא דְתִפְנָן כְּהֵן אִישׁ
חַסְדָ' וְתַקְינוּ זְמִירֹות דָאַינְנוּ
שִׁיר דְלוּיִם אֶבְתְּרִיְהוּ
מִסְטָרָא דְגַבְיוֹרָה. וְהַזְדָ'

יְזָדָה הַאֲנוֹז הַאֲנוֹז
תְּפָאָרָת. מִצְוָה מִלְכֹוֹתָא
בְּלִילָא מַאֲרָבָע חַיּוֹן
דְמִרְבְּבָתָא, בְּלִילָא מַאֲרָבָע
אַתְוֹן. אִיהִי נוֹקֵבָא דִילִיהִי,
אַנְפֵין דִילִיהִי, אַנְפֵוי דְרַחְמֵי.
בְגִינָה אַמִינָא (שְׁמוֹת ל"ג) אֵם
אַיִן פְנִידָה הַזְלָכִים וְגוֹ.
וּמִסְטָרָא דְצִדִיק אַתְקְרִיא
אֲחֹרוֹי חַיה בְּלִילָא חַיִי
חוֹלְיִין דְאֲחֹרוֹי דְבָר גַשָּׁ,
דְדָמִי לְשִׁדְרָה דְבִיה חַיִי
חוֹלְיִין. אִיהִי אֲחֹור לְעוֹבְדָא
דְבִרְאָשִׁית וְקָדָם לְמַחְשָׁבָה
דָאַתֶּמֶר בָה, עַלְהָ בְמַחְשָׁבָה.
מָה בְלָאוּ הַבִּי בְאַדְם,
דְאֲחֹר דְעֵץ הַדָּעַת טֹוב וְרֹעֵ
דָאַיְהוּ אֲחֹור לְמַעַשָּׁה
בְרִאשִׁית, וְקָדָם לְפִירָעָנוֹת.
קָמוּ תְנָאִין וְאַמְוֹרָאִין וְאַמְרָוִ
רַעִיא מִהִימָנָא בְּרִיךְ אֲנָת
לְאַלְהָא עַלְאהָ, הוּא יָקָם לְךָ
בְעוֹתָךְ בְכָלָא. קָם סְבָא
עַלְאהָ בִגְיָהָן וְאַמְרָ רַעִיא
מִהִימָנָא בְךָ אַתְקִים הָאֵי

הַרְאָהוּ לִמְשָׁה קָשֵׁר שֶׁל
תִּפְלִין שֶׁ דִילָךְ מִשָּׁה בְּלִיל
תִּלְתָּ אֶנְפִּי אֶבְהָן לְעִילָא
דְּתַקְינָנוּ נִ' צְלוֹתִין דָאִיהוּ
סִימְנָם שְׁתִירִת מְגַנְחָה
עֲרָבִית. מְשׁוּם הַכִּי דִיקָד
צְלוֹתָא דְשַׁבָּת דְאַתְמָר בֵּיה
(בָּה) (פְּרָאשִׁית א') וַרְדוּ בְּרָגְתָּ
הַיִם וּבְעוֹפֵף הַשְּׁמִים וּבְבַהֲמָה
וּבְכָל הָאָרֶץ וְאַתְפָלִיל
מִרְבְּבָתָא תִּתְאָה דָאִהְרָן
דָוד וּשְׁלָמָה וְאַדְם קְדֻמָּה
לְעִילָא וּבָת זְוִיגָה לְתִתְא אָם
כָּל חַי דָאִיהוּ צְדִיק חַי
עַלְמִין.

וּבְגִין דָא אַהֲרָן אָפַע על גַב
דָאִיהוּ יִמְינָא אַוְקָמוּה רְבָגָן
בֵּיה, אַהֲרָן שְׁוֹשְׁבִינָא
דְמַטְרוֹגִיתָא הַוָה. רְעִיא
מְהִימָּנָא, יַעֲקֹב אִיהוּ בְּלִיל
תִּלְתָּ אֶבְהָן דְבֵיה רְכִיב אַדְם
קְדֻמָּה וְלוֹאוּ לְמַגְנָא
אַוְקָמוּה מְאַרְיִי מְתַנִּיתִין
שְׁוֹפְרִיה דְיַעֲקֹב כְשַׁוּפְרָא
דְאַדְם קְדֻמָּה.

דְרָגָא דְדוֹד אַתְקָשָׁר
בְשִׁמְאַלָא דְגַבּוּרָה. וְאַהֲרָן
דְדְרָגָא דְלִילָה בְהּוֹד
אַתְקָשָׁר בְחִסְדָה. הַרָּא הוּא
דְכַתִּיב (תְּהִלִים י"ז) גְעִימָות
בִּימִינָךְ נִצְחָה.
שְׁמָע יִשְׂרָאֵל דִיחְוֹדָא בְּלִיל
בְּרָכוּ וְקְדוֹשָה. דָאִיהוּ קְדוֹשָׁ
קְדוֹשָׁ. קְדוֹשָׁ. וּבְרָכָה
מִסְטָרָא דִימִינָא הַדָּא הוּא
דְכַתִּיב (בְּמִדְבָּר ו) דָבָר אֶל
אַהֲרָן וְאֶל בְּנֵיו לְאַמְرָ פֶה
תִּבְרָכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
וְקְדוֹשָׁה מִסְטָרָא דְלִוִיִּם
עַמּוֹדָא דְאַמְצָעִיתָא קְשִׁוָּרָא
דִימִינָא וְשִׁמְאַלָא וְאִיהוּ
קְשִׁוָּרָא דְתִפְלִין דְרִישָׁא
דָאִיהוּ אִימָא עַלְאָה.
תִּפְלִין עַל רִישָׁה, בְמָה
דְאַוְקָמוּה מְאַרְיִי מְתַנִּיתִין.
תִּפְלִין דְמְאַרְיִי עַלְמָא, מָה
בְתִיב בְהָגָה. וְאִיהוּ קְשִׁוָּרָא
דְתִפְלִין רִיד, דָאִיהִי
שְׁבִינְתָּא תִּתְאָה. וְהָאִי אִיהוּ
דְאַוְקָמוּה מְאַרְיִי מְתַנִּיתִין

בֵּיה (משל' כ"ב) **עַקְב** עֲנֹוה
יִרְאָת יְיָ.

חֶדְרָא רַבִּי שְׁמֻעוֹן וְהַדּוּ מְאַרְיִ
מְתִיבְתָּא וְאָמְרוּ קְמִיה.
פּוֹמָא דְשִׁבְיָנָתָא סִינִי, מִאן
יִבְיל לְמִיקְם (קְמִיה) דְקוֹדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא וְשִׁבְיָנָתָה מִמְלָלוֹן
בֵּיה וְשִׁתְיַין רַבְּבוֹן דְמִתִּיבְתָּא
תְּתָאָה מִמְלָלוֹן בֵּיה וְאוֹפָ
שִׁתְיַין רַבּוֹא דְמִתִּיבְתָּא
עַלְאהָ הַכִּי מִמְלָלוֹן בֵּיה. עַל
פּוֹמָך אָתָּמָר וְהַגָּה מְלָאָכִי
אֱלֹהִים עֹזְלִים וְנוּן. דָבָר אַחֲר
וַיְחַלּוּם וְהַגָּה סָלָם.

פָּתָח רַבִּי שְׁמֻעוֹן וְאָמְרָסִינִי
דָא סָלָם וְאִידְהוּ קְלִי וְרֹזָא
דְמָלָה (ישעה י"ט) הַגָּה יְיָ רֹזֶב
עַל עַבְקָל. עַבְקָדָא יוֹדָ
הַיָּ וְיַיְוָהָי וְעַזְדָּיָוָד. יוֹדָ
הַיָּא. יוֹדָהָא וְאַיְוָ. יוֹדָ
הַיָּא וְאַיְוָהָא, דָא קְלִי.
אַתְּנוֹן קְדָמָנוֹ סָלְקִין לְעַבְקָ
אַתְּנוֹן דְאַיְנוֹן תּוֹלְדִין דִילְהָוָן
סָלְקִין קְלִי. עַבְקָל מְאַתָּנוֹ
וְתְּרִין בְּחַשְׁבָּן בְּרָ.

אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא רְעֵיא
מְהַימְנָא חַוִּינָא דְכְפָל
קְוִידְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁמֶךְ
וְאָמַר מְשָׁה מְשָׁה לְאַכְלָלָ
לְךָ בְּמִרְכְּבָתָא עַלְאהָ
וּבְמִרְכְּבָתָא תְּתָאָה.
לְאַכְלָלָא בְּךָ אָדָם קְדָמָה
מְסִטָּרָא דְאַבְרָהָם וּלְאַכְלָלָ
בְּךָ חִוָּה מְסִטָּרָא דְאַהֲרֹן דָוד
וּשְׁלָמָה.

לְמַה לֹּא כְּפָל שְׁמִיה דִיעַקְבָּ
הַכִּי אָמַר לֵיהּ בּוֹצִינָא
קְדִישָׁא בְּגַיְן דְקָרָא לֵיהּ
יעַקְבָּ וְקָרָא לֵיהּ יִשְׂרָאֵל.
יעַקְבָּ לִישְׁנָא דְעַוקְבָּא
דְהַיְינוּ נַוקְבָּא, דְאָתָּמָר
עַקְבָּוּ שֶׁל אָדָם הַרְאָשָׁוֹן
מִבְּהָה גְּלָגָל חַמָּה. וְאַקְרֵי
יִשְׂרָאֵל, דְתִמְןָ רָאשָׁ דְכּוֹרָא,
רִישָׁא לַנַּוקְבָּא, דְהַיְינוּ עַקְבָּ.
וְהַאי אִידְהוּ דְאָמַר קְוִידְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְחוּיָא (בראשית ג')
הַוָּא יְשֻׁופָךְ רָאשָׁ וְאַפָּה
תְּשֻׁופָנוּ עַקְבָּ. וְדָא גְּרָם
שְׁבִיָּנָתָא בְּגַלְוִיתָא דְאָתָּמָר

ובצלותא, קודשא בריך הוא בניש עלאין ותתאיין. וכל אלין נשמתין דהוו ורעדתין למשהו, וכל משירין דמלאכין. ונחית בצלמא דילך, לך לא צלota דילך, אוריתא דילך. בגין דמחשבתא דילך ליחדא לקודשא בריך הוא ושבגנתיה בכל משירין דיליה לעילא ותתא באורייתך ובצלותך קודשא בריך הוא מצירף ממחשה טובה למעשה. ובגונא דאייה אמר אנבי, ואינחו אמרי (שמות כ"ד) נעשה ונשמע.

הכى קודשא בריך הוא עביד לבלהו משירין ואינחו שתקין ושמיען למולך בגין דרעותך בהזון ליחדא קודשא בריך הוא ושבגנתיה בכל משירין דיליה וכל מה דקודשא בריך הוא אבטח ואודי לمعد לך חכמה

אנת הוא בר, רעיא מהימנא עלך אתמר (תהלים ב) נשקו בר,אנת הוא רבן ישראל רב לחתא רבן דמלacci השרת בר לעילא בראש קודשא בריך הוא ושכניתה (חס"ר ג"מ לאשלמא רמ"ה) לעלייהו אתמר לנבי משיח בן יוסף (שמעאל ב' י"ב) גם יהוזה העביר חטאך לא תמות. בהאי ג"מ אתבר דוד והאי איזו שיעורא דחלה מג ביצים ותוספת חומש ביצה רמי (יקרא ח) וחבישתו יוסף עליון.

ובאה צלota דנפיק מפומך בגיןא דקודשא בריך הוא דנחת על טורא דסני ואתמר בה (דברים כ"ט) כי את אשר ישנו פה עמנו עומד היום ואת אשר איינו פה עמנו היום, הכى בר את משתדל באורייתא

אתקאים. ובאה בר נש דמירה חשיב היה בוגביה ועبيد היה יקרה בדוקנינה למשיח שkil מלולין דפומי באורייתא בצלותא בלימוד בטורא דסני. ולית חד דפתח פומיה לקטרנא, אלא עליין ותאיין באספמותא חריא ברויתא חריא. ע"ב: (עד כאן רעה מוחמאנא מההשנות)

מבמה טבין דלית לוון סוף בלהו אמרין געשה ונשמע. ובגין דא אמרו (טהילים ק"ג) ברבי כי מלאכיו גבורי פח וגנו' ואתתקף בד דהא קודשא בריך הוא ושבגתייה וכל משירין דיליה ושבגתייה אסתכמו לمعد כל רעתה, ויתיר מךאי הוא בתיב על ידה ולא נפל מלאה עירא מפתיבת ידה דלא

(בראשית כה) והגהה ה' נצב עליו וגנו'. הכא חמא יעקב קשורא דמיהימנותא בחד. נצב עליו, וכתיב (מלכים א כט) ומלך אין באדום, נצב מלך. (נצח עליו) חמא, דכל דרגין קיימין בלהו בחד על ההוא סלם, לאתקשרא כלל בחד קשרא. בגין דאתהיב ההוא סלם בין תריין סטרין, הדא הוא דכתיב (יקרא פ"ד ע"א) (בראשית כה) אני ה' אלהי אברהם אביך ואליהי יצחק הארץ וגנו', אלין אפונ תריין סטרין, בימינא ושמאלא.

דבר אחר והגהה ה' נצב עליו (ויאמר), עלייה דיעקב, למשיחי כלל רתיכא קדיشا, ימינה ושמאלא, ויעקב בגויהו, וכנסת ישראל לאתקשרא בינויהו, הדא הוא דכתיב אני ה' אלהי אברהם אביך ואליהי יצחק.

מִנֶּלוֹ דַּיּוּקָב בְּאַמְצָעִיתָא, מִשְׁמָעַ דְּכַתִּיב, אֱלֹהִי אֶבְרָהָם אָבֵיךְ וְאֱלֹהִי יִצְחָק (הָאָרֶץ), וְלֹא כְתִיב אֱלֹהִי יִצְחָק אָבֵיךְ. דְּכִיּוֹן דָּא תַּקְשֵׁר בֵּיה בְּאֶבְרָהָם, אֲשַׁתְּפָח דָּא יְהוָה בְּאַמְצָעִיתָא. וְלֹבֶתֶר הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתָּה שׁוֹכֵב עַלְיָה, הָא כֹּלֶא רְתִיכָא חֶדָא קְדִישָׁא. וְהַכָּא חֶמֶא דִּיהְוִי שְׁלִימָו דְּאַבְּהָן.

תָּא חֹזֵי, אֱלֹהִי אֶבְרָהָם אָבֵיךְ, דְּכִיּוֹן דָּא מֵר אֶבְרָהָם אָבֵיךְ, וְדָא יְהוָה בְּאַמְצָעִיתָא, וְאֱלֹהִי יִצְחָק, הַכָּא אֲתִרְמִיו דָקְשֵׁיר לְתַרְיֵין סְטְרֵין וְאַחֵיד לוֹן. קְשֵׁיר לְסְטְרָא חֶדָא, דְּכַתִּיב אֶבְרָהָם אָבֵיךְ. וְקְשֵׁיר לְסְטְרָא אַחֲרָא, דְּכַתִּיב וְאֱלֹהִי יִצְחָק, תֹּוסֶפֶת וְאוֹז לְגַבֵּי יִצְחָק, לְאַחֲזָה דַּיּוּקָב אַחֵיד לְתַרְיֵין סְטְרֵין.

וְעַד דַּיּוּקָב לֹא אַתְּנִסְיב, לֹא אַתְּמֵר בְּאַתְּגָלִיא יִתְּר, וְאַתְּמֵר בְּאַתְּגָלִיא, לִמְאֵן דִּינֵּעַ אָרוּחוֹי דָאָרִיְיתָא. לְבַתֵּר דָא תַּגְסִיב וְאַוְלִיד, אַתְּמֵר לֵיה בְּאַתְּגָלִיא, הַדָּא הָו־א דְּכַתִּיב, (בראשית לג) וַיַּצֵּב שְׁם מִזְבֵּח (בראשית ט) וַיִּקְרֵא לוֹ אֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל. מֵהַכָּא אַוְלִיפְנָא, מֵאֵן דָלָא אֲשַׁתְּלִים לְתַתָּא, לֹא אֲשַׁתְּלִים לְעַילָּא. שָׁאַגְּנִי יַעֲקֹב, דָא שַׁתְּלִים לְעַילָּא וְתַתָּא, אַבְלָלָא בְּאַתְּגָלִיא.

וְאֵי תִּמְאָ דָא שַׁתְּלִים בְּהַהִיא שַׁעַתָּא, לֹא. אֶלָּא חֶמֶא דִּישְׁתְּלִים לְבַתֵּר זָמְנָא. וְאֵי תִּמְאָ הָא כְתִיב, (בראשית

ס) והנה אני עמך ושמרתיך בכל אשר תילך. אלא, אשגחותה דקדשה בריך הוא וגיטרו דיליה, לא אשתביך מבה דיעקב לعلמין, בכל מה דאצטיך ליה בהאי עולם, אבל בעולם עלה עד דאשתיים.

(ש) וויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום זהה ואנכי לא ידעתי. וכי תוהה הוא שלא ידע. אלא מא ואנכי לא ידעתי, כמה דעת אמר, (שמעאל א יג) ובפני ה' לא חליתי. אמר, וכי כל האי אתגלי לי ולא אסתכלנו למנדע אני, ולמייעל תהות גדי דשכינתא למהוי שלים.

תא חז"י, כתיב, (בראשית כט) ותאמר אם כן למה זה אני, כל יומא ויوما חמות רבקה נהורה לשכינתא, (ד"ג) ע"ב דהוא שכינתא במשכנהו וצלחת תפן. פיוון דחמות עקי דילה במעה, מה כתיב ותלה לדרש את ה', בפקת מדרגת דא לדרגת אחרת דאייה הויה. בגין כד אמר יעקב, וכי כל כה חמין, ואנכי לא ידעתי, בגין להוה בלחוודי ולא עאל תהות גדי לשכינתא.

מיד (בראשית כט) וירא ויאמר מה בורא המקום הזה. מלא דא לתרין סטרין אייה. מה בורא המקום הזה, חד על הוא מקום דקאמר בקדמיתא. חד על את קיימת קדישא שלא בעיא לאתבטלא.

וְאֶפְעַל גַּב דָּאִינְהוּ תְּרֵי סְטְרֵי, חַד הַוָּא. אָמֵר (בראשית כח) אֵין זֶה כִּי אָמֵן בֵּית אֱלֹהִים, אֵין זֶה, לְמַהְוִי בְּטִילָה. אֵין זֶה, לְאַשְׁתְּפַחָא בְּלַחְוֹדוֹי, קְיִימָא דִילְיָה לְאוֹ אֵיהּ אֶלְאָ בֵּית אֱלֹהִים, לְאַשְׁתְּמַשָּׂא בֵּיהּ וְלִמְעַבֵּד בֵּיהּ פִּירִין, וְלַאֲרָקָא בֵּיהּ בְּרָכָא מִכְלֵ שִׁיבְּפִי גּוֹפָא. דְּהָאִ הַוָּא תְּרֻעָא דְּכָל גּוֹפָא, הַדָּא הַוָּא דְּכַתִּיב, (בראשית כח) וְזֶה שַׁעַר הַשְּׁמִים, דָא תְּרֻעָא דְּגּוֹפָא וְדָאִ, תְּרֻעָא אֵיהּ לְאֲרָקָא בְּרָכָא לְתַתָּא, אָחִיד לְעִילָא וְאָחִיד לְתַתָּא. אָחִיד לְעִילָא, דְּכַתִּיב וְזֶה שַׁעַר הַשְּׁמִים. (אחד) לְתַתָּא, דְּכַתִּיב אֵין זֶה כִּי אָמֵן בֵּית אֱלֹהִים. וְעַל דָא וַיַּרְא וַיֹּאמֶר מַה בָּרוּא הַמָּקוֹם הַזֶּה, וּבְנִי נְשָׁא לֹא מְשַׁגְּחָן בַּקְרָא דְּבִיהּ לְמַהְוִי בֵּיהּ שְׁלִים, לְעִילָא וְתַתָּא. אַתָּא אָבוֹי וְבַשְׁקִיהּ.

אָמֵר רַבִּי יִצְחָק, כֵּד מַלְיָן אִינְנוּ שְׁמַעְנָא מִפּוּמִיהּ בְּכִינָא, וְאִמְינָא בְּרִיךְ רְחַמְנָא דְלָא בְּטִיל מַעַלְמָא חַכְמַתָּא עַלְאהּ. אַזְלִינָא עַמְהֹן עד תַּלְתָ פְּרָסִי, עד דְעַלְלָנָא עַמְהֹן לְמַתָּא. לֹא סְפִיקָו לְמַיְעַל, עד דְשַׁהַד הַהְוָא בְּרִגְשׁ לְבִרְיהָ, וְאִמְרִי לֵיהּ, מַלְיךָ לֹא יְהֹן לְבַטְלָה. אִמְינָא, הָא דָאָמֵר רַבִּי שְׁמַעְוֹן, דְמַלְיָן אַלְיָן בְּלָהּ בְּרוֹזָא דְחַכְמַתָּא נִבְהָה, וְלְאַחֲזָה מַלְיָן אַחֲרָנִין. כֵּד סְדִרְנָא מַלְיָן קְמִיהּ דְרַבִּי שְׁמַעְוֹן. אָמֵר לֵי, לֹא תִּימְאָדְמַלְיָן אַלְיָן דִּינּוֹקָא נִבְהָה, אֶלְאָ מַלְיָן דְרַזְוִין עַלְאַיִן נִבְהָה, וְכֹלָא בְּרוֹזָא דְחַכְמַתָּא דְשִׁימִין.

(בראשית כח) וַיַּדַּר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם יְהִי אֱלֹהִים עַמְּדֵי וְגוּ, אָמַר רַبִּי יְהוּדָה בַּיּוֹן דְּכָל הָאֵי אָבְטָח לֵיה קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא, אָמָא לֹא הָאָמִין, דָא מַר (בראשית כח) אָמַת יְהִי אֱלֹהִים עַמְּדֵי וְגוּ. אַלְאָ, אָמַר יַעֲקֹב, חַלְמָא חַלְמָנָא, וְחַלְמָנָא מְבִיאָהוּ קְשׁוֹט וְמְבִיאָהוּ לֹא קְשׁוֹט, וְאָמַת יְתָקִים הָא יַדְעָנָא דְחַלְמָא קְשׁוֹט הַוָּא, וְעַל דָא אָמַר אָמַת יְהִי אֱלֹהִים וְגוּ, פְּמָה דְחַלְמָנָא, וְהִיה יִלְיָא לְאֱלֹהִים, אָנָא אָהָא מְשִׁיךְ בְּרִכָּאָן מְמֻבוּעָא דְבַּחַלָּא דְכָלָא, לְאַתָּר דָא דְאָקְרֵי אֱלֹהִים.

תֵא חֹזֵי יִשְׂרָאֵל דָא הָוּ בְאַמְצָעִיתָא, פֶלְא גַטִיל הַוָּא בְקָדְמִיתָא מְמֻקּוֹרָא דְכָלָא, וְלֹבֶתֶר דִימְטִי לֵיה, מְבִיאָה, נְגִיד וְאָמְשִׁיךְ לְהָאֵי אַתָּר, מְשֻׁמָע דְכִתִיב, וְהִיה יִלְיָא בְקָדְמִיתָא, וְלֹבֶתֶר פֶלְא לְאֱלֹהִים. כִּמָה דְאֱלֹהִים, יְהָא גַטִיר וּעְבִיד לֵיה, פֶל אַלְיוֹן טְבָאנָן, אוֹף אָנָא אָהָא מְשִׁיךְ לֵיה מְאַתָּר דִילִי פֶל אַינְנוּ בְרִכָּאָן, וַיַּחֲבֵר קְשָׁרָא דְכָלָא בֵיתָה. אִימְתֵי, (בראשית כח) וְשִׁבְתֵי בְשִׁלּוּם אֶל בֵית אָבִי, כִּד אָהָא יִתְיַב בְּדַרְגָא דִילִי, וְאָהָא יִתְיַב בְּדַרְגָא דְשִׁלּוּם לְתִקְנָא בֵית אָבִי, וְשִׁבְתֵי בְשִׁלּוּם דִיִיקָא, כִּדְין וְהִיה יִלְיָא לְאֱלֹהִים.

דָבָר אַחֲר וְשִׁבְתֵי בְשִׁלּוּם אֶל בֵית אָבִי, דַתְמַן הַוָּא אַרְעָא קְדִישָׁא, תִמְן אַשְׁתָלִים. וְהִיה יִלְיָא

לאללים. באתר דא, אסילק (אסטלק) מדרגא דא לדרגא אחרא בדקא יאות, ותמן אפלח פולחניה.

רבי חייא פתח ואמר, (תהלים ס) דברי עוננות גברוי מבוי פשעינו אתה תכפרם. הא קרא קשיא, דלאו סופיה רישיה, ולאו רישיה סופיה. אלא דוד בעא על גריםיה, ולברר בעיא על פלא. דברי עוננות גברוי מבוי. אמר דוד, אנה ידענא בגרמי דחננא, אבל במה חמיבין אינון בעלמא, דעתגברוי חובייה עלייהו יתרור מבוי. הוAIL ובן, לי (דף קנא ט"א) ולהונ, פשעינו אתה תכפרם.

תא חז, בשעתא חמיבין סגיאין בעלמא, אינון סלקין, עד ההוא אתר דספרי חמיביא אתפתחו, במה דאת אמר, (דניאל ז) דינא יתיב וספרין פתייהו, וההוא ספר (דיןא עליה קיימה), (נ"א לעילא מרישיה דוד איהו בגינוי כה, דברי עוננות גברוי מבוי, ועל דא פשעינו אתה תכפרם.

יעקב, כגונא דא בגין כה לא הימין, אי תימא דלא הימין בקודשא בריך הוא, לא. אלא, דלא הימין ביה בגרМИה, דילמא יחוב, וההוא חובא, ימנע ליה, דלא יתוב בשלם ויסטלק בטירו מבוייה, ובгин כה, לא הימין בגרМИה. והיה יי לי לאללים, אפילו רחמי, פד איתוב בשלם, אשוי לקבללי לדינא, בגין (ס"א להא) דאנא פלח קמיה תדר.

אמר רבי אחא אמר יעקב השתא לא אצטרכנא לדינה, כד איתוב לבית אבא, אתכלילנא בדיןא ואתקשר ביה. אמר רבי יוסי, לאו ה כי, אלא אמר, השתא אם יהיה אלהים עמדי, דין אצטרכנא לנטרא לי, עד דאיתוב בשלם לבית אבא, אבל כיון דאיתוב בשלם, אתכלילנא רחמי בדיןא, ואתקשר בקשרורא מהימנא, לאבל לא פלא בחד. (בראשית כ) וזהaben הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהים. זהא כדיין יהא פלא אתרבא חדא, והאי אבן אתרבא מימנא ומשמאלא, אתרבא מעילא וממתתא, בגין (ק"א) דאותן מעשרה מפלא. אמר רבי אבא, הא כתיב, (בראשית כ) ויקח מאבני המקום. וαι תימא דאבני דא, עלאה (על) כמה (קמ"ז ע"ב) אבני לאתר מותביה, למשרי עלייהו, (ג"א הא כתיב) וזה כתיב וזהaben הזאת אשר שמתי מצבה, (ג"א עליזה מבעי ליה). בגין (ג"א בגין) דאמר (בראשית כ) אין זה כי אם בית אלהים, הכא ארום לה קמא עלאה, בגין דתלא כל שבחא זהה בה, דאין זה לקיימה (לחתחא) כי אם בית אלהים. ושפיר. ועל דא אשר שמתי מצבה כתיב. יהיה בית אלהים לעלמיין, בית אלהים, בית יי מיבעי ליה, כמה דאת אמר, (עורא א) לכובן את בית יי. וכן (תהלים קכט) בית יי גלה. אלא, אחר דברי דין איהו מתרין

סְטוּרֵין עַלְעִין, מִסְטוֹרָא דִיּוּבָלָא, דָאִיהוּ אֱלֹהִים חַיִים.
וּמִסְטוֹרָא דִיצָחָק אֱלֹהִים.

אמֶר רַבִּי אַלְעָזֶר, יּוּבָלָא, אֲף עַל גַב דְדִיבָרִין (נְפָקִין)
מַתְעָרִין מִינָה, וּבְלַהוּ רַחֲמִי (וְדִינִין), כָל חִידָה מִינָה
נְפָקִין, וְהוּא חִדּוֹתָא (ס"א הוּא חִירּוֹתָא) דִכָלָא. אֲלָא בֵית
אֱלֹהִים, סְטוֹרָא דִדִינָא קְשִׁיא, אֵי לְטָב, בְּסְטוֹרָא (דִיּוּבָלָא)
דְשַׁמְאָלָא, אֲתָעָר בֵיהֶן חִימּוֹתָא, בְמַה דָאת אָמֶר, (שיר
השירים ב) שְׁמָאַלּוּ תְחַת לְרָאשִׁי. אֵי לְבִישׁ, בְּסְטוֹרָא
דְשַׁמְאָלָא, אֲתָעָר בֵיהֶן קְשִׁיא, בְמַה דָאת אָמֶר,
(ירמיה א) מַצְפּוֹן תִּפְתַּח הַרְעָה עַל כָל יוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ, וְדָא
בֵית אֱלֹהִים. רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָמֶר, בֵית אֱלֹהִים הַיִגְנּוּ דְכַתִּיב,
(תהלים מו) קְרִיתַת מֶלֶךְ רַב. אִיתַת מֶלֶךְ סְתִם, וְאִיתַת מֶלֶךְ רַב,
וְדָא עַלְמָא עַלְאָה, מֶלֶךְ רַב אִיהוּ, וְדָא הוּא (שם) קְרִיתַת
מֶלֶךְ רַב.

רַבִּי חִיא וַרְבִּי חִזְקִיה, הֵוו יַתְבִּי תְחוֹת אִילְגִי דְחַקָּל
אוֹנוֹ, אֲדָמוֹךְ רַבִּי חִיא, חַמָּא לֵיהֶן לְאִלְיָהוּ, אָמֶר
מַקְסְטִיטָורָא דָמָר, חַקְלָא נְהִיר. אָמֶר, הַשְׂתָא אַתִינָא
לְאַודָעָא, דִירּוֹשָׁלָם קְרִיב אִיהוּ לְאַתְחַרְבָא, וּכְל אַיִנוֹן
קְרִתָין דְחַכִּימִיא. בְגִין דִירּוֹשָׁלָם דִינָא אִיהוּ, וּעַל דִינָא
קְיִמָא, וּעַל דִינָא אַתְחַרְבָ, וְהָא אַתִהְיָבָ רְשָׁוּ לְסָמָא"ל
עַלָה, וּעַל תְקִיפִי עַלְמָא, וְאַתִינָא לְאַודָעָא לְחַכִּימִיא

דילמא יורךון שני דירושלים, דהא כל זמנה דאוריתא אשתחח בה, היא קיימת. בגין דאוריתא אילנא דחיי דקימי עלה, (תרי נוסח איינע) כל זמנה דאוריתא אתער לחתתא אילנא דחיי לא עדין לעילא, פסק אוריתא לחתתא אילנא דחיי אסתלק (מיה) מעולם.

ועל דא, כל זמנה דחייביא ייחדונ ביה באוריתא, לא יכול סמא"ל בהו, דהא כתיב, (בראשית בז) הקול קול יעקב והידים ידי עשו, דא הוא אוריתא עלה, דאקרי קול יעקב, ועוד דההוא קול לא פסק, דבר שלט ואיכלא, ועל דא לא אctrיך אוריתא למפסק. (ל"ג ע"א) ואתער (דף ג' ערך נ"ב) רבוי חייא, ואלו ואמרו מלה דא לחייביא.

אמר רבוי ייסא, כלא ידען דא, והכי הו, כתיב, (תהלים קכז) אם ה' לא ישמר עיר שוא שקד שומר, אלין אבון דמשתדלין באוריתא, קרפתא קדיشا קיימת עליהו, ולא על גברין תקיפין דעלמא, היינו כתיב אם ה' לא ישמר עיר וגוו.

סתרי תורה

(בראשית כט) וירא והנעה באר בשדה והנעה שם שלשה עדרי צאן רובצים עליה. באר, דרגא דאדון כל הארץ.

(בראשית כט) וירא והנעה באר בשדה וגוו. רבוי יהודה פתח ואמר, (תהלים ג) מזמור לדוד בברחו מפני

בשָׁדָה, חַקֵּל תְּפֹחִין קָדִישִׁין.
שֶׁלֶשׁ עֲדָרִי צָאן, תָּלָת דְּרָגִין
עַלְאֵין קָדִישִׁין, מַתְּפִקְבָּנוּ עַל
הַהוּא בִּירָא, וְאַנְנוּ, נֶצֶ'ח
וְהַוִּיד וִיסּוּדָא דְעַלְמָא. וְאַלְיאַן
מִשְׁכִּין מִיאָמָלָעֵילָא, וּמְלִיאַן
לְהַאֲבִירָא.

בְּגִין הַהוּא מִקּוֹרָא, יִסּוּדָא
דְעַלְמָא, כְּדֵשָׂאָרִי בְּגַוְהַהוּא
בִּירָא, עֲבֵיד פִּירִי וּנְבִיעַ
תְּדִיר, וְאַתְּמָלִיא הַהוּא בִּירָא
מְנִיה. כִּיּוֹן דְאַתְּמָלִיא, וְדַאי
(בראשית כט) כִּי מִן הַבָּאָר הַהִיא
יִשְׁקוּ הַעֲדָרִים, אַלְיאַן אַינְנוּ כֵּל
אוֹכְלָוִסִּין וּמְשִׁרְיוֹן קָדִישִׁין,
דְּכַלְהֹו שְׁקִין וּשְׁתָאָן מְהַהְוָא
בִּירָא, וְכָל חַד וְחַד כִּמָּה
הַאֲתָהָווִי לִיה.

אַבְשָׁלוּם בָּנוּ. הַאֲיִ קְרָא
אַתְּעַרוּ בֵּיהַ חַבְרִיא. אַבְלָל
מִזְמֹר לְדוֹד, אַמְּמָי קָאָמָר
שִׁירָה, אֵי בְּגִין דְּבָרִיהַ אַיְהָ
דְּקָם עַלְיהַ, קִנְהָ יִתְּיַר
מְבָעַי לִיהַ, דְּהָא אַבְאָישׁ
עַלְוַי דְּבָר בְּשַׁ זְעִיר
מִקְרִיבּוֹי, מִדְאָחָרָא סְגִי.
אַלְאָ, מִזְמֹר לְדוֹד, אָמָר
שִׁירָה, וְהַכִּי בְּעֵי דּוֹד,
דְּחַשְּׁיבּ דְּקָוְדְּשָׁא בְּרִיךְ הוּא
סְלִיקָה לִיהַ חֻבוֹי לְהַהְוָא
עַלְמָא. כִּיּוֹן דְּחַמָּא, דְּהַכָּא
בְּהַאֲיִ עַלְמָא בְּעֵי לְמִגְבִּיהַ
מְפִיהַ, חַדִּי.

תוספות

(בראשית כ"ט) וַיַּרְא וְהַנֵּה בָּאָר בְּשָׁדָה. רַבִּי אַלְעֹזֶר אָמָר, בְּתִיב (ישעה נא)
שְׁמַעוּ אֶלְיָוֹן רֹדְפִי אֶצְקָה, אַינְנוּ דְּתַבְעֵי רֹזֵא דְמַהְימָנוֹתָא, אַינְנוּ דְאַתְּדַבְּקָה
בְּקַשְׁוָרָא דְמַהְימָנוֹתָא, אַינְנוּ דְיַדְעֵין אַרְחוֹי דְמַלְכָא עַלְאָה.
כֵּד סְלִיקָה תְּרֵין, וּנְפַקְדָוּ לְקַדְמוֹת חַד, מִקְבְּלָין לִיהַ בֵּין תְּרֵין דְרוֹעָין. תְּרֵין
נְחַתִּי לְתַחְתָּא, תְּרֵין אַינְנוּ, חַד בֵּיןֵיהַו. תְּרֵין אַלְיאַן מַוְתָּבָא דְנְבִיאַי, אַתְּרֵין
דְּנְקָי בֵּיהַ, חַד בֵּיןֵיהַ, דְאַיהֲוָ אַתְּחַבֵּר בְּכָלָא, הוּא גַּטִּיל כָּלָא.

והאָבוֹן גְדוֹלָה עַל פִי הַבָּאָר. דָא אָבוֹן, דְמִינָה כְשַׁלִי בְנֵי עַלְמָא, אָבוֹן נֶגֶף וְצֹור מַכְשּׁוֹל, דְקִיּוֹםָ תְדִיר עַל פִי הַאָרָא, עַל מִימִרִיה, לְמַתְבָעָ דִינָא דְכָל עַלְמָא, דָלָא יִחְוֹת מְזֻונָא וְטוּב לְעַלְמָא.

ברחו, וכלהו בְלַחֲזָדִיהָן. יעקב עֲרָק, דְכַתִּיב, (הושע יב) וַיִּבְרַח יַעֲקֹב שָׂדָה אַרְם, וַעֲרָק בְלַחֲזָדּוֹי. מְשָׁה עֲרָק, דְכַתִּיב, (שמות ב) וַיִּבְרַח מְשָׁה מִפְנֵי פְרָעָה, וַעֲרָק בְלַחֲזָדּוֹי. וְדָוד בְּרָה, כָל אִינוֹן שׁוֹלְטָנִי אַרְעָא, וְכָל אִינוֹן גִּיבָּרִי אַרְעָא, וַיַּרְשֵׁהוּן דִיְשָׁרָאֵל, בְּלַהוּ עֲרָקִין עַמִּיה וְסַחְרִין לִיה, מִימִינָה וּמִשְׁמָאלָה, לְנַטְרָא לִיה מִכְלָ סְטְרִין, בֵין דְחַמָּא שְׁבַחָא דָא, אָמֵר שִׁירְתָּא.

וְאָמֵר רַבִּי יְהוֹדָה, בְּלַהוּ אַעֲרָעוּ בְהָאִי בָאָר. וְדָוד אַמְּמָא לֹא אַעֲרָע בַּיִתָּה. אַלְא, דָוד מַאֲרִי דְבָבָו, הוּה לְקַבְּלִיה, (דִבְרָא) בְהַהְוָא זְמָנָא, וּבְגִינַן כֵּה, לֹא אַעֲרָע בַּיִתָּה. יעקב וּמְשָׁה, בְּחִדּוּה קַבְּיל לוֹן הָאִי בָאָר, וּבְעָא

תוספתא

הַהוּא בִּירָא קָדִישָׁא קָאִים תְּחִוּתֵיהָן, חַקְלָא דְתְפָחוֹן קָדִישָׁין אֵיהָן. מְהָא בִּירָא מַתְשָׁקִין עֲדָרִיא, כָל אִינוֹן רַתְיכִין, כָל אִינוֹן מַאֲרִי גַּפְנִין. ג' קְיִימִין רַבְיעִין (קְיִימִין) עַל הָאִי בִּירָא, הָאִי בִּירָא מַנְיִיחָו אַתְמָלִי, הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, (בראשית ט) כִּי מִן הַבָּאָר הָהִיא יִשְׁקוּ הַעֲדָרִים וְגוּ. דָא אַדְנִי אַתְקָרִי, עַל דָא בְּתִיב, (דברים ג) אַדְנִי אֱלֹהִים אַתָּה הַתְּלִוָּת, וְכַתִּיב, (דְנִיאָל) וְהָאָרָן פְּנֵיךְ עַל מִקְדָּשֶׁךְ הַשָּׁמֶם לְמַעַן אַדְנִי. אַדְוֹן כָל הָאָרֶץ, הַדָּא הוּא דְכַתִּיב, (יהושע ג) הַפָּה אַרְוֹן הַבָּרִית אַדְוֹן כָל הָאָרֶץ. (ע"ב תוספתא)

לֹא תִקְרַב אֲלֵיכָהוּ וְעַל דָא כִיּוֹן דְחַמָא לֹוֹן הָאֵי בָאֵר סְלִיקְיוֹ מִיאָ לְגַבְיִיהָו, כַאֲתָה אֲדָחְדִיאת עַם בָעַלְהָה.
וְאֵי תִיְמָה הָא אַלְיָהוּ בְרָחָ וְלֹא אַעֲרָע בִּיהָ, אַמְמָא. אַלְאָ, אַלְיָהוּ לְתַתָּא מִן בָאֵר הָנוֹא, וְלֹא לְעַילָא, כִמָה דָהָוּ מִשָּׁה וִיעַקְבָ, וּבְגִין כֶךָ (מ"ז ע"ב), מַלְאָך אִיהָוּ, וּבְעֵיד שְׁלִיחוֹתָא, וּבְגִין דִיעַקְבָ וּמִשָּׁה, לְעַילָא אַינְנוּ מִן הָבָאֵר, בָאֵר חָדִי לְגַבְיִיהָו, וּסְלִיק לְקַבְלָא לֹוֹן, כַאֲתָה אֲדָחְדִיאת לְגַבְיִ בָעַלְהָה, וּמַקְבָלָא לִיהָ.

וַיַּרְא וְהִנֵּה בָאֵר בָשְׁדָה, רָזָא אִיהָוּ, דְחַמָא הָאֵי בָאֵר לְעַילָא, דָא כְגֻונָא דָא, כְתִיב, (בראשית כט) שֶׁלֶשֶה עֲדָרִי צָאן רַוְבָצִים עַלְיָה, אֵי אַינְנוּ (דף קניב ע"א) שֶׁלֶשֶה, אַמְמָא כְתִיב, (בראשית כט) וּנְאָסְפוּ שֶׁמֶה כָל הַעֲדָרִים. אַלְאָ, אַינְנוּ שֶׁלֶשֶה, דָרוּם, מִזְרָח, צָפּוֹן. דָרוּם מִהָאֵי סְטָרָא, וְצָפּוֹן מִהָאֵי סְטָרָא, וּמִזְרָח בִּינְיִיהָו, וְאַלְיָן קִימִין עַל הָאֵי בָאֵר וְאַחִידָן לִיהָ, וּמְלִיָּן לִיהָ. מַאי טַעַמָא, בְגִין, (בראשית כט) כִי מִן הָבָאֵר הָהִיא יִשְׁקוּ הַעֲדָרִים. הִיְינוּ דְכִתִיב, (תהלים ק) יִשְׁקוּ כָל חִיתּוֹ שְׁדִי.

**וּנְאָסְפוּ שֶׁמֶה כָל הַעֲדָרִים, סְתִירֵי תֹרָה
וּנְאָסְפוּ שֶׁמֶה כָל הַיִנְנוּ דְכִתִיב, (קהלת
א) כָל הַגְּחָלִים הַוְלָכִים אֶל
הַיִם. (בראשית כט) וְגַלְלוּ אֶת**

העדרים, משרין קדישין לעילא, ומשרין קדישין לחתטא, אלין בשירין ותושבון לעילא, ואלין בצלותין ובעוותין לחתטא, אלין ואלין מיד (בראשית בט) וגללו את האבן מעל פי הבאר, מגנדרין לה, ומעברין לה מן קודשא ואסתליך מן דין. מיד והשכו את הצאן, נטלו מלאכי עליי לעילא, ונטלי ישראל לחתטא.

לכתר והשיבו את האבן, על מימרא דהאי באר, לאתעטרא (ס"א לאתעטרא) קמיה, ולמתבע דין דעלמא, לאתנהגא עלמא בדין, והכי אctrיך דהא לא יכול עלמא למייקם אלא על דין, למשוי כלל באקשות וזכוי.

כיוון דאשתלים יעקב, לא אctrיך להאי אבן סייעא אחרא, מה כתיב (בראשית בט) ויגש יעקב ויגל את האבן. ויגל וגללו, ולא כתיב ויסר

האבן, מעבירין מינה תקיפו DIDINA קשייא, ההוא דגילד וקריש, (ס"א מין דקריש) דבדין אקרי אבן, ולא נפקי מינה מיא לבך. וכד אינון גחלין אתין, אתתקוף דרום דאייה ימיא, ולא יכלא צפון למקרש מיאן, בהאי נהרא, כד מימי סגיאין, לא גליין וקרשי מיא, פנהרא דימי זעירין.

ועל דא, כד אינון גחלין אתין, אתתקוף (כ"ט ע"ב) דרום דאייה ימיא, ומיאן אשתרין, וגדיין ואשקיין עדרייא, כמה דאמרן דכתיב ישקו כל חיותו שדי. (בראשית בט) והשיבו את האבן על פי הבאר, למוקמה, בגין דעלמא אctrיך דין דילה, דתהי בדין לאוכחה היה חייביא.

וְהִסְרֹגוֹ. אֶלָּא וְגַלְלָג, הַיִנְזָה
עֲרֻבּוֹבָא דְשָׁטָן, דְמַעֲרַבְבִּין
לִיהְיָה, דְלֹא יִכְלֶל לְקַטְרָגָא.
וַיַּעֲקֹב בְּלְחֹזְדִיהָ, לֹא אַצְטָרִיךְ
לְסִוְעָא אַחֲרָא אֶלָּא אִיהְוָה
בְּלְחֹזְדִיהָ, דְהָא שְׁלִימָה
דְאַבְהָתָה הַהָה יַעֲקֹב, דְכִיוֹן
דְיִכְלַל בֵּיהְיָה בָּעֵשָׂו בְּהָאֵי עַלְמָא
יִכְלֶל לְעַילָּא. וּבְכָלָא אַצְטָרִיךְ
עוֹבְדָא.

תְּרֵין עַלְמִין אַחֲסִין יַעֲקֹב, חַד
עַלְמָא דְאַתְגָּלִיא, וַחַד עַלְמָא
דְאַתְפִּסְיא כְּגֻוֹנָא דְלָהּוֹן
מִמְּשָׁה, מַחַד נְפָקוּ שִׁית שְׁבָטִין,
וּמַחַד נְפָקוּ תְּרֵין שְׁבָטִין.
עַלְמָא דְאַתְפִּסְיא אָפִיק שִׁית
סְטוּרֵין, עַלְמָא דְאַתְגָּלִיא אָפִיק
תְּרֵין, וְאַינְנוּ תְּרֵין כְּרוֹבִין
דְתַחְוֹתָה, וַיַּעֲקֹב בֵּין תְּרֵין
עַלְמִין אַשְׁתָּפָת, בְּדִיקָנָא
דְלָהּוֹן מִמְּשָׁה, וּבְגַיְן כֵּה כֵּל

מְלוּי דְלָהּ הָוּ בְאַתְפִּסְיא, וְדַרְחָל בְּאַתְגָּלִיא.

תָּא חֹזִי, יַעֲקֹב כַּד הַוָּה
יִתְיַב עַל בִּירָא, וְחַמָּא
מִיא דְסָלְקִין לְגַבִּיהָ, יִדְעַ
דְתַמֵּן תְּזַדְמֵן לִיהְיָה אַתְתִּיהָ.
וּבָנָ בְּמַשָּׁה, כַּד יִתְיַב עַל
בִּירָא, כִּיּוֹן דְחַמָּא דְמִיא
סָלְקִין לְגַבִּיהָ, יִדְעַ דְאַתְתִּיהָ
אַזְדְמַנְתָּ לִיהְיָה תִּמְןָ, וְהַכִּי הַוָּה
לִיהְיָה לְיַעֲקֹב, דְתַמֵּן אַזְדְמִינָת
לִיהְיָה אַתְתִּיהָ, כִּמָּה דְכַתִּיב,
(בראשית כט) עַזְדָּנוּ מִדְבָּר עַמְּם
וְרַחֵל בָּאָה עַם הַצָּאן, וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת רַחֵל
וְגַוְן. מַשָּׁה, דְכַתִּיב, (שמות ו)
וַיָּבֹא הַרְוָעִים וַיִּגְרְשּׁוּ
וְגַוְן, וְתַמֵּן אַזְדְמַנָּת לִיהְיָה
צְפֹרָה, (דף קנב ע"ב) בְּגַיְן דְהַהּוֹא
בְּאָר גִּרְמָא לֹן.

תֵא חַזֵי הָאִי בְּאָר, שֶׁבַע זָמְנִין כִּתְיב בְּפְרִשְׁתָא דָא, בְּגַין
דָא יהו רְמֹז לשבוע. וְהִכִּי אֲקָרֵי בָּאָר שֶׁבַע, (ובגין) בָּאָר
דָא, אֲדָכֶר שֶׁבַע זָמְנִין בְּפְרִשְׁתָא דָא. דְכִתְיב, (בראשית כט)
וַיַּרְא וַיְגַה בָּאָר בְּשָׂדָה. כִּי מִן הַבָּאָר הַהִיא. וְהַאֲבָן גְּדוֹלָה
עַל פִי הַבָּאָר. וְנָאָסְפוּ שְׁמָה כָל הַעֲדָרִים וְגֹוּ מַעַל פִי
הַבָּאָר. וְהַשְׁקוּ אֶת הַצָּאן וְהַשִּׁיבוּ אֶת הַאֲבָן עַל פִי הַבָּאָר.
וְגַלְלוּ אֶת הַאֲבָן מַעַל פִי הַבָּאָר. וְיִגְלֶל אֶת הַאֲבָן מַעַל פִי
הַבָּאָר. הָא שְׁבָעָה. וּבוֹדֵאי דְהַכִּי הוּא.

בְּמַשָּׁה לֹא כִתְיב אֶלָא זָמְנָא חֲדָא, דְכִתְיב, (שמות ב) וַיַּשֵּׁב
בָּאָרֶץ מִדְין וַיַּשֵּׁב עַל הַבָּאָר. בְּגַין דְמַשָּׁה, (כ"ד
ע"א) אֲתִפְרֵשׁ מִכֶּל וְכֶל מִבִּתְאָה דְלִתְתָּא, וַיַּעֲקֹב לֹא
אֲתִפְרֵשׁ כָּלָל. בְּמַשָּׁה חָד, כִּמְהָא דְכִתְיב, (שיר השירים ז) אַחֲת
הִיא יוֹנָתִי תְמִתִּי. אַחֲת הִיא לְאַמְתִּה. וּבְגַין כֵּד מַשָּׁה
מְאִירָה דְבִיתָא הָוֶה, וְאַסְתַּלְקֵק לְעִילָא, בְּמַשָּׁה כִתְיב, (שמות ב)
וַיַּשֵּׁב עַל הַבָּאָר, בַּיַּעֲקֹב וַיַּרְא וַיְגַה בָּאָר בְּשָׂדָה, וְלֹא
כִתְיב וַיַּשֵּׁב עַל הַבָּאָר.

דָבָר אַחֲר (בראשית כה) וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבָּאָר שֶׁבַע וַיָּלֹךְ חַרְבָּה,
רְבִי אֲבָא פָתָח וְאָמֵר, (תהילים קו) אֲשֶׁרִי שֻׁמְרִי מִשְׁפָט
(שם) עֲשֵה צְדָקָה בְּכָל עַת. אֲשֶׁרִי שׁוֹמְרִי מִשְׁפָט, זְכָאֵן
אִנוּן יִשְׂרָאֵל, דָקָודֵשָׁא בָּרֵיךְ הוּא יַהֲבֵל לֹוֹן אָוֹרִיָּתָא
דָקָשׁוֹת לְאַשְׁתְּדָלָא בָה יִמְמָא וְלִילִי. דָהָא כָל מַאַן

דאשׁתְּדָל בָּאוֹרִיִּתָּא, אֵית לֵיהּ חִירּוּ מַפְלָא, חִירּוּ מַנְזָה
מוֹתָא דָלָא יְכַלָּא לְשַׁלְּטָה עַלְיהָ, וְהָא אָנוּקָמוֹה. בְּגִין
דָכְלָמָן דָאשׁתְּדָל בָּאוֹרִיִּתָּא וְאַתְּאָחִיד בָּה, אַתְּאָחִיד
בָּאַילְנָא דְחִיִּי. וְאֵי אֲרֶפִי גְּרָמִיהּ מַאַילְנָא דְחִיִּי, הָא
אַילְנָא דָמוֹתָא שְׂרִיא עַלוֹי, וְאַתְּאָחִיד בָּיה. הַדָּא הוּא
דְכַתְּבָ, (משל ס) הַתְּרִפְיָת בַּיּוֹם צָרָה צָרָה כְּחַכָּה. הַתְּרִפְיָת,
אֵי אֲרֶפִי יְדוּיִי מַאֲוֹרִיִּתָּא.

בַּיּוֹם צָרָה צָרָה כְּחַכָּה, מַאי צָרָה כְּחַכָּה. צָרָה כְּחַכָּה, דָהָא
אֵיהִי תְּדִיר לִימִינָא. וְגַטְירָיו דִילָה תְּדִיר עַל בָּר נְשָׁה
כַּד אָזֵיל בָּאוֹרָחוֹי דָאוֹרִיִּתָּא, וּכְדִין דְחִי לֵיהּ לְרֹעָה לְבָר
דָלָא יָקֻרָב לְגַבִּיהּ דָבָר נְשָׁה, וְלֹא יְכַל לְקַטְרָגָא לֵיהּ. וּכְדִין
בָּר נְשָׁה אָסְטִי מַאֲרָחוֹי דָאוֹרִיִּתָּא וְאַתְּרֶפִי מַבָּה, כְּדִין צָרָה
כְּחַכָּה, בְּגִין דָהָהוּא רֹעָה, דָאֵיהּוּ שְׁמָאָלָא שְׁלִיטָה עַלְיהָ
דָבָר נְשָׁה, וְדְחִי לֵיהּ לְהָאֵי כָּה לְבָר, עַד דְדִיחֵיק לֵיהּ אַתְּרֶפִי
בְּעַקְעָגָן.

דָבָר אַחֲרָה צָרָה כְּחַכָּה, דַכְדַּבָּר נְשָׁה אַחֲרָה בָּאוֹרָחוֹי
דָאוֹרִיִּתָּא, אַתְּרָחִים לְעַילָּא וְאַתְּרָחִים לְתַפָּא,
וּרְחִימָא דְקוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הָוּא חָווִי, בָּמָה דָאָת אָמֵר, (שםוֹאַל
בַּיּוֹם וְיִי אַהֲבוּ, דָהָהוּ רְחִימָיִי דְקוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הָוּא,
וּרְחִים לֵיהּ). וּכְדִין בָּר נְשָׁה אָסְטִי מַאֲרָחוֹי דָאוֹרִיִּתָּא, כְּדִין צָרָה
כְּחַכָּה, צָרָה דִילָה, וּמַאֲרִי דְבָבָו אֵיהּ לְגַבִּיהּ, וּשְׁלִיטָה עַלוֹי

ההוא דאקרי רע. עד דמקטרג ביה בהאי עלמא, ובעלמא דאתה.

תא חזי, האי רע דאייהו יצר הרע, שליט על עלמא בכמה סטראין. ובמה שלטנו אית ליה בעלמא, ואיה חוויא תקיפה דחוב ביה אדם, וכשלין ביה בני עלמא, ומשבי ליה עלייהו, עד דאפיק לוון בשמתיהו.

ותא חזי, כד איהו שליט, שליט על גופא. (שלח לך קע"ב ע"ב) וביוון דעל גופא שליט, נשmeta נפקא מניה, בגין דגופא אסתאב, ונשmeta סלקא. ולא שליט עליה עד דנטיל רשו. ובמה איבנו דאתין מפטריה, ושלטין על עלמא. והא תנין דכל עובדין דעלמא דאטבעידו, ושלטי בהו, אית ליה מבנו ושמשין, כלחו שמשין בעובדין דעלמא.

ועל דא איהו קץ דשמעלא, והוא (ס"ב ע"ב) אויקמוה, דאית קץ לימיגא, אית קץ לשמעלא, והאי קץ דשמעלא, איהו קץ כל בשר. קץ כל בשר אקרי, קץ כל רוחא לא אקרי, ורוזא דמלחה, דא איהו קץ (כל בשר) ודא איהו קץ, דא קץ על (ס"ב ע"ב) בשרא ודא על רוחא. בגין כה, דא פנימי ודא חיצון. דא ימיןא, ודא שמעלא. דא קדישא, ודא מסבא. והוא אויקמוה.

ותא חזי, רוזא עלאה קדישא דמיהימנותא, רוזא דעלמא

דְּדִכְוָרָא וְעַלְמָא דְּנוֹקָבָא, וְכֹל קְדוֹשָׁא דְּקָדְשֵׁין בֵּיתָה,
וְכֹל רְזֵי דְּמָהִימָנָותָא מִהְכָא גְּפָקָג. וְכֹל חַיִינָא וְכֹל חַיָּרוֹ וְכֹל
טַבִּין וְכֹל (דף קג ע"א) בְּהָרִין מִהְכָא אַיְנוֹן, וְכֹל בְּרָכָאָן וְטַלִּי
גַּדְבָּאָן וְכֹל רְחִימָיו דְּרַחִימָותָא פֶּלֶא מִסְטָרָא דָא, רְזָא
דְּרוּם.

מִסְטָרָא דְּצָפָן מִתְפְּשֵׁטִי דְּרָגִין, עַד דְּמַטָּא לְתַתָּא
קְסֻטוֹפָא דְּדַהֲבָא, בְּסַטָּרָא מִסְאָבָא, לְכָלוֹכָא
דְּמִסְאָבָא, וְאַחַיד לְהָאִי לְעַילָּא וְאַחַיד לְהָאִי לְתַתָּא, וְהָכָא
מִזְדִּוּגִי דְּכָר וְנוֹקָבָא פְּחַדָּא, וְאַיְנוֹן רַוְבָּבָנָחָשׁ, רְזָא
דְּכָר וְנוֹקָבָא, וְרְזָא דָא עַזְאוֹזָל.

וְמִהְכָא מִתְפִּרְשֵׁין דְּרָגִין, וְנַפְקִין כִּמָּה סְטִרִין לְעַלְמָא,
דִּמְתִּפְשְׁטִין מִהְכָא, וְשַׁלְטִין עַל עַלְמָא, וְכָלָהִו
סְטִרִי מִסְאָבָא, וְרַבְּרַבִּין מִמְּבָנָן גַּו עַלְמָא. תָּא חִזִּי, עַשְׂוּ
כְּדַ נַּפְקֵל עַלְמָא, כּוֹלִיה סְוִמְקָא פּוֹרְדָא, בְּשַׁעַרָא פְּגֻוָּנָא
דִּשְׁעִיר, וְמִתְפָּמָן אַלְוָפִין מִמְּבָנָן תְּרִיסִין (ס"א תְּרִיסָר) דְּשַׁלְטִין
בְּעַלְמָא, וְהָא אַוְקָמוֹה.

תָּא חִזִּי, (טהלים קו) אַשְׁרִי שְׁמִרִי מִשְׁפָּט, דְּגַטְרִי מִהִימָנָותָא
דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הָוָא, בְּגִין דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הָוָא, אַיְהוּ
מִשְׁפָּט. וּבְעֵי לִיה לְבָרֶר בְּשָׁלְגָטָרָא דָלָא יִסְטִי לְאַוְרַחָא
אַחֲרָא, אֶלָּא דִיהָא בְּטִיר מִשְׁפָּט, בְּגִין דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ
הָוָא אַיְהוּ מִשְׁפָּט, דְכָל אַרְחוֹי מִשְׁפָּט.

(תהלים ק) עוֹשֶׁה צְדָקָה בְּכָל עֵת, וְכִי בְּכָל עֵת יִכְיל בָּר נְשָׁלָמְעָבֵד צְדָקָה. אֲלֹא, מִן דִּישְׁתָּדֵל בָּאוֹרְחוֹי דָּאוֹרְיִיתָא, וְעַבֵּיד צְדָקָה עִם אִינּוֹן דָּאצְטְּרִיכּוֹ לָה, דָּכְלֵי מִן דַּעֲבֵיד צְדָקָה עִם מִסְפְּנָא, אֲסִגִּי הַהִיא צְדָקָה לְעַילָּא וְתַתָּא.

תֵּא חָזֵי, מִן דָּאשְׁתָּדֵל בָּצְדָקָה, הַהִיא צְדָקָה דַּעֲבֵיד, סְלִיק לְעַילָּא, וּמְטָא לְעַילָּא לְהַהְוָא אַתְּרָא דִיעָקְבָּר, דָּאַיהְוּ רְתִיכָא עַלְּאָה. וְאַמְשִׁיךְ בְּרָכָאָן לְהַהְוָא אַתְּרָם מִמְּבוֹעָא דָכְלֵי מִבְּעָין. וּמִתְּהִיא צְדָקָה, אַמְשִׁיךְ וְאַרְבִּי בְּרָכָאָן לְכָל אִינּוֹן תַּתָּאִי, וְלְכָל רְתִיכָין וְלְכָל חִילִין, וְכָלָהוּ אַתְּבָרָכָאָן וְאַתְּוֹסֵפָן נְהֹרִין, כְּדָקָא יָאֹות. בְּגִין דָכְלָהוּ אַקְרוּ עֵת, וְזֹא הוּא דְכַתִּיב, עוֹשֶׁה צְדָקָה בְּכָל עֵת.

תֵּא חָזֵי, בְּזָמָנָא דְהָוּ יִשְׂרָאֵל בָּאָרְעָא קָדְишָׁא, אִינּוֹן הָוּ מִשְׁכֵי בְּרָכָאָן מְלֻעִילָא לְתַתָּא, וּכְדֵי נְפָקֵה יִשְׂרָאֵל מְאָרָעָא קָדְишָׁא, עַלְּוֹ תְּחֽוֹת רְשָׁוֹ אַחֲרָא, וּבְרָכָאָן אַתְּמַנְעֵי מַעַלְמָא.

תֵּא חָזֵי, יַעֲקֹב הָוּ תְּחֽוֹת רְשָׁוֹ קָדְишָׁא, בַּיּוֹן דְנְפָקֵה מְאָרָעָא, עַלְּבָרְשָׁוֹ אַחֲרָא, וְעַד לֹא עַל תְּחֽוֹת רְשָׁוֹ אַחֲרָא, אַתְּגַלִּי עַלְּיהָ קָוִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּחִלְמָא, וְחִמָּא כָּל מֵה דְחִמָּא, וְאַזְלוּ עַמְּיהָ מְלָאכִין קָדְишָׁין, עד

דִתְיַב עַל בֵּירָא. וְכִיּוֹן דִתְיַב עַל בֵּירָא, סְלִיקוֹ מֵיאָ
לְגַבְיהָ, וּבֶן הָתוֹה מִשָּׁה, דְמַתְמָן אֲזַדְמָנָת לֵיה אַתְתִּיה. רְזָא
דְמָלָה, בֵּירָא לֹא סְלָקָא, אֶלָּא כִּד חַמָּא קְשָׁרָא דִילִיה
לְאַתְחַבְּרָא בְּהַדִּיה.

וְאָמַר רְبִי אָבָא, כָּל הַגִּי קְרָאִי קְשִׁין אַהֲדָדִי,
בְּקִדְמִיתָא פְתִיב, (בראשית כה) וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְאָר
שְׁבֻע וַיָּלֹךְ תְּרֵנָה, וּלְבָנָ בְּחָרָן הָתוֹה יִתְיַב, אַמְאִי נְטִיל
מַתְמָן, דְכִתִּיב (בראשית כט) וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רְגָלָיו וַיָּלֹךְ אַרְצָה
בְּנֵי קָדָם. וּמְגַלֵּן דְבָחָרָן הָתוֹה דִיּוֹרִיה דְלָבָן, דְכִתִּיב, (בראשית
כט) וַיֹּאמֶר לְהָם יַעֲקֹב אָחִי מָאִין אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מְחָרָן
אֲנָחָנוּ. וַיֹּאמֶר הַיְדַעַתְמָ אַת לְבָנָ בֵּן נְחֹר וַיֹּאמְרוּ יְדַעַנוּ.
מִשְׁמָעָ דִיּוֹרִיה דְלָבָן, בְּחָרָן הָתוֹה.

אֶלָּא, יַעֲקֹב אָמַר, אָנָא בְּעִינָא לְמַיְעַל בְּשִׁכְינָתָא, בְּגִין
דְבָעִינָא לְאֲזַדְוּגָא. אָבָא כִּד אַתְנִסִּיב וְשִׁדר
לְעַבְדָא, אַשְׁפָח עִינָא דְמִיא, וּכְדִין אֲזַדְמָנָת לֵיה לְאָבָא
אַתְתִּא. וְהָא בָּאָתָר דָא, לֹא אַשְׁפָחָנָא לֹא עִינָא וְלֹא
בֵּירָא וְלֹא מִיא, וּמִיד וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רְגָלָיו וַיָּלֹךְ אַרְצָה בְּנֵי
קָדָם, וְתָמָן אֲזַדְמָנָת לֵיה בֵּירָא, כְּדִקְאָמָרָן, וְאֲזַדְמָנָת
לֵיה אַתְתִּיה.

רְבִי אַלְעֹזֶר אָמַר, תָּרַן תָּמָן הָתוֹה וְדָאי, וְהָא בֵּירָא
בְּחַקְלָא הָתוֹה. דָאי לֹאוּ הַכִּי, אַמְאִי פְתִיב, (בראשית כט)

וְתַרְצֵץ וְתַגֵּד לְאָבִיהָ, אֶלָּא בְּגִין דְּהֹהָה סְמִיךָ לְמַתָּא.
 וְאָמֵר רַבִּי אֲלֹעֲזָר, יַעֲקֹב דָּאוֹד מִנְתָּה לֵיהּ עַל בִּירָא
 אַפְתָּהָא, אַמְּמָא לֹא אַזְׁדִּמְנָת לֵיהּ לְאָהָה, דָּהָא
 קַיִימָא לֵיהּ לַיַּעֲקֹב כָּל אַיִן שְׁבָטִין. אֶלָּא לְאָהָה, לֹא בַּעֲאָ
 קְוִידָּשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְזֹוּגָא לֵיהּ לַיַּעֲקֹב בְּאַתְגָּלִיא,
 דְּכַתִּיב, (בראשית כט) וַיְהִי בְּבָקָר וְהַנֶּה הִיא לְאָהָה, (מקבלי) דָּהָא
 קְוִידָּם לְבִן לֹא אַתְגָּלִיא מַלְהָ.
 וְתוּ, בְּגִין לְאַמְשָׁכָא עִינָא וְלֹבָא דַיַּעֲקֹב בְּשִׁפְירָיו דְּרַחָל,
 לְמַעַבְדָד דִיּוֹרְיהָ תִּמְנוֹן, וּבְגִינָה (דף קג ע"ב) אַזְׁדוֹגָת לֵיהּ
 לְאָהָה, וְאַזְׁקִימָת כָּל אַיִן שְׁבָטִין. בָּמָה יָדָע יַעֲקֹב מִאָן
 הִיא רַחָל. אֶלָּא דְאַיִן רַעַיָן אָמְרוּ לֵיהּ, דְּכַתִּיב, (בראשית
 ט) וְהַנֶּה רַחָל בְּתוֹךְ אָהָה עִם הַצָּאן.

תָא חִזֵּי מָה כְּתִיב, וַיֹּאמֶר (בראשית כט) אַעֲבָד שָׁבָע שָׁנִים
 בְּרַחָל בְּתַךְ הַקְטָנָה, וּכְיַיִשְׁמָה דַעֲתִיהָ דַיַּעֲקֹב דָלָא
 קָאָמֵר עָשָׂר יְרָחִין או שְׁתָא חֲדָא, אֶלָּא שָׁבָע שָׁנִים
 אַמְּמָא. אֶלָּא יַעֲקֹב בְּחַכְמָתָא עָבָד. בְּגִין דָלָא יִמְרוֹן,
 דְבָגִין תִּיאָוְתָא דְשִׁפְירָיו דְרַחָל עָבָד, אֶלָּא בְּגִין חַכְמָתָא,
 דְסִיחָרָא בַת שָׁבָע שָׁנִין הִיא. וּבְלֹהו שָׁבָע שָׁנִין עַלְאיָין,
 שָׁרוּ עַלְיהָ דַיַּעֲקֹב עד לֹא נִסְיב לָהּ לְרַחָל לְמִיתָב גַּבָּה
 כְּדָקָא יָוֹתָה. דָהָא יַעֲקֹב נִטְלָה בְּלֹהו בְּקָדְמִיתָא, וְלֹבֶתֶר
 אַתָּא לְגַבָּה, בְּגִין לְאַשְׁתְּכַחָא אִיהוּ שָׁמִים, וְאִיהִי אַרְץ.

וְרֹא דָמָלה, וַיְהִי בְּעֵינָיו כִּים אֶחָדים, מֵאַי כִּים
אֶחָדים, אֲלֹא, כְּלֹהו שְׁבֻע שְׁנִין שְׁקִיל לֹזֶן בְּעֵינוֹי,
כְּאַינּוֹן עַלְאַיִן. דְּאַינּוֹן אֶחָדִין דְּלֹא מִתְפְּרַשָּׁאָן, (צ"ה ע"ב)
וּכְלֹהו חָד, דְּמִתְקְשָׁרוֹן דָא בְּרָא. בְּאַהֲבָתוֹ אָוֹתָה,
לְאַשְׁתְּפַחָא כְּגֻוֹנָא עַלְאָה.

תָא חָזֵי, דְּאָפִילוּ לְבָנָן רַמּוּ לִיה בְּאַינּוֹן שְׁבֻע, וְלֹא יְדֻעַ
מֵאַי קָאָמֵר, דְּפָתָח וְאָמֵר טָוב, דְּכַתִּיב, (בראשית בט)
טָוב תְּתִי וְגו'. אָמֵר רַבִּי אָבָא, הַכִּי הוּא וְדָאי, פְּלָח שְׁבֻע
שְׁנִין, לְאַזְדוֹנוֹגָא בְּשְׁמַטָּה. אָמֵר רַבִּי אַלְעֹזֶר, תָא חָזֵי,
בְּכָל אַתָּר יוּבָלָא סְתִים דְּלֹא אַתְגָּלִיא וְשְׁמַטָּה אַתְגָּלִיא.
תָא חָזֵי, בְּשַׁעַתָּא דְּיַעֲקֹב פְּלָח שְׁבֻע שְׁנִין קִדְמָאִין,
גְּפַקָּא קָלָא וְאָמֵר, יַעֲקֹב, (תְּהִלִּים ק) מִן הָעוֹלָם וְעַד
הָעוֹלָם כַּתִּיב, עוֹלָם סְתִים דְּלָעִילָא יוּבָלָא מִתְפַּנְןִי
שִׁירֹותָא. דְּאֵלֵין דְּאַינּוֹן סְתִימֵין, דְּלֹא אַתְגָּלִיא לֹזֶן מִן
יוּבָלָא אַינּוֹן. בְּגַיִן כֵּךְ אַסְתִּימָוּ מִיַּעֲקֹב, דְּלֹא יְדֻעַ, דְּחַשֵּׁב
דָהָא מִן שְׁמַטָּה אַינּוֹן. וּבְגַיִן דְּיַעֲבִיד שִׁירֹותָא מַעֲולָם
דְּלָעִילָא, אַתְפִסְיָין מִגִּיה, בְּגַיִן דְּיַוְבָלָא אִיהוּ סְתִים,
וְלֹבֶתֶר דְּעַבְרוֹ שְׁנִי יוּבָלָא דְּאַתְפִסְיָא, עַבְדָ שְׁנִי שְׁמַטָּה
דְּאַתְגָּלִין, (פָקוֹדי רְנִיז ע"ב) וְאַתְעַטָּר בְּתְרִין עַלְמִין וְאַחַיד לֹזֶן.
תָא חָזֵי, לְאָה אַוְלִידָת שִׁית בְּגִין וּבְרָתָא חָדָא. וְהַכִּי
אַתְחָזֵי, דָהָא שִׁית סְטְרִין קִיִּימִין עַלְהָ וְאֵלֵין שִׁית,

ובرتתא חדא, ברזא עלאה נפקא. רחל أولידת תרין צדייקים. והכי אתחזוי, הא שmeta, בין תרי צדייק יתבא לעלמיין, דכתיב, (טהלים ל) צדייקים יירשו ארץ, צדייק לעילא וצדיק למתתא. צדייק לעילא, מפיה בגדן מיין עלאיין. צדייק למתתא, מפיה נבעא נוקבא מיא לגבי דכורה, בתיאובתא שלים. צדייק מפטרא דא, וצדיק מפטרא דא, כמה דקורה לעילא יתיב בין תרי נוקבי, הכי נמי נוקבא למתתא יתבא בין תרי צדייק.

ועל דא, יוסף ובנימין תרין צדייקין נינהו. יוסף זכה למחי צדייק לעילא, בגין דנטר את קיימא. בנימין איהו צדייק למתתא, לאתעטרא שmeta בין תרי צדייק, יוסף הצדיק, ובנימין הצדיק.

וכי בנימין צדייק היה, אין. דכל יומי לא חטא בהאי את קיימא, ואף על גב דלא אוזמן לייה עובדא כיוספה. אי הכי, אםאי אקררי צדייק. אלא כל יומי דיעקב היה באבלא דיוספה, לא שמש ערסיה. ואית תימא דבד אתבטיל יוסף מיעקב, רביה היה ולא נסיב. ואת אמרת דלא שמש ערסיה, אלא אף על גב דאונדווג לבתר לא בעא לשמשא ערסיה.

ואנן הכי תנן, בשעה דשאיל יוסף לבנימין, אמר לייה אית לך אית לא נינהו. אמר לייה, אין. אמר לייה אית לך

בָנִין, אמר לֵיה אַיִן. וְהִיכְאַקְרֹזֶן, אמר לֵיה עַל שֻׁם אֲחֵי
וּכְפָ' (ב"א אמר לֵיה אַיִת לְבָנִין, אמר לֵיה זְמִינָן לֵי. וְאַיְךְ יַתְקֹרֹז לֵה, אמר לֵיה עַל שֻׁם
אֲחֵי וְגֹדוֹ) גָּרָא וְגַעֲמָן וְגֹדוֹ דְכַתִּיב (בראשית מו) וּבְנֵי בְנִימִין בְּלָע
וּבְכָר וְגֹדוֹ, וְאַתְּ אָמְרָתְךָ לֹא שְׁמַשׁ. (ס"א אַלְאָ בְּהָהִיא שְׁעַתָּא).
אמָר לֵיה אַיִן, דְהָא בְּהָהִיא שְׁעַתָּא לֹא הוּא לֵיה. (ס"א לְבָתָר
דִּיצָא מִבֵּית הַאֲסּוּרִין הוּא לֵיה) וְאֵי תִּמְאָה וּבְנֵי בְנִימִין בְּלָע
וּבְכָר. כִּדְעַלְוּ לְמִצְרַיִם, הַכִּי הוּא וְדָא, דְכָל זְמָנָא
דְאַתְּאַבָּל יַעֲקֹב עַל יוֹסֵף לֹא שְׁמַשׁ עַרְסִיה וְאוֹלִיד בְּנִין.
וְאָמָר בְּנִימִין, הָא יוֹסֵף אֲחֵי, אַתְּ קִיְּמָא דְאַבָּא הָוֹה. דְהָא
בְּרִית סִיוּמָא דְגַופָּא אִיהָנוּ, כִּיּוֹן דְאַיהָוּ אַתְּאַבָּיד, אַנְאָה
אַהֲא נְטִיר (דף קנד ע"א) אַתְּרִיה דְאֲחֵי.

וְאֵי תִּמְאָה, הָא בְּהָהִוא זְמָנָא דְאַתְּאַבָּיד, לֹא הוּה צְדִיק.
צְדִיק לֹא הוּה עַד דְאַעֲרָע עַוְבָּדָא בֵּיה. אַלְאָ,
כְּלָהוּ הוּוּ יַדְעֵי מִיעָקָב. דִּיעָקָב הוּה יַדְעֵ דְאַתְּרָדָר דְאַיְרִית
יְוֹסֵף, וּבְגִינִּי כֵּה אָוֶרֶיךְ בְּלִבְנָן כֵּה עַד דִּיסְתִּים גּוֹפָא,
וּמְאַן הוּא סִיוּמָא דְגַופָּא, בְּרִית. וּעַל דְאַפְתִּיב, (בראשית לו)
וַיְהִי כִּאֲשֶׁר יָלְדָה רְחֵל אֶת יוֹסֵף וְגֹדוֹ, דְהָא וְדָא הַשְׁתָּא
אַשְׁתְּלִים גּוֹפָא, כִּיּוֹן דְגַופָּא אַשְׁתְּלִים, בְּעִנָּא לְמִזְלָל.
וּבְגִינִּי כֵּה בְּנִימִין יַדְעֵ וּנְטֵר אָוֶרֶיךְהָא דְאֲחֵי.
כִּיּוֹן דְאַתָּא לְיוֹסֵף, וְאַשְׁתְּפָח. בְּנִימִין הַדָּר לְבִתְתִּיה,
וּשְׁמַשׁ עַרְסִיה (אוֹלִי וְעַלְוִי) וְאוֹלִיד בְּנִין. וּעַל דְאַ

קוֹדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא עֲבֵיד לֵיהּ צַדִּיק לְתַתָּא, וַיּוֹסֵף צַדִּיק לְעַילָּא. ובגינוי כה, רחל תרין בגין אולידת, ולאה שית בגין וברתא.

ועל דא, אינון שבע שבין קדמה אטפסין, שלא ידע בהו יעקב בגין דהו דיובלא, ואינון דשמטה אתגליין, ובשמטה דאתגלייא פלח ליובלא דאתפסיא, דכתיב (בראשית ט) ויעבד יעקב ברחל שבע שנים. שבע שנים סתם. ברחל פלח שבע שנים עלאין, ואתאחד בהו בתרי עליין. מכאן אוליפנא, מגו דאתגלייא, אני בר נש לסתימהה.

ואי תימא, אי הבי דשבין קדמה מיובלא אינון, הא ביובלא כתיב (ויקרא ס) שבע שנים, שבע פעמים. שבע שנים שכיחי, שבע פעמים (לא שכיח) אז אינון. אלא, אינון שבעה יומין דגטר בהלוולא דלאה אשלימו חושבבא, זהא כל יומא (ס"א פעם אחת ושבע אחת) (שבע) אחת אקרוי, דכתיב, (תהלים קיט) שבע ביום הלתיך על משפטך צדקך. וכל שבעה אשתלים בשבעה יומין, זו כל יומא, דאקרוי פעם אחת.

וברחל לא היה כן, שלא גטר זו יומין, אלא שבע שנים דפלח לבתר. ואי תימא, אי הבי, שבין דשמטה היה ליה למפלח קודם, ולבתר לאזדווגא בשמטה. אלא

כיוון דקביל עלייה למפלחה, כאילו פלה לוזן. אתה רב**י**
אבא ונשקייה. אמר בריך רחמנא דזכינה להאי קרא, על
ההונא אחר כתיב (ישעה מב) ה' חפץ למען צדקו יגדייל תורה
ויאDIR.

תו אמר רב**י** אלעזר, הא דאתמך לאה אולידת שית
בגין וברטא חדא, הבי הווא ודאי, רחל תרי בגין
ודאי, בגין שפחות ארבעה, תקונא דלהון היך קיימי.
පלא אינון ארבע (קנ"ח ע"א) קשרים דאקרין אחריהם,
דכתיב (מלכים א ז) וכל אחורייהם ביתה.

זהא בדורעא ימינה תלת (רמ"א ע"א) קשרין. אבל קשרא
חד באמצעתא דאייהו رب ואיהו אחר, דاشתאר
לבר. בגין חד בדורעא שמאלא, בגין חד בירכא ימינה,
 בגין חד בירכא שמאלא. וכל אתתקון فلا, אשתקחו
פהו ביתה, לא קיימת קרא **דכתיב** וכל אחורייהם ביתה.
כל שאר קשורין, פלהו אתחיזין במישר ואلين בפקין,
לבר מדורעין ולבר מירכין, לא תחזאה בגין
הפחות, הא על גב דאינון במנינה, לא חשיבי בגין
רחל ולאה. ובגיני כה נפקי לבר.

דבר אחר אלין אינון ארבע, הכל שאר קשרין בטלי
בגינויו, ואلين בטלי לוזן. אמר רב**י** אבא, הבי
הוא ודאי, (נ"א אמר רב**י** אבא דא לאו דא) **ועל דא כלל מתתקון**
כחדא.

(בראשית כט) **וירא** ה' כי שנואה לאה וגוי. רבי אלעזר פתח,
מושיבי עקרת הבית (תהלים קיא) אם הבנים שמחה
הלויה. מושיבי עקרת הבית, דא רחל דאייה עקרה
דביתה. אם הבנים שמחה, דא לאה.

דבר אחר, מושיבי עקרת הבית דא שמטה, דאייה
עקרה, דהאי עלמא, עלייה אתדר. אם הבנים
שמחה, דא יובלא. הכל חידו וכל חודה דבלחו עלמין
ביה תלין. והאי קרא, כללא כללא הוא. בגין דהאי
כליל כללא, ברזא קדיشا, ועל דא סיומה דקרא,
הלויה.

וירא ה' כי שנואה לאה, וכי אמא היא שנואה, והא
בני שנואה לאו בני מעליा נינהו. וחזינן הכל
איבון בני מעלי מלאה נפקה, ואת אמרת כי שנואה
לאה. אלא, ודאי יובלא איהו תדריך עלמא דאתפסיא,
וכל מילוי לאו (בני) (דף קנד ע"ב) **באתגליה נינהו**, ובгинן כה,
יעקב אתפסין מגיה כל עובדיו.

תא חזי, עלמא תחתה **באתגליה** איהו, והוא שירותא
כללא, לסלקא בדרゴי. ומה דחכמה עלאה הוा
שירותתא כללא, הבי נמי עלמא תחתה, חכמה איהו,
והיא שירותתא כללא. ובгинן כה, קריין אתה, (שמות קל"ח ע"ב)
בginן דאייה שמטה, ואתגליה.

וְעַלְמָא עַלְאהֶ דָאֵיהֶ יּוֹבָלָא, קְרִינָא הוֹא, דְכָל מְלוֹי
בְאֲתִפְסִיא אִינּוֹן. וּרְזָא דְמַלְהָ דָלָאָה, דְכָתִיב,
(בראשית ל') וַיִּשְׁפַּבּ עַמָּה בְּלִילָה הוֹא. וְעַל דָא כְתִיב, (במדבר
ד') וְעַבְדָה הַלּוֹי הוֹא. בְגִין לְאַמְשָׁבָא מִפְיהָ בְּרַכָּאָן לְכָלָא.
הַוָּא, עַלְמָא עַלְאהֶ דְאֲתִפְסִיא תְדִיר, וַיַּעֲקֹב בְּמָה
דְאֲתִפְסִיא לְאַתְדַבְקָ בְּרֻעוֹתִיהָ, אַלְאָ בְּמָה דְאַתְגָּלִיא,
וּרְזָא דָא דְכָתִיב, (בראשית ב') וְדַבְקָ בְאַשְׁתוֹ.

(בראשית בט') וַיַּרְא ה' כִּי שְׁנִוְאָה לְאָה. מְהַבָּא, דְסָאַנִּי בֵּר נְשָׁ
עַרְיָין דְאַמִּיהָ, (ואהוותיה) וַיִּתְיחַד בֵּר נְשָׁ עַם אַמִּיהָ
בְכָל אָתָר וְלֹא יִתְחַשֵּׁשׁ. וְהָא אַתְעָרוֹ, בֵּן מַתִּיחַד עַם אַמוֹן.
וְכָלָא אֲתִפְסִי מַיְעָקָב, דְעַלְמָא עַלְאהֶ לְאַתְגָּלִיא כָּלָל.
תָא חִזֵּי, בְגִינִיהָ דַיְעָקָב אַתְקִים עַלְמָא, וְאֵי תִימָא הָא
בְגִינִיהָ דְאַבְרָהָם, כִּמָה דָאָת אָמֵר, (בראשית ב')
בְהַבָּרָם, אַל תִּקְרֵי בְהַבָּרָם אַלְאָ בְאַבְרָהָם. אַלְא
בְגִינִיהָ דַיְעָקָב אַתְקִים אַבְרָהָם, דְכָתִיב, (ישעה בט') פָה
אָמֵר ה' אַל בֵּית יַעֲקֹב אָשֶׁר פְּדָה אֶת אַבְרָהָם. וּמִקְדָמָת
דָנָא הָוָה קֹדֶשׁ אֶבְרִיךְ הַוָא בְּנֵי עַלְמָיִן וְחַרְיב לֹזֶן, כִּיּוֹן
דָאָתָא יַעֲקֹב מִפְיהָ אַשְׁתְּכָלָוּ עַלְמָיִן, וְלֹא אַתְחַרְבוּ
פְקָדְמִיתָא, הָאָהָא דְכָתִיב, (ישעה מג) פָה אָמֵר ה' בְּרָאָךְ
יַעֲקֹב וַיִּצְרַךְ יִשְׂרָאֵל וְגו'.

תָא חִזֵּי מָה כְתִיב, (שמות ד') בְנֵי בְכֹורִי יִשְׂרָאֵל, וּכְתִיב (שם)

שָׁלַח אֶת בְּנֵי וַיַּעֲבֹד נָבִי יִשְׂרָאֵל אֶקְרָרִי בֶן לְקוֹנְדָשָׁא בְּרִיךְ הַזָּהָר הוּא, בְּגִין דָא תְּדַבֵּק בְּיַה, כַּמָּה דָא תְּאַמֵּר, (משל ל') מה שמו ומה שם בנו כי תידע.

לאה, פֶּר אָוְלִידָת לְרַאוּבֵן מַה פַּתִּיב, (בראשית כט) וְתַקְרָרָא אֶת שְׁמוֹ רַאוּבֵן. רַאוּבֵן סְתִּים, בְּגִין דָא תְּפִלֵּיל בְּתִלְתָּה סְטַרְיַן מַתְּחַבְּרָן פְּתַחְדָּא, שְׁמַעַן וְלוּי. מַאי טֻמָּא לוּי, כַּמָּה דָא תְּאַמֵּר, (מלבים א') לִיוֹת, חַבּוּרָא דְכָל סְטַרְיַן. אָמֵר רַבִּי יְהוּדָה, מַהֲכָא, דְכַתִּיב, (בראשית מט) יִתְּר שָׁאַת וַיִּתְּר עֹז, פְּתַרְגּוּמוֹ בְּכִירָה, בְּהִוָּתָא, וְמִלְכָותָא. וְמִלְכָוּ בְּסְטַרָא דְגַבּוּרָה אֵיהוּ, וְעַל דָא רַאוּבֵן סְתִּים.

סְטַרְיַן תּוֹרָה מַתְּנִיתִין. בְּנֵי עַלְיוֹן, קְדִישִׁי עַלְיוֹנִין, בְּרִיכָן (ס"א בריך) דְעַלְמָא, מוֹחָא דְאַגּוֹזָא. כְּנַשְׁזָא לְמַנְדָע, הָא צְפָרָא נַחַת בְּכָל יוֹמָא, אַתְעַר בְּגַנְתָא. שְׁלַהְבָא דְנוּרָא בְּגַדְפָהָא. בִּיהָא תַּלְתָא מְגַרְופִיָּן שְׁנִינָא כְּחַרְבָא. מְפַתְחָן גַּנְיוֹזָן בִּיקָא יְמִינָא.

קָרִי בְּחִיל וְאָמֵר, מֵאַן מְבֻכוֹן דִי נְהִירָוּ אַגְּפָוּ, דִי עַל וְנַפְקָה,

אָמֵר רַבִּי אָבָא רַאי בָן סְתִּים, דָא תְּפִלֵּיל בְּשְׁמַעַן וְלוּי. לְאָה חַבּוּרָה דְעַתָּה. (ס"א רעוותא) דְכַתִּיב, (בראשית כט) הַפָּעָם יְלוֹה אִישִׁי אַלְיָ כִּי יַלְדָתִי לוֹ שֶׁלְשָׁה בָנִים. בְּגִין דְתּוֹהָה תַּלְתָא דְמַתְּחַבְּרָן פְּתַחְדָּא. וְתִא חַזְוִי, דְהָכָא הוּא. דְהָא רְתִיכָא עַלְאָה, אַבְהָן וְקָדוֹד מַלְכָא דָא תְּחַבֵּר בָהִוִּי,

וְאַתְקִיר בָּאַלְנָא דְּחֵי, מְטָא
בְּעַנְפּוֹי, אֲחֵיד בְּשֶׁרְשּׁוֹי, אֲכִיל
מְאַיְבִּיה מְתִיק מְדוּבָשָׁא, יְהִיב
חַיִן לְנֶפֶשָׁא, אַסְוֹתָא
לְגַרְמִיה.

אֲסִתְמָר מְהֻרְהָרָא בִּישָׁא,
מְהֻרְהָרָא דְמִשְׁקָר בָּאַלְנָא
דְּחֵי, מְסָאֵב נְהָרָא וּנְחַלָּא
מְקוּרָא דִיְשָׂרָאֵל, דִיְהִיב מְוֹתָא
לְנֶפֶשָׁא, וְתִבְרִירָו לְגַרְמִיה לִית
לִיה קְיוּמָא כָּלָל.

הֻרְהָרָא דְמִסָּאֵב הַהְוָא
מְקוּרָא דִילִיה, עַבֵּיד אַלְנָא
דְשִׁקְרָא בְגַיְן דְהַהְוָא הֻרְהָרָא
סְלָקָא, וְאַחֲלָפָ נֶפֶשָׁא תְּחוֹת
נֶפֶשָׁא. אַלְנָא דְּחֵי אַסְתָּלָק,
וְאַלְנָא דְמוֹתָא אַתְקִיר בִּיה,
נֶפֶשָׁא מְתִפְנֵן מְשִׁיחָה.

וּוי לִיה, דְאַתְעַקֵּר בְּהַהְוָא
הֻרְהָרָא, מְגַוָּא אַלְנָא דְּחֵי,
וְאַתְדַּבֵּק בָּאַלְנָא דְמוֹתָא.
עֲנֵפִין לִית בִּיה, לֹא חַמָּא טְבָא
לְעַלְמָין, יְבָשָׁא אַיהוּ בְּלָא
לְחוֹתָא כָּלָל. אַנְבִּיה מְרִיר

וּכְלָהו אַרְבָּע אִינּוֹן רְתִיכִין
עַלְאַיִן, רַזְאָ דְשָׁמָא קְדִישָׁא.
וּעַל דָא, רַאֲבָן שְׁמַעַן לְוִי,
לְבָתָר יְהֻנָּה דִירִית מְלָכִי,
וּעַל דָא, כְלָהו בָאַתָּר דָא.
וּכְתִיב (ס"א דָא בְּמַר דָא דְכַתִּיב)

(בראשית כט) הַפָּעָם אָזְהָה אֶת ה'
וְגוּ (בראשית כט) וְתַעַמֵּד מְלָכָת,
בְגַיְן דְהָכָא אַשְׁתְּכָלָלוּ אַרְבָּע
סְמָכִין. הַפָּעָם אָזְהָה אֶת ה'
מַאי טְעַמָּא אִמְרָה אָזְהָה אֶת
ה' בְּהָאֵי, וְלֹאו בְכָלָהו. אֶלָּא
מְהָכָא, כָל זְמָנָא (דף קונה ע"א)
דְכַנְסָת יִשְׂרָאֵל בְגַלּוֹתָא,
שְׁמָא קְדִישָׁא לֹאו שְׁלִים
הָוָא.

תֵא חַוִּי, אָף עַל גַב דְתִלְתָּה
בְגַיְן הָוּ עד דְאַוְלִידָת
לְיְהוּדָה, לֹא שְׁלִים כְּרָסִיָּא.
וּבְגַיְנִי כֹּך הַפָּעָם אָזְהָה אֶת
ה', וְלֹא בְכָלָהו, וּעַל דָא

כְּלֻעָנָה, עַלְיָה אָתָם (ירמיה יז)
וְהִיא כְּעֶרֶר בְּעֶרֶב וְלֹא
יָרָא כִּי יָבָא טֹב וְגו'.

בְּגִין דְּהַרְהֹרָא טָבָא סְלִיק
לְעַילָא, אֲחֵיד בְּאַילְנָא דְּחִיִי,
אֲתָקִיף בְּעַנְפּוֹי, אֲכִיל
מְאַנְבִּיה, כָּל קְדוּשָׁין וְכָל
בְּרָכָא נְפָקִין מְגִיה. אֲחִסִין
חַיִין לְנֶפֶשָׁה וְאֲסֹוֹתָא
לְגַרְמִיה, עַלְיָה אָתָם (ירמיה יז)
וְהִיא כְּעַז שְׁתִיל עַל מִים וְעַל
יְבָל יִשְׁלַח שְׂרָשָ׀יו וְלֹא יָרָא
כִּי יָבָא חָום וְגו'.

כָּל מְלִין דְּעַלְמָא, אַזְלִין בְּתֶר
מְחַשְׁבָה וְהַרְהֹרָא, וְעַל דָא
(וַיָּקֹרֶא יי') וְהַתְּקִדְשָׁתָם וְהַיִתָם
קְדוּשִׁים, בְּגִין דְּכָל קְדוּשִׁין
דְּעַלְמָא אֲפִיק וּמְשִׁיך
בְּהַרְהֹרָא טָבָא.

מְאָן דְּאַסְתָּאָב בְּהַרְהֹרָא (וַיָּקֹרֶא
פ"ד ע"א, שם נ"ו ע"א) בִּישָׁא, כִּד
אָתֵי לְאַזְדוֹגָא בְּאַתְתִּיה וְשַׁוִי
רַעֲוִתִּיה וְהַרְהֹרִיה בְּאַתְתִּא
אַחֲרָא, וְזַרְעַ זַרְעָא בְּהַרְהֹרָא

וְתַעַמֵּד מַלְךָת. מַאי (קְפִיז ע"א)
וְתַעַמֵּד, דְּקִיִימָא כְּרָסִיָּא עַל
סְמֻכוֹתָה.

(ותעמד עד הקב"ה) וְתַעַמֵּד, דָהָא עַד
הַכָּא, וְתַעַמֵּד בִּיחוֹדָא
חַד, מִפְאָן וְלִתְתָא עַלְמָא
דְּפִירּוֹדָא אֵיהּ. וְאֵי תִּמְא
אַיְנוֹן תְּרִין בְּנִין דְּאוֹלִידָת
לְבַתָּר, כְּגֻונָא דָא. לֹא,
דָהָא אַיְנוֹן תְּרִין בְּאַלְיִן
אֲתָחָבוֹ, בְּגִין דְּשִׁית סְטְרִין
דְּעַלְמָא כְּחַדָּא אַיְנוֹן.

וְתַא חֹזֵי, כְּלָהו תְּרִיסָר
שְׁבָטִין, תְּקוּנִי דְּכִנְסָת
יִשְׂרָאֵל בְּהָאֵי עַלְמָא נִינְהָו,
לְאַתְקָנָא בְּהֹרָא עַלְאָה (ע"ז
ע"א) אַוְכָמָא פְּמָה דְּאַתְחֹזֵי,
וְלַאֲתָבָא עַקְרָא דְּכָלָא
לְאַתְרִיה. כְּלָהו עַלְמִין
כְּגֻונָא חַד קִיִימִי, וּבְהָאֵי
אֲשַׁתְכָלֵל עַלְמָא תִּתְהָא
כְּגֻונָא דְּעַלְמָא דְּלַעַילָא.

אחרא, דא הוא דاختلاف דרגין
על אין דלעילא, דרגא
קדושא בגין דרגא
דמסאבא. כמה דהרהורה
דיליה עביד חלופין לחתטא.
אוף hei עבד חלופין לעילא.
כמה דגופה דההוא בראש
דואlid, אקרי בן תמורה. אוף
hei בנסחא בן תמורה אקרי.
זהא לא משיח מישיכו קדישא
בזהוא הרהורא, וננסחא
דיליה אתחלף בדרגה אחרא.
יעקב שלימא דכלא, גלי קמי
קדושא בריך הוא דכל ארחות
בקשות הו, וההרהורא דקשות
הרהר תפיר בכלא. בההוא
ליליא דמשמש באתחיה
בלאה, הרהורא (קע"ו ע"ב, ויקרא
רצ"ב ע"א) דיליה ברחל הוות.
משמש בלאה וחשב ברחל,
ומקורא דיליה בההוא
הרהורא דיליה אולא.

ולאו לדעתא, זהא לא הו
ידע. בגין כה, לא סליק
ראובן בשמא. קדושא בריך

הכא
 Ashtonbello שית
בגין, שית סטרין דעלמא.
פיגונא דא, בני השפחות
איןון ארבע, ואתחברו
באלאין. ואליין ארבע קשרין
דמתחרון בהו, ואוקמויה,
ועל דא כתיב, (מלבים א) וכל
אתרייהם ביתה, אף על גב
דבני שפחות בינהו, ביתה.
רבי חזקיה אמר, אי hei,
הא אטמר כל מה
דאolid עלמא תפאה,
פירודא איה, זהא כתיב,
(בראשית ב) ומשם יفرد, מה
תימא ביוספה וגבימין, אי
תימא דעלמא חד בנהני,
לאו איה. זהא לא נפקו
עלמא עלאה, ועלמא
תפתאה מה דאolidת אולידת
لتתא ולא לעילא, ואי hei
פירודא איה.

הוא דהוה ידע, אחמי ליה
ואמר, ראו בנו דאתילד
בעלמא. וועל דא כתיב, (ירמיה
כ) אם יסתר איש במשתרים
ואני לא אראנו, אל תקרי
אראנו אלא אראנו, דיסתכלוּן
ביה. ובגין דאתגלי קמיה
דקודשא בריך הוא, דהא לא
לדעתא הוא ובאראח קשות
הרהר ברעשית יהעקב, לא
איפסל מגו שבטין קדישין,
דא לא כי הוא איפסל.
ובגין דהרהורא עקרה איהו
ועביד עובדא, קודשא בריך
הוא דהוה ידע ההוא
הרהורא, באטר דאתדבקא.
בה היא טפה קדמאת, אסתמר
לייה בכירותא, דכתיב, (דברי
הימים א) כי הוא הבכור וגורה,
נתנה בכורתו ליוסף. בה הוא
אטר דהרהורא אולא ואתדבק
בה היא טפה, פמן אתדבק
ואתמסר הוא בכורה.
ואתנטילת בכורה מרואבן,

אתא רבוי אבא וונשקייה.
אמר ליה מלאה דא
סתיים איהו, דהא עלמא
עלאה אתחkon בתריסר
דאינו מדיליה. אבל תא
חווי, רזא דמלחה, בכל זמנה
צדיק מעולם תחתה נפיק
ועיל, ביה עיל ומגיה
נפיק. ובגין כה, אתبني
באטר דא, ועקרה הוא
לעילא ועקרה הוא לחתא,
(ס"א צדיק ביה עיל ביה נפיק) ובעולם
חתאה (דף קנה ע"ב) איהו תדר
לעולם, כתיב, (בראשית לה)
ויהי ביצאת נפשה כי מתה.
תא חוו בhai עולם
חתאה, צדיק (שמות רנ"ט
ע"א) ביה עיל ומגיה נפיק,
בד עיל, איהו ברזא דיוסף
הצדיק, بد נפיק ברזא
דבנימין הדא הוא דכתיב,

וְאַתָּמֵסֶר בְּאָתֶר דִּהְרֹהֶרֶא
אַתְּדַבֵּק בָּהּ. בְּרַחֵל תְּרַהֵר
וְאַתְּדַבֵּק רְעִיתָא, בְּרַחֵל
בְּכִירִותָא, וְכֹלָא
אַתְּדַבֵּק בְּתַר אֲתָהֶר
וְמַחְשָׁבָה.

כְּגֻוֹנָא דָא, הַרְהֹרֶא
וְמַחְשָׁבָה, עַבֵּיד עַזְבָּדָא
וְאַתְּמַשֵּׂךְ מַשִּׁיכָה, בְּכָל מָה
דִּאַתְּדַבֵּק בָּר נְשָׁ בְּסִתְרָא,
דְּכִתְבֵּיב, (דברים כה) לֹא תַּהֲיָה
אִשָּׁת הַמִּתְחַזֶּה לְאִישׁ זֶה,
יְבָמָה יָבָא עַלְיהָ, וְהַכָּא
אַצְטְּרִיךְ הַרְהֹרֶא וְרַעֲוָתָא
לְאַתְּדַבֵּקָא. וּבְהַהְוָא רַעֲוָתָא
וְמַחְשָׁבָה, מַשִּׁיךְ מַשִּׁיכָה וְעַבֵּיד
עַזְבָּדָא דְּאַצְטְּרִיךְ, וְלֹא יִשְׁתְּצִי
שֶׁמֶא דְּמִיתָּא מַעַלְמָא.

וְסִתְרָא דָא (איוב ל) אִם יִשְׁים
אֵלֵינוּ לְבּוֹ רֹוחוֹ וְנִשְׁמַתוֹ אֵלֵינוּ
יְאָסֵף, דָא וְדָא רַעֲוָתָא
וְמַחְשָׁבָה, מַשִּׁיךְ מַשִּׁיכָה,
וְעַבֵּיד עַזְבָּדָא בְּכָל מָה
דְּאַצְטְּרִיךְ. וְעַל דָא, בְּצִלּוֹתָא
אַצְטְּרִיךְ רַעֲוָתָא וְהַרְהֹרֶא

(בראשית לה) וַיְהִי בְּצֹאת נְפָשָׁה
כִּי מַתָּה, מַאן נְפָשָׁה, דָא
צְדִיק דְּנַפְּיַק מִפְתָּח.
וְדָא בְּגִימִין, נִקְרָא בָּן
אוֹנוֹ, דְּחַשְׁיבָת
דָּאוֹלִידָת לְתַתָּא בְּעַלְמָא
דְּפִירְזָא, וְאַשְׁתָּאָרוֹ חַד סְרִי
בְּאַינְנוּ לְעִילָּא. מָה כְּתִיב
וְאָבִיו קָרָא לוֹ בְּגִימִין בָּן
יִמְין, דָא אָסְתַּלְקָק לְעִילָּא
בְּעַלְמָא עַלְאהָ. דָבֵד
אַתְּאָבִיד יוֹסֵף, בְּגִימִין (קנ"ג
ע"ב) אֲשֶׁלִים אַתְרִיה. וְעַל דָא
צְדִיק בְּעַלְמָא תַּתָּא עִילָּל
וְגַפְקָק, בְּגִינְזָבָה יוֹסֵף וּבְגִימִין
וְכֹלָהוּ תִּרְיסָר, כְּגֻוֹנָא
דְּלְעִילָּא בִּיחוֹדָא חַד.

(בראשית כט) הַפְּעָם (קע"ח ע"ב)
אֹדֶה אֶת הָ, רַבִּי
שְׁמַעוֹן פָּתָח וְאִמְרָ, (תהלים קי)
אֹדֶה הָ, בְּכָל לִבְבָ בְּסָוד

ישרים ועדה, בכל לבב, בכל לב מבעי ליה. אלא, דוד ברוז עלאה דשׁמא קדיشا, קא בעי ליה מהDACטריה. (ע"ב סתרי תורה) לאודה לה לקודשא בריך הוא, אודה ה' בכל לב ביצר טוב וביצר רע, ואlein טריין סטראין, חד ימינה ועד שמאלא.

בסוד ישרים ועדה, אלין אינון שאר טריין דהאי עלמא, דהא לבב, בגונא דדרום וצפון. בסוד ישרים, אלין אינון שאר טרי עלה מא, דאינון שתית בגונא דלעילא. ועדה, דא הוא אתר דיהודה, וכתיב, (תהלים קלב) ועדותי זו אלמדם. וכתיב, (הושע יב) ויהודה עוד רד עם אל וגוי. כתיב (תהלים קלח) אודה בכל לבי נגד אלהים אומך, הכא באתר חד קאמיר, וכתיב נגד אלהים אומך. דהא לגבי האי דרגא קאמיר שירתא, לחברא ליה בימינה.

תא חוו, יהודה אחיד בכל טריין, אחיד בדרום ואחד במזרח. דהא איהו מسطר שמאלא קא אתיא, (שמות רב"ג ע"א) ושירותיה בצפון ואחד בדרום, בגין דאיהו איזיל לימינה ואחת אחיד בגופא, בגין פך (בראשית בט) הפעם אודה את ה'. ותעמד מלדת, ותעמד, דקיימה בקיימה דקיימה קדא יאות, דהא אתתקן כלא רתיכא קדיشا.

רבי שמעון נפק לкриיתא, אוזמן לייה רבינו אבא ורבי חייא ורבי יוסי, כיון דחמא לוֹן, אמר חדתותי דאוריתא אצטראיך הכא, יתבו תלתא אלין, (ס"א יומץ) פ"ד בעא למינול, פתח כל חד וחד קרא.

רבי אבא פתח ואמר, (בראשית יג) **שה אמר אל אברהם אחרי הפרד לוט מעמו וגוי,** שא נא עיניך וראה וגוי. וכי לפום חיזו דאברהם ירית ארעה ולא יתיר. עד פמה חממי בר נש, תלת פרסי או ארבע או חמיש פרסי, ואיהו אמר (בראשית יג) כי את כל הארץ אשר אתה רואה וגוי.

אלא, כיון דארבע סטרין דעלמא חממי, כל ארעה חממי.
דהא ארבע סטרין דעלמא, כללא דכל עלמא.
תו, זקוף לייה קודשא בריך הוא על ארעה דישראל, (דף קט) **ו אחמי לייה דאייה קשira בסטרין דעלמא, והוה חממי כללא.** **כגונא דא, מאן דחמי לייה לרבי שמעון, כל עלמא חממי, חדותא דעילא ותתא.**

פתח רבינו חייא ואמר (בראשית כה) **הארץ אשר אתה שוכב עליה לך אتنגה ולזרעה,** וכי ההוא אתר בלחוודוי **אבטה לייה קודשא בריך הוא, דהא ארבע אמין או חמישא הוילא יתיר.** **אלא, בזמנא ההוא, באיבון ארבע אמין,** **כפイル לייה קודשא בריך הוא כל ארעה דישראל.** **אשתכח ההוא אתר כללא דכל ארעה, ומה ההוא אתר**

אִיָּהוּ כַּלְלָא דָכֶל אֲרֹעָא, רַבִּי שְׁמַעוֹן דָאֵיהוּ בּוֹצִינָא דָכֶל אֲרֹעָא, עַל אַחַת כִּמָּה וּכִמָּה דְשַׁקִּיל בְּכֶל עַלְמָא.

פָּתָח רַבִּי יוֹסֵי וּמָר, הפעם אָזֶה אֵת ה', וְכִי בְכָלְהוּ דָאָולִידָת, לֹא אַתְּחַווִּי לְאוֹדָה לֵיהּ לְקוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא אַלְאָ בְּהָאִ. אַלְאָ יְהוּדָה אֵיהוּ בְּרָא רַבִּיעָה לְפְרָסִיא, וְאֵיהוּ אַשְׁלִים לְפְרָסִיא. וּבְגִין כֵּה, יְהוּדָה בְּלָחוֹדוֹי, תָּקוֹנָא דְפְרָסִיא וּסְמָכָא דְכָלָהוּ סְמָכִין. (נ"א דְהָ

תְּלַת, אַבְרָהָם וַיַּצְחַק וַיַּעֲקֹב וַיַּדְרִין אֶתְאָ דָוד מִיהוּדָה וְאַשְׁלִים לְכְרָסִיא, וְעַל כֵּה אֲקָרֵי יְהוּדָה דְאֵיהוּ שָׁמַא קָדִישָׁא וְחַדְלָת (ס"א ד' רְגָלוּהָי) מְרַגְּלוּהִי דְכְרָסִיא) רַבִּי שְׁמַעוֹן דָנְהַיְרָכְלָא כָל עַלְמָא בְּאָוֹרִיִּתָּא וּכִמָּה בּוֹצִינָן בְּהָרִין בְּגִינִּיהָ, עַל אַחַת כִּמָּה וּכִמָּה.

סתורי תורה

(שם) וַיַּלְךְ רָאוּבָן בַּיּוֹם קָצֵיר חַטִּים וַיַּמְצָא דָוִדָּאִים בְּשָׂדָה וְגוּ. תְּנַן, כָּס שֶׁל בְּרָכָה לֹא אָתַבְרָכָא, אַלְאָ בְּסֻטָּר יְמִינָא. וּבְגִין כֵּה, בְּעַד דָאָתָעָר יְמִינָא לְגַבֵּי כָּס שֶׁל בְּרָכָה, שְׁמָא לֹא תִּסְיַע תִּפְנוּן. דְהָא יְמִינָא אָשְׁבָח עִילָּה בְּהַהוּא כָּס, לְאַתְּעָרָא לְגַבֵּי עַלְמָא עַלְלָה. וּסְתָרָא דָא, וַיַּלְךְ רָאוּבָן, דָא סְטָרָא דְדָרוֹם. בְּגִין כֵּה דְגָלִיהָ

(בראשית ל') וַיַּלְךְ רָאוּבָן בַּיּוֹם קָצֵיר חַטִּים וַיַּמְצָא דָוִדָּאִים בְּשָׂדָה. רַבִּי יְצָחָק פָּתָח וּמָר, (תְּהִלִּים ק') מָה רְבוּ מְעַשֵּׂיךְ ה' כָּלָם בְּחַכְמָה עֲשִׂיתْ מְלָאָה הָאָרֶץ קָנִינָה. הָאִי קָרָא אַוְקָמוֹתָה, בְּכִמָּה אָתָר. אַלְאָ, מַאן יְכִיל לְמִמְגִי עַזְבָּדוֹי דְקוֹדֵשָׁא בְּרִיךְ הוּא. דְהָא כִּמָּה חִילִין

בְּדִרוֹם, דָּאִידָּו רִישָׁא לְתִרְיסֶר
פְּחוּמִין, וְתִיאָוְבָתִיה דְּסִטֶּר
דָּרוֹם, לְאַשְׁכָחָא עִילָּה
וְתִקְרֹבָא לְמַטְרוֹנִיתָא לְבָרְכָא
לְהָ.

מָה פְּתִיב, וַיַּמְצֵא דְּוָדָאים
בְּשָׂדָה, אֹזֶל לְחַפְשָׁא בְּכָל
אַינוּן גַּנְיוֹן דִּילָה, וְאַשְׁפָח
בְּהָאֵי שָׁדָה אַינוּן דְּוָדָאים,
וְעַלְיָהוּ אָתָּמָר (שיר השירים ז)
הַדְּוָדָאים נָתְנוּ רִית, וְאַינוּן
תְּרִין (קְנֻבָּעָא) כְּרוּבִים, דָּאִינוּן
תְּקוּנִין דִילָה, לְאַתְּעָרָא
אַתְּעָרוֹ לְעַילָּא, דָהָא בְּכָל
אַינוּן תְּקוּנִין דְהָאֵי שָׁדָה, לִית
תְּקוּנָא דִתְּעָרָא גַּבְּיָה עַילָּא, בָּר
כְּרוּבִים.

סְטֶר דָּרוֹם אִימָתִי אַתְּעָר
לְגַבְּהָ, לְאַשְׁכָחָא עִילָּה
לְבָרְכָה לְהָ. בִּימִי קָצִיר חֲטִים,
בְּזָמָנָא דְּפָלִיגָת חֹולָק שְׁלָלָא
לְאַוְכְּלוֹסָהָא, וְכָלָהוּ חַצְדִּי
חַקְלָא. מִיד וַיָּבָא אָוָתָם אֶל
לְאָה אַמוֹ, סְלִיק רִיחָא,

וּמְשָׁרִין, מְשָׁנִין דָא מַן
דָא, דְּלִית לְזֹן חַוְשָׁבָא.
וְכָלָהוּ בְּזָמָנָא חַדָּא, כְּמַרְופָּא
דְּאָפִיק וַיַּקְרִין לְכָל סְטְרִין
בְּזָמָנָא חַדָּא. בֶּפֶךְ קְוִידָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, אָפִיק כִּמְהָ זִיגְנִין
וּמְשָׁרִין מְשָׁנִין דָא מַן דָא,
דְּלִית לְזֹן חַוְשָׁבָא וְכָלָהוּ
בְּזָמָנָא חַדָּא.

תָּא חֹזֵי, בְּדִבּוֹרָא וּבְרוֹחָא
כְּחַדָּא, אַתְּעָבִיד
עַלְמָא, דְּכַתִּיב (תהלים ל)
בְּדִבְרָה ה' שְׁמִים גַּעַשׂ וּבְרוֹחָה
פִּיו כָּל צְבָאָם. בְּדִבְרָה ה', דָא
דִבּוֹרָא. וּבְרוֹחָה פִּיו, דָא
רוֹחָה. דָא בְּלָא דָא לֹא
אֹזֶל, וְאַתְּכַלֵּיל דָא בְּדָא,
וְגַפִּיק מַבְּיִיחָה כִּמְהָ חִילִין
לְחִילִין, וּמְשָׁרִין לְמְשָׁרִין,
וְכָלָא בְּזָמָנָא חַדָּא.
תָּא חֹזֵי בְּדִבְרָא קְוִידָשָׁא

וְאֶתְעָרוֹ דָלָהוֹן לְגַבֵּי עַלְמָא
עַלְאָה, עַלְמָא דָאַתְכִסְיָא, בְּגִין
דָאַתָּעָר (נ"א דִתְחָר) בְּרַכָּאָן
לְעַלְמָא תִתְחָא.

וְכֵד אַתְבַּרְכָּא, אַינְנוּן דּוֹדָאים
נְקַטְנִין וַיְהִבְנִין לְכָל עַלְמִין,
דְכִתְבִיב, (שיר השירים ז) הַדּוֹדָאים
נְתַנוּ רִיחָ וְעַל פְתַחֲינוּ כָל
מְגִדִים. כֵד אַינְנוּ נְתַנוּ רִיחָ,
הַהְוָא רִיחָא נְקִיט לֵיה סְטָר
דְרוֹם לְאֶתְעָרָא לְגַבֵּי עַלְמָא
עַלְאָה, מִיד עַל פְתַחֲינוּ כָל
מְגִדִים, וְכָל טוֹבָא לֹא חִסְיר
(ס"א מִבְלָא) מְעַלְמָא.

עַלְמָא תִתְחָא לֹא אֶתְעָר לְגַבֵּי
עַלְמָא עַלְאָה, אֶלָא כֵד אַינְנוּ
דוֹדָאים יְהִבְנִין רִיחָא לִימִינָא,
כִיוֹן דְאַינְנוּ יְהִבְנִין רִיחָא
לִימִינָא, וַיְמִינָא אֶתְעָר לְגַבֵּי
עַלְמָא עַלְאָה, מִיד עַלְמָא
תִתְחָא אֶתְעָר לְשַׁאֲלָא מָה
דְאַצְטְרִיךְ, מָה כְתִיב, בְּרָאשִׁית
לו וַתִּאמֶר רְחֵל אֶל לְאָה תְנִי
נָא לֵי מְדוֹדָאי בְּנָה, הַב לֵי

בְּרִיךְ הוּא לְמַבְרִי עַלְמִין,
אָפִיק חַד בְּהֹרָא סְתִימָה.
דִמְן הַהְוָא בְּהֹרָא, נְפָקִין
וְנְהָרִין כָל אַינְנוּ בְּהֹרִין
דָאַתְגִלִין. וַיְמִהְוָא בְּהֹרָא,
נְפָקִין וְאַתְפְשָׁטוּ וְאַתְעַבְּידָו
שָׁאָר בְּהֹרִין וְאִיהוּ עַלְמָא
עַלְאָה.

תו, אַתְפְשָׁט הָאֵי בְּהֹרָא
עַלְאָה, וְעַבְדִ אַוְמָנָא,
בְּהֹרָא דָלָא בְּהִיר, וְעַבְדִ
עַלְמָא תִתְחָא. וּבְגִין דָאִיהוּ
בְּהֹרָא דָלָא בְּהִיר, בְּעֵי
לְאַתְקִשְׁרָא לְעִילָא, (דף קנו ע"ב)
בְּעֵי לְאַתְקִשְׁרָא לְתִתְפָא,
וּבְקִשְׁוָרָא דְלִתְתָּא, אַתְקִשְׁרָא
לְאַתְנְהָרָא בְּקִשְׁוָרָא
דָלְעִילָא. וְהָאֵי בְּהֹרָא דָלָא
בְּהִיר, בְּקִשְׁוָרָא דָלְעִילָא,
אָפִיק כָל חִילִין וּמְשִׁרְיִין
לְזִיגְבִּין סְגִיאִין, הַדָּא הוּא

ברכאנן מההוא אטער, דאיןון
דונדים דאטער לגבוי סטר
ימיננא.

פֶּדֶין עַלְמָא עַלְהָא בְּחִדּוֹת,
בְּשֻׁעַשּׂעַ, אַתִּיב לְגַבָּה,
וְאָמְרָתִ המַעַט קְהַתְּךָ אֶת
אַיִשִּׁי, כְּאָמָא לְגַבָּי בְּרַפָּא. וְאֵי
הַכִּי בְּעַלְהָה דְּעַלְמָא עַלְהָא
יעַקְבָּ אֵיהּוּ. לֹא הַכִּי, אֶלְאָ
תִּיאָוְבָתָא דְּאָבָא תְּדִיר, לֹא
אֵיהּוּ, אֶלְאָ לְגַבָּי בְּרַפָּא דְּנָא,
(אייה) דְּהָאֵי בָת, רְחִימָוּ דִילְיהָ
לְגַבָּה תְּדִיר, בְּגִין דְּאַיהְיָ בָת
יְחִידָה בֵּין שִׁית בְּנֵין, וְלֹכֶל
אַינְנוּ שִׁית בְּנֵין, פְּלִיגָן לֹזָן
חוֹלְקָין וְנַבּוֹזָבָן וּמַתְּנוֹן, וְלֹהָ
לֹא פְּלִיגָן, וְלֹיתָה לְהָ יְרוֹתָא
כְּלָום, וְעַל כָּל דָא, אֵיהּוּ
אַשְׁגָּח בְּהָ בְּתִיאָוְבָתָא וּרְחִימָוּ
יִתְּיַיר מְפָלָא.

רְחִימָוּ דִילְיהָ קְרָא לְהָ בָת,
לֹא סְפִיק לֵיהָ דָא, וְקָרָא לְהָ
אָחֹות, לֹא סְפִיק לֵיהָ דָא, קְרָא

דְּכַתִּיב מֵה רַבָּי מַעֲשֵׂיךְ הֵ'
כְּלָם בְּחִכָּמָה עֲשִׂית וְגוּ.
וְכָל מֵה דִי בְּאֶרְעָא, הַכִּי
גַּמְיִ לְעַילָּא. וְלֹיתָה לְהָ
מַלָּה זְעִירָא בְּהָאֵי עַלְמָא,
דְּלָא תְּלִיָּא בְּמַלָּה אַחֲרָא
עַלְהָה דְּאַתְּפִקְדָּא עַלְיָה
לְעַילָּא, בְּגִין דְּכָד אַתְּעָר
הָאֵי לְתָתָא, אַתְּעָר הָהָוָא
דְּאַתְּפִקְדָּא עַלְיָה לְעַילָּא,
דְּכָלָא אַתְּאָחָד דָא בְּדָא.
תָּא חֹזֵי כְּתִיב, (בראשית ל) וְתַנִּי
בָּא לִי מְדוֹדָא בְּבָהָ.
לֹא דּוֹנְדָאִים אָוְלִידָו לְהָ
לְרַחֵל, אֶלְאָ קְוִדְשָׁא בָּרִיךְ
הָוָא קָא גָּלְגָל מַלָּה עַל יְדֵי
דְּאַינְנוּ דּוֹנְדָאִים. בְּגִין דִּיפּוֹק
יְשָׁכָר, דְּאָחִיד בְּאוֹרִיְתָא
יִתְּיַיר מְפָלָהו שְׁבָטִין. בְּגִין
דְּהָא רַחֵל אֲחִידָא בְּיִה
בְּיַעֲקֹב, לֹא שְׁבָקָת לֵיהָ

לְה אִם בְשׁוֹם אֶמְיָה, לֹא סְפִיק
לִיה דָא, קָרָא לְה בְשִׁמְיָה,
דְכִתִיב, (איוב כח) וְהַחֲכָמָה מֵאַין
מִפְצָא, חֲכָמָה וְדָאי. וּעַל דָא,
עַלְמָא עַלְאָה אָמְרָת לְגַבָּה,
הַמַּעַט קָחַתְר אֶת אִישִׁי, דָכַל
רְחִימָו דִילִיה אַתְמִשָּׂר לְה
לְגַבָּה וּעַל דָא. בְשֻׁעַשְׁעָא
וּרְחִימָו אִימָא לְגַבָּי בְּרַתָּא.
מֵה אַתִּיבָת אִיהִי, (בראשית ל)
לְכֹן יִשְׁבֶב עַמְךָ הַלִילָה. בְכָל
אַתָּה, לְכֹן, שְׁבוּעָה אִיהִי.
יִשְׁבֶב, מַהוּ יִשְׁבֶב. אֶלָא
שְׁכִיבָה בְכָל אַתָּה תָקוֹנָא
דְנוֹקָבָא לְגַבָּי דְכוֹרָא, לְאַעֲלָא
בָה צִוְרָא דְאַתָּוֹן בְלָהּוּ, וְדָא
אִיהִוּ יִשְׁבֶב, יִשְׁבָב. יִשְׁבָב
דָא אִיהִוּ עַלְמָא עַלְאָה, (ס"א כ"ב
ח'ז) רֹזָא דְאֹרְיִיתָא נְקוּדָה
טְמִירָא, דְאַתָּעָר לְגַבָּה כ"ב
אַתָּוֹן, וְדָא הוּא יִשְׁבֶב, יִשְׁבָב
עַלְמָא דְאַתִי, דְכִתִיב, (משל ח)
לְהַנְחִיל אֲוֹהָבִי יִשְׁבָב. כ"ב
נְקוּדָה עַלְאָה דְאַעֲלִיל כֶל כ"ב

לְגַבָּי לְאָה. הַדָּא הוּא דְכִתִיב
(בראשית ל) הַמַּעַט קָחַתְר אֶת
אִישִׁי, וּכִתִיב לְכֹן יִשְׁבֶב
עַמְךָ הַלִילָה תְּחַת הוֹדָא
בְּגַה.

אַינְנוּ גָרְמוּ דִיפּוֹק יִשְׁשָׁבָר
לְעַלְמָא, בְגַיִן
דְסַלִיק רִיחָא דְאֹרְיִיתָא,
קְמִי קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
הַדָּא הוּא דְכִתִיב (שיר השירים ז)
הַדּוֹדָאִים נְתַנוּ רִיחָ וְגַוָּר.
וּכִתִיב, (בראשית ל) וַיִּשְׁבֶב עַמְהָ
בְלִילָה הוּא. הוּא (כב"ד ע"ב)
וְדָא, וְהָא אָוְקָמוּה, דְעַלְמָא
עַלְאָה. הוּא, דְסַתִּים וְלֹא
גְלִיאָ, בְגַיִן דָהָא אֹרְיִיתָא
מְעַלְמָא (פ"ז ע"ב) עַלְאָה נְפִקְתָּה.
וּבְכָל אַתָּה, עַלְמָא עַלְאָה.
הָוּא, דָלָא אַתְגְלִיאָ,
וְהָא אַתְמָר, (במדבר ז) וַיַּעֲבֹד
הַלְוִי הָוּא, בְגַיִן לְאַמְשָׁכָא

אתוון. רזא דכל אוריתא.
וזא הוא ישכ卜, ישכ卜 עמך
יעקב לא כתיב, אלא ישכ卜
עמך. ההוא טמירה דאתחוי
לאתערא לגביה, וכלא
באתערו דאינון (דכלהו)
דוודאים, וכלא כתיב ברוחימן.

מגיה ברכאנ לכאלה,
ויששכר ביה אתהיחיד, ועל
דא קרייבו עז החיים,
אלנא דאינון חיין עלאיין,
דאקרוי הווא ולא אתה.
ואי תימא דאלין דוודאים
פתחו מעהא דרחל.

לאו, דהא כתיב, (בראשית ל) וישמע אליה אלהים ויפתח
את רחמה, קודשא בריך הויא, ולא מלאה אחרת. בגין
דאינון דוודאים, אף על גב דחילא דלהון לעילא. בההוא
חילא דלהון, לא אטמי פקידא דבנין, דהא בגין
במזהלא תלינו, ולאו במלחה אחרת. ואי תימא דהא אינון
ל מגנא אתריאו, לאו, דהא אפילהו (דף קנו ע"א) למלה דא,
סיעא אינון לאינון דמתעכבי, ולאו אינון עקראן, ולא
אתגזר עלייהו אלא במזהלא.

(בראשית ל) ותצא לאה לקרוato ותאמר אליו תבוא וגו'. האי
מלאה חציפותא איהו. לאו איהו הבי, אלא מהכא
אוליפנא, עבותנותא דלאה, דלא אמרה קמי אחתה
מידי, ואיהי אקדימת לאורה, ואמרה לייה בחשאי,
ואודעה לייה. דהא ברשותא דרחל הוה, כתיב, (שם) כי
שוכר שכרתיך, מרחל בטילת רשוי, ובгин דלא יבאיש
בעינאה דרחל, אמרה לייה לבר ולא בביתא.

וְלֹא עוֹד אֶלָּא פִתְחָה מִשְׁבְּנָא דַלְאָה (לב), נִפְקַת לִבְרָה וְעֵילָת לִיה לִיעַקְבָּ בְפִתְחָה דַלְבָר, עד לֹא יִיּוֹלֶם מִשְׁבְּנָא דַרְחָל. מַאֲי טֻמָּא, בְגַין דַלְא תִימָא מֶלֶה קְמִי דַרְחָל, וְלֹא תְחִזֵּף קְמִי אַחֲתָה. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא אָמְרָה לְאָהָה, אֵי יִיּוֹלֶם יִעַקְבָּ בְמִשְׁבְּנָא דַרְחָל, לֹאו דִין הַוָּא לְאָפְקִיה מִתְפָּנוֹן, בְגַין כֵּךְ אָקְדִּימָת לִיה לִבְרָה.

וְכָל הָאֵי לְמָה, אֶלָּא לְאָה רַוְחָא דַקְוִידָשָא אֲתַעֲרָת בָּה, וַיַּדְעַת דָכְל הַגִּי שְׁבָטִין עַלְאַיִן, כְלָהו קְדִישִׁין, יִפְקוֹן מִנָּה, וַדְחַקְת שְׁעַתָּא, בְחַבִּיבָתָא לְקְוִידָשָא בְרִיךְ הַוָּא, וּבְגַין כֵּךְ הִיא קְרָאת לֹוֹן שְׁמַהָן, בְרוֹזָא דְחַכְמָתָא. רַבִּי חִיא וַרְבִּי יוֹסֵי, הוּא אֶזְלִי בְאֹרֶחָא, אָמַר רַבִּי יוֹסֵי לַרְבִּי חִיא, בְכָל זְמָנָא (דָגָן) דְאֶזְלִינָן בְאֹרֶחָא, וְלָעִין בְאֹרֶיתָא, קְוִידָשָא בְרִיךְ הַוָּא מְרַחִישׁ לֹן גְּסִין, וְהַשְּׁתָא אֹרֶחָא דָא אֶרְיךְ לֹן, בְתַעַסְק בְאֹרֶיתָא. וְקְוִידָשָא בְרִיךְ הַוָּא יִזְהּוֹג בְהָדוֹן.

פתח רבי חייא ואמיר, (שמות יב) בראשון בארכעה עשר יום לחדר שבערבת תאכלו מצות, וכתיב, (דברים טז) שבעת ימים תאכל עלייו מצות לחם עני, לחם עני כתיב, האי מלה אתערו בה חבריא. אבל תא חוי, פד הו ישראל במצרים, הו ברשותא אחרא. פד בעא קוידשא ברייך הויא לקרבא לון לגביה, יהב לון אתר דלחם עני.

לְחַם עֲנֵי, מֵאָן עֲנֵי. דָא דָוד מֶלֶפֶא, דְכִתִּיב בֵּית (תהלים מו)
כִּי עֲנֵי וְאָבִיוֹן אָנֵי.

וְהִא לְחַם עֲנֵי אֲקָרֵי מֵצָה, נוֹקֵבָא בֶּלֶא דְכוּרָא,
מִסְפְּנוֹתָא הוּוִי, אַתְקָרִיבוּ לְגַבֵּי מֵצָה בְּקָדְמִיתָא,
כִּיּוֹן דְקָרִיבוּ לְזֹן יִתְיִיר, עַיִיל לְזֹן קוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא
בְּדֶרֶגִין אַחֲרֵנִין, וְאַתְחַבֵּר דְכוּרָא בְנוֹקֵבָא. וּכְדִין, מֵצָה
בְּפָרָת אַתְחַבְּרָת בְּדְכוּרָא אֲקָרֵי מֵצָה בְּתוֹסֶף וְאוֹז, הַדָּא
הָוָא דְכִתִּיב, (דברים לו) כִּי הַמֵּצָה הַזֹּאת. בְגִינִי כֵה, מֵצָה
בְקָדְמִיתָא, וְלֹבֶתֶר מֵצָה.

עַד דְהַווּ אַזְלִי, שָׁמְעוּ חַד קָלָא דָאָמָר, טוֹפֵסְרָא
דְקָטְנוֹן, עַקְיִמָן בְאָוֶרֶחָא, סְטוּ לְעִילָא, לֹא תְחַתּוּן
בְקוֹסְטָרָא דְקָטָרָא דְלַתְתָא. אָמָר רַבִּי יוֹסֵי, שָׁמַע מִינָה,
דְקוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא בְעֵי לְגַטְרָא אָוֶרֶחָין. סְלִיקָוּ לְעִילָא,
וְעַלְוָו בְחַד טָוָרָא, בֵין טְפֵרִין תְקִיפִין, אָמָרוּ, הַוָּאֵיל
וְקוֹדֵשׁ אֶבְרִיךְ הוּא בְעָא בְאָוֶרֶחָא דָא, מְלָה בְחָמִי אוֹ
גִּיסָא (תרחיש) אַתְרַחִישׁ לֹן.

אַזְלִי, יִתְבִּי גַבֵּי בְקִיעֵי דְטְפָרָא. סְלִיקָוּ לְזֹן חַד בְרַבְשָׁ,
תוֹהָג, אָמָר רַבִּי יוֹסֵי מֵאָן אָנָתָ. אָמָר מִאֲנֵשִׁי
אַרְקָא אָנָא, אָמָר לִיה, וַתְמַן אֵית בְנֵי נְשָׁא, אָמָר אֵין,
וּזְרַעַיָן וְחַצְדִין, מְבִיאָהוּ בְחִיזָוּ אַחֲרָא מְשֻׁנְנִין מְנָאִי,
וְסְלִיקָנָא גְבִיכָוּ, לְמַנְדָע מְנִיכָוּ, מָה שְׁמִיה דְאָרַעָא
דְאַתּוּן בָה.

אָמַר לֵיהּ אֶרְצָתִיב, (איוב כח) **אֶרְצָתִיב מִמְּנָה יֵצֵא לָחֶם,** מהαι יצא ללחם, **בְּשָׂאָר אֶרְעָא לֹא יֵצֵא לָחֶם,** וואי נפיך, לאו משבעת המיגין. **אֲדֹהֶכְיָי עַל לְאַתְּרִיהָ** תווה, אמרו ודאוי קודשא בריך הוא בעי לא תערא לנו במלחה.

אָמַר רַבִּי חַיִּיא, ודאוי על האי קרא דאמרת, **דְּכִירָנָא דְּאוֹלִיפְנָא מִסְבָּאִי,** חד מלחה עללה. בפסח, **דִּיחָב לֹן קָוָדָשָׁא בָּרִיךְ הוּא לִישְׁרָאֵל לְחֶם דָּא,** מארעא דחיי, **וְלֹבֶתֶר לְחֶם מִן הַשָּׁמַיִם,** לחם דא, והא אוקימנא מלחה. **תוֹ הַוָּה אָמַר,** דבר (דף ק' ע"ב) נשות, פד נפיך להאי עלמא, **לֹא יִדּוּ מִידִי,** עד דאטעים נהמא. **כִּיּוֹן דְּאַכְּלָנָהָמָא,** אתער למנדע ולאשתמודע. **כִּיּוֹן דְּבָרִיךְ יִשְׁרָאֵל מִמְּצָרִים,** לא הו ידיי מידי, עד דאטעים לון קודשא בריך הוא ללחם מהαι ארץ, **דְּכִתְּבָה אֶרְצָתִיב מִמְּנָה יֵצֵא לָחֶם,** וכדין עלו ישראל, למבדע ולאשתמודע **לֵיהּ לְקָוָדָשָׁא בָּרִיךְ הִיא.** **וַיְנוֹקָא לֹא יִדּוּ,** ולא אשתחמודע, עד דטעים נהמא להאי עלמא.

יִשְׁרָאֵל לֹא יִדּוּ, ולא אשתחמודע במלין דלעילא, עד **דְּאַכְּלָוּ לְחֶם עַלְּהָה,** וכדין ידו וASHTHMODUO **בְּהַהְוָא אֶתֶּר וּבְעָא קָוָדָשָׁא בָּרִיךְ הוּא דִינְדָעָוּן יִשְׁרָאֵל יִתְּיִיר,** בההוא אטר ובעה קודשא בריך הוא דינדעון ישראאל עד

דעתמו ללחם, מהו אתר, ומאן איהו, שמיים. דכתיב,
(שמות טז) הבני ממתיר לכם ללחם מן השמיים, וכדין ידעו
ואסתכלו בההוא אתר, ועד לאכלו ללחם מהו אתר,
(ס"א ועד שלא אכלו ללחם מאלין אחריו) לא ידעו מידי ולא אשתחמודע.
אתא רבוי יוסי ונשקייה. אמר, וዳי על דא אתער לוֹן
קדושא בריך הויא בהאי, ועל דא שירותא
דישראל למנדע, ללחם תורה. קמי ואוליג, עד דהוו אוליג,
חמי תרי דרמושקין, חד דבר וחד נוקבא. אמר רבוי יוסי,
לית לוֹן מלה בעלמא, דלא הווי דבר ונוקבא, וכל מה די
בארעה, הא כי גמי בימא.

סתורי תורה

(בראשית ל) **ויבא יעקב** מן
השדה בערב. ויבא יעקב, דא
תפארת קדישא, מהו שדה
דנקיט כל ברכאנ, דכתיב فيه
(בראשית כז) אשר ברכו יי.
בערב, אמאי בערב, אלא
בערב, דכתיב, (בראשית כד)
ויצא יצחק לשוח בשדה
לפנות ערב. בונמא אתער
 יצחק אבוי לגבוי הא שדה,
ונקית ליה, דהא יצחק לא
אתער לגבוי הא שדה, כיון

פתח רבוי יוסי ואמר,
(בראשית ל) ויבא יעקב
מן השדה בערב ותצא לאה
לקראתו וגוי, ותצא לאה
לקראתו, מבא ידעת. הא
אמרו בגעא חмерא, ולאה
ידעת, ונפקת ליה, וגרים
לייה דנפק מבה יששכר.
הדא הויא דכתיב יששכר
חמור גרא, אל תקרי גרא,
אלא גרא דחמרה גרא

דאסתלק יעקב מתרון בערְבָּה,
שִׁבֵּיךְ הָא שְׂדָה לַיְצָחָק אֲבוֹי,
וְאֵיהֶ סְלִיק בְּהַהוּא זְמָנָא
לְגַבְּיַ עִילָּא.

מה כתיב, (בראשית ל) ותצא
לה לאראתו. אמא עלאה
לגביה בראש ייחידה. ותאמיר אליו
חובא, תחות גידפאי לברכא
לה, ולרוואה לך בתפנוקין
ועדונין עלאות. הא עדין רעוא
ויענוגא למיהב לך נייחא
דרוחא עלאות, לגביה ההוא
שְׂדָה, עד לא יתוקד בתוקפה
דִּצְחָק.

כיוון דנקטה ליעקב תחות
גידפאה, כדיין (שם) וישכב עמה
בלילה הוא. הוא. דסתיים
מכללא. הוא. דכל ברכאן וכל
קדושין נפקי מתרון. יעקב לא
כתיב אלא הוא. מאן דאתחזי
לאתערא לגבה.

ועוד דלא זמין לגבה תחות
גידפאה, מאן דנקיטת איןון
קדישאן (קדושא) וברכאן לא

לייה. אמרת לאה, ודאי
ידענא דאי ייעול יעקב
במשבנה דרחל, לית לי
לאפקא ליה, אלא אוריך
ליה הכא, ויעול במשבני.
(בראשית ל) כי שכר שכרתיך
בדודאי בני, מא'
בדודאי בני, בגין דגיחא
לייה ליעקב על דא, דאלין
מסיעין לאולדא. ויעקב
זהה ידע, דמלה לא קיימת
בדודאים, אלא לעילא.

פתח ואמר, (תהלים קי)
מושיבי עקרת הבית
אם הבנים שמחה הלוויה.
אמר רבי חייא רוחא
דקודשא קאמר, מושיבי
(קנ"ד ע"א) עקרת הבית, דא
רחל. אם הבנים שמחה, דא
לייה. מושיבי עקרת הבית,
דא עלמא תתאה. אם

אתם ליל מנקודה טמירה, והוא
עלמא עלאה. ועל דא דוקדים
מתערן כלא, וכלא כגוננא
דרזא עלאה. ראיון מא
ראיון, קודשא בריך הוא שוי
שםהן באראעא, דכתיב (תהלים
טו) לך חזז מפעלות יי אשר
שם שמות באראץ. (עד בגין סתרי
תורה).

הبنים שמחה (היליה), **דא**
עלמא עלאה, בגני (קנ"ד ע"א)
כח הילויה.

אמר רבי יהודה, כל אלין
שבטין, **תקיגין**
دلתתא אינון, וכלהו
בגונא דלעילא. תא חזז,
כ' שכר שכרתיה, **לנסבא**
מגיה גופה וימאן איה תורה. **שכר שכרתיה,** לך, **לGOPD**
ממש. **שכר** (דף קג'ה נ"א) **שכרתיה,** לאולדא דיקננה.

מהכא, **מאן דלען באורייתא,** אחסין עלמא דאתה
ואחסין אחסנתא דיעקב. אחסין עלמא דאתה,
דכתיב יש שכר יש שכר, (ירמיה לא) **כ' יש שכר לפעלתך.**
וכתיב, (משל ח) **להנחיל אהבי יש ואצרתייהם אמלא.**

(בראשית ל) **כ' ילדתי לו ששה בניים.** אמר רבי חזקיה, אלין
עילא ותתא וארבע סטרין דעלמא. ומאן דאריך
באחד, **בעי לייה לא מלכא לקודשא בריך הוא לעילא**
וთתא, **ולארבע סטרין דעלמא,** והיינו אחד.

אמר רבי חזקיה, כתיב, (שיר השירים ב) **על הרי בתר,**
וכתיב, (שיר השירים ח) **על הרי בשמיים,** מאן בגין הרי
בשמיים. אלין **שית בגין דלאה,** דאכללו שית אחרבין,
ואינון תריסר, **ואינון שית.** **בגין** (רמ"א ע"א) **דכל חד בליל**

בחבריה, ולאה עלייהו, לא קיימת (תהלים קיא) **אם הבנים**
שמהה הללויה.

ועל דא כתיב, (דברים כב) **לא תקח האם על הבנים,** בגין
דאיהו עלמא דאתפסיא, **ולא אתגלייא,** **ועל דא**
(שם) שליח תשלח את האם ואת הבנים תקח לך. בגין
דאיהו עלמא דאתפסיא, **ולא אתגלייא כלל.**

ואת הבנים תקח לך, **הינו כתיב,** (דברים ד) **כפי שאל נא**
לימים ראשונים וגוי (שם) **ולמקרה השמים ועד**
קרה השמים. **וכל הגי,** **אקרון הרי בשמי,** מפאן ולתתא
אקרון הרי בתר, (כ"ט ע"ב) **כתיב,** (בראשית ב) **ומשם יفرد,**
והיה לארבעה ראשיים, טוירי **דפирודא.**

אמר רבי יesa, בני השפחות קשייו קשרין, (קנ"ד ע"א)
ארבע קשרין דאצטרכו לתקונא. **ואמר רבי**
אלעזר, **דגין כה נפקי לבר איבון קשרין,** **ואף על גב**
דכלתו חד, **ומפאן ולהלאה כלתו חד,** **באורה מישר.** **ועל**
דא, **כלתו שבטים סלקין בסהדותה דלעילא,** **הדא הוא**
כתיב, (תהלים קכט) **שמ עלו שבטים שבטי יה עדות**
ליישראל להודות לשם ה.

ואמר רבי אלעזר, **כתיב,** (בראשית ל) **ויהי כאשר ילדה**
רחל את יוסף וגוי, **מה חמא יעקב למייהך**
לאורה, **בד אתיליד יוסף,** **ועד לא אתיליד יוסף לא**

בַּעֲלֵמִיהֶךָ לְאוֹרְחִיהֶךָ. אֲלֹא הָא אָוֹקְמִיהֶךָ, דְּחַמָּא
דְּאַתִּילִיד שְׂטַבָּא דְּעַשּׂוֹ.

וְתָא חֹזֵי, יוֹסֵף אֲשָׁלִים דְּוֹכְתִּיהֶךָ בְּתִרְיָה וַיֹּוסֵף זָכֵי לֵיהֶךָ,
דְּאַקְרִי צָהִיק, וְהַכָּא סִיוּמָא דְּגֻפָּא. פִּיוֹן דְּחַמָּא
יַעֲקֹב, דְּאַשְׁתָּלִים גֻּפָּא, בַּעֲאָ גֻּפָּא לְמַהְךָ לְאוֹרְחִיהֶךָ,
וַיֹּוֹמָא דְּגֻפָּא הוֹא בְּרִית. וְעַם כָּל דָּא בְּנִימָן אֲשָׁלִים
חוֹשְׁבָּנָא, דְּבִיה אֲשָׁתָּלִימָו תְּרִיסֶר.

וְאֵי תִּימָא, וּכְיֵלָא הָוה יָדָע יַעֲקֹב, דְּעַד כְּעַז לֹא
אֲשָׁתָּלִימָו שְׁבָטִין, אֲפָעָל גַּב דְּאַתִּילִיד יוֹסֵף, מַאי
טַעַמָּא לֹא אָוִירֵיךְ עַד דִּיתִילִיד בְּנִימָן וַיִּשְׁתָּלִימָו שְׁבָטִין.
אֲלֹא, יַעֲקֹב בְּחַכְמָתָא עַבְדָּ, וַמָּלה יָדָע. אָמָר, וְדָאֵי אֵי
אֲשָׁתָּלִימָו הַכָּא בְּלָהִו שְׁבָטִין, הָא יָדַעַנָּא דְּתַקְוָנָא
דְּלַעַילָּא שְׁרִיא עַלְיָהּוּ כְּדַקָּא יָאֹות. וַבָּאָרְעָא דָא, לֹא
לִיבְעֵי דִּישְׁתָּלִימָו, אֲלֹא בָּאָרְעָא קְדִישָׁא.

תָּא חֹזֵי דְּהַכִּי הָוָא, דְּכַלְהָו תְּרִיסֶר שְׁבָטִין, תְּקוֹנָא
דְּעַלְמָא תַּתָּא בִּינָהוּ, וּכְיוֹן דְּאַתִּילִיד בְּנִימָן, מִיתָּה
רְחַל, וּנְטַלָּא דְּוֹכְתָּא הָאֵי עַלְמָא תַּתָּא, לְאַתָּתְקָנָא בְּהָוָה.
וְעַל דָּא לֹא אַתִּילִיד בְּנִימָן, אֲלֹא בָּאָרְעָא קְדִישָׁא, הָדָא
הָוָא דְּכַתִּיב, (בראשית מה) וְאַנְיִ בְּבוֹאֵי מְפַדֵּן מִתָּה עַלְיִ רְחַל
בָּאָרְצָה כְּגַעַן בְּדָרָה, וְתִמְןֵן מִיתָּה רְחַל וּנְטַלָּא דְּוֹכְתָּא, הָאֵי
עַלְמָא תַּתָּא, לְאַתִּישָׁבָא בְּבִיתָא שְׁלִימָתָא, וּכְלֵ זְמָנָא

**דָּרְחֵל קִיִּמָּא, עַלְמָא תַּתָּא לֹא אֶתְתַּקְנָא בָּהּוּ, מִיתָּת
רְחֵל, גַּטְלָא** (ד"א לג' לעילא) **בֵּיתָא בְּשָׁלִימָן.**

ואי תיִמָּא, לֹאָה אַמְּמָא לֹא מִיתָּת בָּהּוּ אַזְמָנָא. אֲלָא
בְּגִין דְּבִיתָא בְּעַלְמָא תַּתָּא (נ"א עלאה) אֵיהּוּ, וּכְלָא
מִפְּיהָ הָוּ לְאֶתְתַּקְנָא, וְלֹאוּ מִעַלְמָא עַלְאָה (נ"א תַּתָּא),
וּבְגִין כֵּה לֹא מִיתָּת בָּהּיָא שְׁעַטָּא. וּכְלָעַובְדָוִי דְּלָא
בְּאֶתְפְּסִיא אַינּוֹן, בְּגִין דְּעַלְמָא עַלְאָה אֵיהּוּ בְּאֶתְפְּסִיא,
וְלֹאוּ בְּאֶתְגָּלִיא, וּבְגִין כֵּה לֹא אָדָר מִתְתָּה דְּלָא,
בְּמִתְתָּה דְּרָחֵל.

וְתָא חֹזֵי, דְּהַכִּי הָוּ וְדָאִי. בְּגִין דְּעַלְמָא עַלְאָה, כָּל
מְלוֹי בְּאֶתְפְּסִיא, וְעַלְמָא תַּתָּה כָּל מְלוֹי
בְּאֶתְגָּלִיא. בְּגִין כֵּה, אֶתְפְּסִיא לֹאָה בְּמֻרְתָּא דְּכְפָלָתָא,
וְרָחֵל בְּגַלְוִיָּא דְּאֹרֶחָא, דָא בְּסִתְרָא, וְדָא בְּאֶתְגָּלִיא.
וּבְאֶתְפְּסִיא עַלְמָא עַלְאָה אַתְּרִשִּׁים, דְּכַתִּיב, (בראשית לו)
וְתָאָמֵר לֹאָה בְּאָשָׁרִי כִּי אַשְׁרִינוּ בְּגָנּוֹת, וּבְגִין כֵּה קְרָאָה
שְׁמֵיהָ אָשָׁר. (בְּגִין כֵּה בְּרָכָא (דף קג' ע"ב) **דְּתַרְיוֹן עַלְמִין בְּאֶתְגָּלִיא**
וּבְאֶתְפְּסִיא וְעַם כָּל דָא).

וּבְגִין דָא, כָּלָא חַד, דְּהָא כָּלָא הוּי מִעַלְמָא עַלְאָה. הַכִּי
נְמִי וּבָכֶל אֶתְר, תַּרְיוֹן עַלְמִין, דָא בְּאֶתְגָּלִיא וְדָא
בְּאֶתְפְּסִיא. וְאַנוּ לֹא מְבָרְכִין לְקוֹדֶשָּׁא בָּרוּךְ הוּא, אֲלָא
בְּתַרְיוֹן עַלְמִין, דְּכַתִּיב, (תהלים קו) **בָּרוּךְ ה' אֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל** (קנ'ג

ע"ב) מִן הַעוֹלָם וְעַד הַעוֹלָם. בְּגִינֵּי כֵּה, עַלְמָא עַלְאָה קְרִיבָן הוּא, וְקְרִיבָן לְעַלְמָא (שםות קל"ח ע"ב) תַּתָּאָה אַתְּה, בְּגִינֵּי דָאֵהוּ בְּרוֹךְ מַעַלְמָא עַלְאָה, עַל יְדָא דִּצְדִּיק. הַדָּא הַנוּא דְכִתְבָּה (תְּהִלִּים קְלָה) בְּרוֹךְ ה' מַצִּיּוֹן שׁוֹכֵן יְרוּשָׁלָם וְגוּ). וְדָאֵי מַצִּיּוֹן אֵיהוּ בְּרוֹךְ. תָּא חֹזֵי, בְּגֻוָּנָא דָא (שםות ח') ה' ה' תִּרְיַן עַלְמִין (נשא קל"ח ע"א) נִבְהָג, דָא בְּאַתְגָּלִיא וְדָא בְּאַתְפָּסִיא, וְעַל דָא פְּסִיק טַעַמָּא בְּגֻוִיְהוּ, וּמַעַלְמָא דָא עד עַלְמָא דָא, כֵּלָא חד.

(בראשית לא) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָלַדְתָּה רִיחָל אֶת יוֹסֵף וְגוּ, אָמַר (נדפס דף קס"ה ע"א בסתרי תורה) רַبִּי יְהוֹדָה, תָּא חֹזֵי, שְׁלִימוֹתָא דִּיעָקָב דָלָא בְּעָא לְמִזְלָא אֶלָא בְּרִשׁוֹתְתָיהּ דָלָבָן. וְאֵת תִּמְאָה, זָמָנָא אַחֲרִיבָן אַמְּמָא לֹא אָזִיל בְּרִשׁוֹתְתָיהּ. אֶלָא בְּגִינֵּי דְדַחֵיל יְעָקָב, דָלָא יְשִׁבּוֹק לֵיהֶ, וַיִּשְׂתַּלְיִמּוּ תְּרִיסֶר שְׁבָטִין בָּאָרֶץ אַחֲרָא. וְעַל דָא כִּיּוֹן דְחַמָּא דְמַטָּא שְׁעַתָּא דְבָנִיםִין, בְּרָחָה. כַּמָּה דָאת אָמַר, וַיִּבְרָח הַוָּא וְכֵל אָשָׁר לוֹ. דְכִיּוֹן דְאַתְיַלִיד בָנִיםִין, אַתְקִשְׁרָת שְׁכִיבָתָא בְּכָלְהָו שְׁבָטִין, וּנְטָלָא בִּיתָא בְּכָלְהָו. וַיְעָקָב הוּה יְדֻעָה בְּרוֹא דְחַמְמָתָא, דְכֵד יְשַׂתְלִימּוּ תְּרִיסֶר שְׁבָטִין, דְשְׁכִיבָתָא תַּתְקִשְׁט וַתַּתְקִשְׁר בָהּוּ, וַרְחֵל תָמוֹת, וְאֵיהָי נְטָלָא בִּיתָא. תָא חֹזֵי, הַכִּי אָזְלִיפְנָא, עַלְמָא תַּתָּא אַתְחֹזֵי לֵיהֶ לִיעָקָב כַּמָּה דָאתְחֹזֵי לְמֹשֶׁה, אֶלָא דָלָא יְכִילָת, עד

דְּהוּ תִּרְיִסֶּר שְׁבָטֵין בְּבִתָּא לְאַתְקְשָׁרָא בָּהָה, וְכָדִין אַתְדְּפִיאָת (נ"א אַתְדְּחִיאָת) רְחַל, וְגַטְלָא אֵיהִ בִּיתָא בְּכָלָהּ שְׁבָטֵין, וְהַותְעֲקָרָא דְבִתָּא, וְכָדִין (תְּהִלִּים ק"ג) מֹשִׁיבֵי עֲקָרַת הַבַּיִת וְהָא.

אָמֵר יַעֲקֹב, הָא מְטָא זִמְנָא, דְאַשְׁתָּלִימָו תִּרְיִסֶּר שְׁבָטֵין, וְדָא עַלְמָא דְלָעִילָא יְחֹות הַוָּא לְבִתָּא לְאַתְקְשָׁרָא בָּהָה, וּמְסֻבְּנוֹתָא דָא אַתְדְּחִיאָה קְמִיהָ. אֵי תְּמִוּת הַכָּא, לֹא אָפּוֹק מִהָּכָא לְעַלְמִין. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא בָּאָרְעָא דָא, לֹא אַתְחֹזֵי לְאַשְׁלָמָא בִּיתָא. בְּגִין כֵּד וְיָהִי כָּאֵשֶׁר יַלְדָה וְגֹו, עַד לֹא אַשְׁתָּלִימָו שְׁבָטֵין.

שָׁמַע רַבִּי שְׁמֻעוֹן, אָמֵר, וְדָא כָּל מְלוֹי דָרְבֵּי יְהוּדָה שְׁפִיר, וְדָא סְלִיק עַל כָּלָא. וְאֵי תִּמְאָ אַמְּמָא לֹא אֹזֵל לֵיהֶ לְאוֹרְחִיהָ מִיד. אֶלָּא, כָּל זָמֵן דְרַחַל לֹא מַתְעַבֵּרָא מִבְנִימִין, אַתְעַבֵּב תִּפְנָן. בַּיּוֹן דְמְטָא זִמְנָא דִבְנִימִין, עַרְקָא וְלֹא בַּעַא רְשׁוֹתָא, בְּגִין דָלָא יַתְעַבֵּב תִּפְנָן וַיַּתְחַבֵּר יַעֲקֹב בְּכָלָהּ שְׁבָטֵין, בְּאַתְרָא (דָלָא) דְאַצְטְּרִיךְ.

רַבִּי אָבָא פָתָח, (שמות ד) וַיַּלְךְ מֹשֶׁה וַיֵּשֶׁב אֶל יְתָר חֹתְנוֹ וְגֹו. תָא חֹזֵי, מֹשֶׁה רְعֵי עַבָּא דִיתְרָוּ חַמְיוּ הַוָּה, וְדִירִיה הַוָּה בֵיתָה. וְכֵד בַּעַי לִמְיוֹלָה, לֹא אֹזֵל אֶל בְּרִשׁוֹתָא דִידִיה. וַיַּעֲקֹב דְהַוָּה שְׁלִים וְדִירִיה הַוָּה פְּדִיר עַמְיהָ דָלְבָן, אַמְמָא לֹא בַּעַא רְשׁוֹתָא מְגִיהָ. אֶלָּא הָא

את אמר דלא יגַלְל לבן עמיה גַלְגָלִין וַיִשְׁתָּאֵר תִּמְןָן. דהא בקדמיה אמר ליה, ומיד גַלְל עלייה גַלְגָלִין ואשתאר תִּמְןָן, והשתא דחיל מפיה.

אבל יתרו, לא הוּה הַכִּי לְגַבֵּי מֹשֶׁה. בגין דלבן חרשא הוּה, ובחרשא הוּה כל עזבוי לְגַבֵּי דִיעָקָב, והשתא לא בעא יעקב לאתעכָבָא תִּמְןָן, דהא קידשא בריך הוא אמר ליה (בראשית לא) שוב אל אֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ וְגוּ. ועל דא לא בעא לאתעכָבָא ולמשבך פְקוּדָא דמְרִירָה. תא חזי כתיב, (בראשית לו) ויזכר אלְהִים אֶת רְחֵל וְגוּ, פָתָח ואמר, (תהלים מו) לִמְנַצֵּח לְבָנֵי קָרְח עַל עַלְמֹות שִׁיר. האי קרא, אית לאסתכלא ביה, ברוזא דחכמתא איהו. וכל הני שירין ותוישבחון, דהו אמרי בני קרת, כל蒿ו מחדתין אינון שירין ותוישבחון דהו מלקדמין, וכן כל איבון שירין ותוישבחון דאמר דוד וכל איבון דהו עמיה, כל蒿ו הו ברוזא עלאה, ברוזא דחכמתא.

תא חזי, עבד קודשא בריך הוא עלמא תתה פגונא דעלמא עלאה, וכל אינון סדרין דסדרו דוד ושלמה בריה, וכל אינון נבייאי קשות כל蒿ו (דף קנט ע"א) סדרו פגונא דלעילא.

תא חזי, פגונא דאי בא משמרות באראא, הַכִּי נְמִי ברקייעא. דמו MRI לMRI, ואמרי שירתא תדר.

ובכלתו קיימין אלין לקביל אלין, וכלה בסדרון דשירין
וותושבHon, והא אוקמיה חבריא.

עלמות שיר, מאי עלמות שיר. אלא מפני דאת אמר,
(שיר השירים ו) **ששים** מה מה מלכות ושמונים
פלגים ו

- עלמות אין מספר. מאי ועלמות אין מספר.

כמה דאת אמר (איוב כה) **הייש מספר** לגודיו. ובגין דלית
لون חושבנא, כתיב ועלמות אין מספר.
ובכלתו שורין שורין, מסחרן סדרין, אלין לקביל אלין,
לזמרא ולשבחא למريhon, ואלין אינון עלמות
שיר. ובגין דאית עלמות דלא מזמרין באליין, אלין
אקרוין עלמות שיר.

תלת (נדפס פקודי רב"ח ע"א) סדרין מתפרשן לכל סטר לד'
שטר עולם, ובכל סדרא וסדרא דאייה לכל
שטר, תلت סדרין אחרבין. סדרא קדמאה דלשטר מורה,
תلت סדרין אינון. ואיבונן תשעה סדרין, בגין הכל סדרא
מאינון תلت, אית ליה תلت סדרין, ואשתבחו דאינון
תשעה, וכמה אלף ורבען תחותייהו.

הגי סדרין תשעה, פולחו מתנגן באotton רשימן, וכל
סדרא אסטבי לאינון אתוון רשימן, (ס"א והא אוקמיה וכך
כל סדרא וסדרא, וכלו גטלי באotton רשימן ואלין עלאי מאלינו וקיימאו אלין על אלין)
ומתחברון כלתו, ואמרי שירתא. וכל אינון אתוון פרחי

גו אָוִירָא דְּרוֹחָא (ההוא) דַּמְמָנָא עַל פֵּלָא, כְּדִין אִינּוֹן
בֶּטֶלִי, וְשִׁרְתָּא אֲתַבְּסָם, וְחַד אֲתַבְּטָשׁ מַתְפָּתָא. וְהַהְוָא
אֲתָּא סְלָקָא וְגַחְתָּא וְתַרְיָן אֲתַזּוֹן פְּרַחִי עַלְיִיהָ, וְהָאִי אֲתָּא
מַתְפָּתָא, סְלָקָא סְדָרָא מַתְפָּתָא לְעַילָּא וְאֲתַחְבָּר בְּהָגָה,
וְאֲתַעֲבִידָו תַּלְתָּא אֲתַזּוֹן, כְּלָהָו לְפָום אֲתַזּוֹן יְהָיו, דְּאִינּוֹן
תַּלְתָּא גּו אַסְפְּקָלְרִיא הַמְאִירָה. מַאֲילִין אֲתַפְּרָשָׁו תַּלְתָּא
סְדָרָיָן וְאִינּוֹן תַּרְיָן אֲתַזּוֹן, וְהַהְוָא אֲתָּא דְּסְלָקָא, מַתְחַבְּרָא
עַמְהָוָן וְאִינּוֹן תַּלְתָּא.

תָּא חִזִּי, אִינּוֹן תַּרְיָן אֲתַזּוֹן עַלְאַיִן, דְּסְלָקִין בְּאוּירָא,
אִינּוֹן כְּלִילָן דָּא בְּדָא, רְחִמִּי בְּדִינָא. וּבְגִין כְּדִין אִינּוֹן
תַּרְיָן, וְאִינּוֹן מַעַלְמָא עַלְאָה בְּרֹזָא דְּדַכּוּרָא, וְהָאִי
דְּסְלָקָא וְאֲתַחְבָּרָא עַמְהָוָן אִיהִי נְוִוקְבָּא, וְאֲתַפְּלִילָת
בְּתַרְוּיִיהָ. כְּגַוּנָא דְּנוֹקְבָּא אֲתַפְּלִילָת בְּתַרְיִ סְטָרִי,
בְּיִמְינָא וּבְשִׁמְאַלָּא, וְאֲתַחְבָּרָת בְּהָגָה, הַכִּי נְמִי הָאִי אֲתָּא
נוֹקְבָּא, דְּאֲתַחְבָּרָת בְּתַרְיִ אֲתַזּוֹן אַחֲרָבִין, וְאִינּוֹן בְּתַרְיָן
סְטָרִין, אַלְיָן עַלְאַיִן, וְדָא לְתַתָּא, וּכְלָא אִיהִוָּה חַד, דָכָר
וּנוֹקְבָּא. (ב) דָכָר אֲתַבְּרִי עַלְמָא, דְּאִינּוֹן אֲתַזּוֹן מַעַלְמָא
עַלְאָה נִגְהָה, דְּאִינּוֹן אַוְלִידָו כָּל עַזְבָּדִין לְתַתָּא, כְּגַוּנָא
דְּלָהָוָן מִמְשָׁ, וּבְגִין כְּדִין מָאָן דִּידָע לֹזָן וְאַזְדָּהָר בְּהָגָה, רְחִים
לְעַילָּא וּרְחִים לְתַתָּא.

רְبִי שְׁמֻעוֹן אָמַר, אַלְיָן אֲתַזּוֹן כְּלָהָיִ, דָכָר וּנוֹקְבָּא,

לאתפללא כחדא ברזא דמיין עלאין ומײַן תפֿתאיין, וככלא
 חד, ודא איהו ייחודא שלים. ובגין כה, מאן דידע להו,
 ואזדְהָר בהו, זפֿאה איהו חולקיה בהאי עלמא ובעולם
 דאתי, בגין דאיהו עקרא דיחודא שלים בדקה יאות.
 תלת תלת מסטרא דא ומסטרא דא, בייחודא חדא
 בשלימי דכלא. וככלחו רזא סדרא עלאה בדקה חזוי,
 פגונא דלעילא, דההוא סדרא תלת תلت ברזא חדא.
 סדרא תנינא דלשטר דרום, תלת סדרין אינון לההוא
 סטרא. וכל סדרא וסדרא תלת תلت, לאינון
 תשעה, כמה דאטמר. ואתוון אתפלגו הבי. לכל סטרוי,
 לאתחברא כלא כחד, בגין דאית אתוון ברזא דנווקבא,
 ואתוון ברזא דרכורא, ואתחברו כלחו כחדא, והוו חד
 ברזא דשמע קדישא שלים. ולגביהו סדרין ממון תلت
 תلت, כמה דאטמר. וככלא נפקא מסדרא דאבותן
 דלעילא, בסדרא דאתתקנא אתוון דשמע קדישא יה'ו,
 כמה דאטמר. הני סדרין כלהו, מתבוגרי באליין אתוון
 ידיען, ונטלי בהו, וכמה חילין ורבוון כלחו לתפה,
 דנטלי ואתבוגרי בסדרא דא.

סדרא תליתא דלשטר צפון, בתלת סדרין אינון
 לההוא סטרא, לאינון תשעה. ובתלת סטרין
 תلت תلت לכל סטר אינון תשעה, לאינון סדרין מותלת

סְטָרִין כִּמֵּה דָּאַתְּמָר. שְׁבָעָה וּשְׁנָרִים, (דף קנט ע"ב) בְּרוֹזָא דָאַתְּוֹן דָּאַיְנוֹן שְׁבָעָה וּשְׁנָרִים. וְאֶפְעַל גַּב דָּאַיְנוֹן תְּרִין וּשְׁנָרִים, שְׁלִימָו דָאַתְּוֹן אַיְנוֹן שְׁבָעָה וּשְׁנָרִים. וְהַכִּי סְהֻרָּא דְּסְהֻרִין אַלְיָן.

שְׁבָעָה וּשְׁנָרִים לְתִלְתִּילָה תְּלִתְסְּדִירִין לְכָל סְטָרָה. וְאַשְׁתְּפָחָה אַלְיָן ג' מַהֲאִי סְטָרָא דָאַיְנוֹן ט', וְאַלְיָן תְּלִתְסְּדִירָה מַהֲאִי סְטָרָא דָאַיְנוֹן תְּשָׁעָה, וְאַלְיָן תְּלִתְסְּדִירָה דָאַיְנוֹן תְּשָׁעָה. אַשְׁתְּפָחָה בְּלָהִי שְׁבָעָה וּשְׁנָרִים.

וּרְזָא דָאַלְיָן שְׁבָעָה וּשְׁנָרִים, אַיְנוֹן תְּשָׁעָה אַתְּוֹן (איינע) דָאַיְנוֹן בְּרוֹזָא דְּנוֹקָבִי, לְאַתְּחִבָּרָא בְּהָוּ נְוֹקָבָא, עַם אַיְנוֹן תְּמִגִּי סְרִי סְטָרִי אַחֲרַגְּנִין, בְּרוֹזָא דָאַתְּמָר (כ"א דְּכָרָר), וְכֹלָא אִיהָוּ בְּדַקָּא חַזִּי.

תָּא חַזִּי, כְּגַוּנָא דָאַיְנוֹן אַתְּוֹן עַלְאַיָּן דְּעַלְמָא עַלְאַהָה, הַכִּי נְמִי אַתְּוֹן אַחֲרַגְּנִין לְתִתְפָּא. אַתְּוֹן עַלְאַיָּן רְבָרְבִּין, וְאַתְּוֹן תְּתָאֵין זְעִירִין, וְכֹלָא דָא כְּגַוּנָא דָא, וְכֹל הַגִּי רְזִין, בְּרוֹזָא דְּכָרָר וּנוֹקָבָא, כֹּלָא חַד בְּשְׁלִימָגָן.

השלמה מוחשתות (סימן נ"א)

וַיְזִכּוֹר אֱלֹהִים אֶת רְחִיל, בְּשָׂרָה פִּתְיָה, וּבְרִיחָל פִּתְיָה זְכִירָה. אָמָאי, בְּגִין דְּזִכּוֹר אֶתְרִישִׁים בַּעֲקָב דָאִיהָוּ בְּרִית שְׁלוֹם כַּד אַתְּעַבִּיד יוֹסֵף, וּבָמָה כַּד גַּטְלָל שָׂוָר בְּהִדְיָה דָלָא יַתְקִיף לְסְטָרָא אַחֲרָא. יְבִגְיָן כַּד

את קרי יוסף בכור, דההוא שור דגטל, בכור שורו וዳי, וההוא שור, שור תם ויעקב איש תם. רבון ושליט מאריה דביתא, דההוא שור תם שארי בגויה: (עד כאן

(מההשומות)

(בראשית ל) ויזכר אלhim את רחל, דהא במזלא תליא, ובגין פה כתיב בה זכירה. (בראשית כא) וזה פקד את שרה, לאו ממזלא היה. ואיתים דהא בגין במזלא תליאין ולא לחתא, הכא בשרה לאו במזלא היה. אלא וזה כתיב, פלא כחدا.

אי הכי אמי כתיב פקידה, אלא ודא זכירה, (כא) חות מקדמת דנא, ואתמסר מפתחא דא לחתא, כמה כתיב, (בראשית יז) ואת בריתי אקים את יצחק אשר תלד לך שרה למועד ההזה וגוי. ולבתר בגונא דא, וכיון דأدפר, ברוזא דלעילא, לבתר אמר ברוזא דנוקבא פקידה, ומהוי כללא כללא כחدا.

ויזכר אלhim את רחל. רבי חייא פתח ואמר, (שםות ו) וגם אני שמעתי את נאקה בגין ישראל אשר מצרים מעבידים אתם ואוצר את בריתך. ואוצר הוא זכירה, בגין דאייהו לעילא. דהאי מזלא דאייהו לעילא בדכורא, אתה על פקידה דאייה בגולותא לחתא בגונבא. בגונא דא ויזכר אלhim את רחל, כמה דאת אמר ואוצר את בריתך.

תֵא חֹזִי, כְּתִיב, (שמות ג) פָקַד פֶקְדָתִי אֲתֶכֶם, וְכִי פָקַד פֶקְדָתִי, וְהִיא פֶקְדָתָה בְנוֹקְבָא קִימָא וּבָהָוָא זְמָנָא בְגָלוֹתָה הוּוֹת, וְאֵיהִ אָמְרָת פָקַד פֶקְדָתִי. אֶלָא הָכָא אִתְ לְאִסְתְּבָלָא, וְרוֹזָא דְחַכְמָתָא הָכָא וְאֵיהִ בְגָלוֹתָה הַיְךְ אַתְחֹזִי לְמַשָּׁה הָכָא, וְהַיְךְ אָמְרָת פָקַד פֶקְדָתִי.

אֶלָא הָכָי אָוְלִיפְנָא שְׁמַשָּׁא בְּדַ נְהִיר, אֵיהִ בְשָׁמִיא, וְתוֹקְפִיהִ וְחִילִיהִ שְׁלַטָּא עַל אָרְעָא בְכָל אַתְרָ. בְגֻונָא דָא (ישעה ו) מַלְאָכָל הָאָרֶץ כְבָודָו, בְזָמָנָא דְמִקְדְּשָׁא קָאִים, מַלְאָכָל הָאָרֶץ כְבָודָו, דָא אָרְעָא קְדִישָׁא. וְהַשְׁתָּא דִיְשָׂרָאֵל בְגָלוֹתָה, אֵיהִ לְעִילָא, וְתוֹקְפָא סְחָרָא לְהוּ לִיְשָׂרָאֵל לְאָגָנָא עַלְיָהָו, וְאַפְעַל גַב דְאִינְיוֹן בָּאָרְעָא אַחֲרָא.

וְתֵא חֹזִי, שְׁכִינָתָא לְתַתָּא וְשְׁכִינָתָא לְעִילָא. שְׁכִינָתָא לְעִילָא בְתִרְיסָר תְחִוִמי רְתִיכִין קְדִישִין, וְתִרְיסָר חִיוּן עַלְאיִין. שְׁכִינָתָא לְתַתָּא בְתִרְיסָר שְׁבָטִין קְדִישִין, וּכְדִין אַתְכְּלִילָת שְׁכִינָתָא לְעִילָא וְתַתָּא, וּכְלָא בְחַד זְמָנָא כְחַדָא. וְאַפְעַל גַב דְבָזָמָנָא דִיְשָׂרָאֵל בְגָלוֹתָה לְתַתָּא, לֹא אַתְתָּקָנָת לְעִילָא, הָכִי גַמִי לֹא אַתְתָּקָנָת, בְגַין דְלַתָּתָא לֹא אַתְתָּקָנָת, וְדָא הוּא בְגָלוֹתָה עַמְהָוָן דִיְשָׂרָאֵל, דְאֵיהִ בְגָלוֹתָה עַמְהָוָן.

בָמָה אַתְתָּקָנָת, לְמַלְכָא דְמִית בְּרִיה, מָה עֲבַד כְפָא לֵיה

לעֲרָסֶיה עַל אֲבָלָא דְבִרְיָה, וְלֹא אַתָּקֵין לֵיה לְעֲרָסֶיה,
אֶלָּא גַּטֵּל כּוֹבֵין וְדָרְדָרִין, וְאַטִּיל תְּחוֹת עֲרָסֶיה, וְשָׁכֵיב
עֲלָיה, כִּפְךְ קַיְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כִּיּוֹן דָּאַתְגָּלוּ יִשְׂרָאֵל,
וְאַתְּחַרְבּ מִקְדְּשָׁא, גַּטֵּל כּוֹבֵין וְדָרְדָרִין וְשָׁוֹי תְּחוֹתֶיה,
הַדָּא הוּא דְכִתְבּ, (שְׁמוֹת ג) וַיַּרְא מֶלֶךְ ה' אֱלֹהִים בְּלֵבָת אֲשֶׁר
מִתּוֹךְ הַסְּגָה. בְּגִין דִּישְׂרָאֵל הוּוּ בְגִלוֹתָא.

פְּקַד פְּקַדְתִּי אֶתְכֶם, מֵאַנְךְ לֹא קִיְמָא בְּרִשותֶיה, מֵה
פְּקִיד, וְמֵה עֲבִיד. אֶלָּא פְּקַד מַלְעִילָא, פְּקַדְתִּי
מַלְתָּתָא, מֵאַי טֻמָּא, בְּגִין דְהָאֵי זְכִירָה הוּת עַלָּה
מִקְדָּמת דָנָא, דְכִתְבּ וְאַזְכֵר אֶת בְּרִיתִי. כִּיּוֹן דְכִתְבּ
וְאַזְכֵר, הָא זְכִירָה אַתְמָנָא עַלָּה, וּבְגִין כִּפְךְ אִמְרָת לְבָתָר
פְּקַד פְּקַדְתִּי. (ד"ג ק"ט ע"א) דָהָא סִימָנָא נִקְטָת מִקְדָּמת דָנָא.
כְּגַוְונָא דָא שָׂרָה דְכִתְבּ, (בראשית כא) וְה' פְּקַד אֶת שָׂרָה.
אֲבָל הַכָּא רְחֵל דָלָא אַדְפְּרָת מִקְדָּמת דָנָא, לֹא אַתְּמָר בָּה
פְּקִידָה אֶלָּא זְכִירָה, וּכְלֹא בְזָכִירָה אֲיהָו, בְּרוֹזָא דְמַזְלָא.
רַבִּי יְהוֹדָה וְרַבִּי חִזְקִיָּה, הוּא אַזְלִי מִקְפּוֹטְקִיא לְלוֹד,
וְתוֹהָ רַבִּי יְהוֹדָה רַכְבִּיב, וְרַבִּי חִזְקִיָּה עַל רְגָלוֹי,
אֲדָהָכִי גַּתְתָּ רַבִּי יְהוֹדָה, אִמְרָמָפָאָן וְלֹהֲלָאָה גַּתְעָסָק
בְּאוֹרִיִּתָּא, בְּמָה דְכִתְבּ, (דברים ל) הַבו גָּדֵל לְאֶלְהִינּוּ.
אִמְרָ לֵיה אֶלָּו הַוִּינָּא תְּלַתָּא, יָאֹתָה הוּא דְחֵד יִמְאָ,
וְתַּרְין יִתְבּוּ לֵיה. אִמְרָ לֵיה, הַגִּי מָלִי בְּבָרְכָאָן.

בגין דאדרפר חד שמא דקודשא בריך הוא, ותרין יתיבו
לייה. הדא הפא דכתיב, (דברים לט) כי שם ה' אקרא הבו גDEL
לאלהינו. כי שם ה' אקרא, דא חד דمبرך, הבו גDEL
לאלהינו, אלין תרין אחרניין. אבל באורייתא אפיקלו תרי
יתבי ויהבי רבו ותויקפה דשבחא דאוריתא לקודשא
בריך הוא.

אמר ליה רבי חזקיה, לגבי ברכאנ אמא תלת. אמר
לייה, הא אויקמוה ואתמר, דכתיב הבו גDEL
לאלהינו. אבל רוא דמלחה הכא, דהא כל רזין דברכאנ
הכוי איהו, חד לברא ותרין לאתבא, בגין דיסלק (דיסטלק)
שבחא דקודשא בריך הוא ברוא דתלתא. חד מברך
وترין (אמרי אמך) דאודיג, ודא הוא קיומא דברכאנ, וברוא
עלאה כדקא יאות, וברוא דתלת מה דאויקמוה.

עד דהו אזייל, אמר רבי יהודה, תנינן, אית זכירה
לטב, אית זכירה לביש, אית פקידה ליטב, אית
פקידה לביש. אית זכירה ליטב, מה דאויקמוה, דכתיב
(יקרא כו) זכרתי להם ברית ראשונים וגו'. (בראשית ח) ויזפר
אליהם את נח. (שמות ב) ויזפר אליהם את בריתו. אית
זכירה לביש, דכתיב, (תהילים עח) ויזפר כי בשער המה רוח
הולך ולא ישוב. פקידה ליטב, דכתיב, (שמות ג) פקד
פקדתי אתכם. פקידה לביש, דכתיב, (תהילים ט) ופקדתי

בשבט פשעם ובנגעים עונם. וכלהו רזין עלאין.
כל הגי זכירה ופקידה לטב, אלין איבון דרגין ידיין.
רזא דמהימנותא דבר ונוקבא רזא חדא, זכירה
ופקידה, ואליין אינון לטב. זכירה ופקידה לביש, אלין
איבון רזא סטרא אחרא, דקיימה ברזא דאלhim
אחרים, דבר ונוקבא בחדא, זכירה בהאי, ופקידה
בהאי, ואליין אינון דקיימין תDIR לביש. ואליין לקביל
אלין. מהכא נפקי כל רזי דמהימנותא וכל קדושין
על אין, כמה דאויקמיה. ומהכא נפקי כל זיגין ביישין וכל
מוחטא, וכל סטרין זיגין ביישן בעמא ואויקמיה. ודא
בהתוא מאן דא.

אמר רבי חזקיה, כי הוא וdae, זפאה איה, מאן
דחולקיה אתקאים בסטרא טבא, ולא ירכין גרמיה
לסטרא אחרא, וישתזיב מנהון. אמר ליה רבי יהודה,
כי הוא וdae, זפאה מאן דיכיל לאשתזובא מגיה
מההוא סטרא, זפאיין אינון צדיκיא, דיכלי לאשתזובא
מניהו, ולאגחא קרבא בההוא סטרא.

אמר רבי חזקיה במה. פתח ואמר, (משל כי כב)
בתחרויות תעשה לך מלחה וגוו. מאן מלחה,
דא מלחה דההוא סטרא בישא, דאצטראיך בר נש
לאגחא ביה קרבא, ולשלטהה עליי ולאשתזובא מגיה.

תא חזי, דיעקב הבי אשׂתְדָל לגבִי עשו, בגין ההוא סטרא דיליה. לאתחכמא עלי ולםיזל עמיה בעקיימו בכל מה דאצטראה, בגין לשׂטאה עלי בריישא וסופה, וככלא בדקא יאות. וריישא וסופה בחרא דא בגוֹנוֹא דא, כמה דכתיב, (בראשית כט) בכרתי, ולכתר ברכתה, שירותה וסופה בחרא, דא בגוֹנוֹא דא. בגין לשׂטאה עלי באורה מישר בדקא חזי ליה. ובגין כה זפהה איהו מאן דאשׂתזיב מביהו, ויכיל לשׂטאה עלייהו.

תא חזי, זכירה ופקידה לטב איינון בחרא ברוזא דמיהימנותא, זופאה איהו מאן דאשׂתדָל בתר מהימנותא, כמה דאת אמר, (הושע יא) אחריו ה' יילכו בארייה ישׁאג זגו. אמר רבי חזקיה הבי הוא ודי.

וთא חזי, בר נש כד צלי צלוטה, לא יימא עליה זכרני ופקدني. בגין דאייכא זכירה ופקידה לטב, זכירה ופקידה (דף קס ע"ב) לביש, זומיגין לבטלא מלָה מן פוםיא, ואתין לאדרבא חובי דבר נש ולענשא ליה. בר אי איהו זפאה שלים, כד בדקוי חובי, היהיא זכירה ופקידה לביש לא ישׁבחון לון, בגין עזרא דאמר (נחמייה יג) זכרה לי אלהי לטוֹבה.

דהא בכל אחר, דבר נש צלי צלוטה, יכליל גרמיה

בין סגיאין בכלל דסגיאין. ותא חז' שונמית, כד אמר לה אלישע, (מלכים ב ד) היה לדבר לך אל המלך או אל שר הצבא. היה לדבר לך אל המלך, ההוא יומא, يوم טוב בראש השנה הוה, וההוא יומא מלכותך דרך יעא שלטך למידן עלמא, וקידשא בריך הוא אקרי מלך המשפט בההוא זמנה. ובгинזך אמר לך, היה לדבר לך אל המלך.

מה כתיב, (מלכים ב ד) ותאמר בתוך עמי אנכי יוושבת. מי קאמרה. לא בעינה, למאי רשותה לעילא, אלא לא עלאה רישאי בין סגיאין, ולא לאפקא מבללא דלהון. וכך בעי ליה לבר נש, לאתכללא בכללא דסגיאין ולא לאתיחד בלחוודוי, בגין דלא ישגחון עליה, לאדפרא חובי כדק אמרו.

פתח רבי יהודה ואמיר (איוב לח) הנגלו לך שער מות ושער צלמות תראה. האי קרא, קידשא בריך הוא אמר ליה לאיוב, כד חמאת איוב דחיק גרמיה על דיןוי קידשא בריך הוא.

תא חז' איוב אמר (איוב יט) הן יקטלבני לו איחל, כתיב לא באלו"ף וקרי לו בואה, וככלא איה. אמר ליה קידשא בריך הוא, וכי אני קטיל בני נשא, הנגלו לך שער מות ושער צלמות תראה, כמה תרעין אינון

פִּתְיָחֵן בְּהַהוּא סְטֶרֶא. ומotta שלטא עליהו, וכלהו סתיימין מבני גְּשָׁא, (ס"א ולא יבלין לאסתטמרא מנג'יו בגין דאיינון סטיטמיין מבני גְּשָׁא) ולא ידען איבונ שערים.

ושערין צלמות תראה. מאן איבונ שערין מות ומאן איבונ שערין צלמות. אלא מות וצלמות בחדא איבונ, ויזויגא חדא איבונ. מות הא אמר, דא מלאך המות, והא אויקמו. צלמות, צל מות. האי איהו מאן דרכיב עליה, ואיהו צלא דיליה, ותווקפא דיליה, לאזידויגא בחדא, בקשוויא חד ואיבונ חד.

וכל איבונ דרגין דגפקי מפייהו ומתקשרו בהו איבונ שערים דלהוֹן כמה דלעילא, כמה דעת אמר, (תהלים כד) שאו שעריהם ראישיכם וגוי. ואליין (איבונ שערים) איקרו נחרין ונחלין, שית סטרין דעלמא. אויפ האיב איבונ שערין מות, ושערין צלמות מסטרא אחרא, דרגין ידיין בשלטין בעלים. שערין מות ושערין צלמות, דא נוקבא ודא דכורא, ותרויהו כחדא.

ועל דא, אמר קודשא בריך ה' ל'א'וב, בגין כל איבונ מלין, דאיהו אמר (איוב ז) פלה ענן וילך בן יורד שאל לא יעלה, וכל איבונ שאר מלין. אמר קודשא בריך הוֹא הַגְּלֹו לך שערין מות, למגבע דהא כלחו ברשותי, וכלהו זמיגין לאתבערא מעולם, דכתיב, (ישעה כט) בלע המות לנצח וגוי.

תא חזוי, (בראשית ל) ויזכר אליהם את רחל וישמע אליה אליהם ויפתח את רחמה. תרי זמגין, אליהם אליהם, אמא. אלא, חד מעלה מא דרכורא, חד מעלה מא דבנוקבא, בגין דבמנלא תליה מלה.

וכד אתערת רחל בשמא דא, דכתיב, (בראשית ל) יוסף ה' לי בן אחר, ידע יעקב דאייה אתחזייא לאשלמא כלחו שבטים ולא תתקיים בעלה, בגין פר בעה למיזל ולא יכיל. וcad מטה זמגין דבנימין, ערך ואול ליה, בגין דבארע אחרא לא ישתלם ביתא, לאתקשרא עלמא קדיישא ביתא.

ויהיינו דכתיב, (בראשית לא) ויאמר ה' אל יעקב שוב אל ארץ אבותיך ולמולךך ואיה עמה. Mai ואיה עמה. אלא אמר ליה, עד הכא, רחל הוות עמד עקרה דביתא. מכאן ולהלאה, أنا אהא עמד ואטול ביתא בהך בתריסר שבטים. והיינו דכתיב, ואני בבאי מפדן מטה עלי רחל. עלי הוות, ובגיני הוות מלא דאתה היא איה ואתיא דיורא אחרא, ונטלא ביתא בגין לדירא עמי.

(בראשית ל) ויאמר נקבה שכרכ עלי ואתנה, Mai נקבה. אמר רבי יצחק, ההוא רשע אמר, أنا חממי, דיעקב לא אסתכל אלא בנוקבי, (ד"ג גיטא ט"א) בגין פר לח

לי. אמר נקבה שכרכ', היא נקבה דאייה שכרכ' פד בקדמיתא. וואתנה, אימא מאן נקבה אסתפלת בה, וואתנה, ופלח לי בגינה.

(שם) ויאמר יעקב לא תתן לי מאומה, אמר יעקב חלילה, דהא אבא כל מה דעבדינא, לשם קרא דמלכא קדישא עבידנא, (ס"א ולאו לבשופא דגראמי) ועל דא לא תנתן לי מאומה, דהא לאו דעתאי בהאי, אלא אם תעשה לי (את) הקבר הנזה וגו.

(שם) ויסר ביום ההוא את התישים. רבי אלעזר פתח ואמר, (תהלים טו) יי מי יגור באהלך וגו, היא אוקימנא, ואוקמיה חביביא, (שם) הולך תמים, דא אברחים, דבד אתגוז תמים אקרוי. ופועל צדק, דא יצחק. ודובר אמת, דא יעקב. ודעאי יעקב באמת אתקבק, אי הוא באמת אתקבק, מאי טעם אעבד עם לבן בגונא דא.

אלא, יעקב בוחין שעטא דמזליה הוה. דורי ליה לאיינש, ל מבחן שעטיה, עד לא יתוב לאירועה, וαι מזליה קאים במא דעבד שפיר, וαι לאו לא יושיט רגליי עד דיסלק (ס"א דקאים בפה דעבד) לגביה.

תא חזי, כתיב, (בראשית ל) וענתה بي צדקתי ביום מחר וגו, דהא אייה לא עבד בגין דיטול מדיליה

למגנא, אלא כלל בקושטא ושלימו דרעותא, ולא עוד אלא דאייה נטיל רשו מלבן, ועל דא כתיב, (בראשית ל) נחשתי ויברכני יי' בגליך. כמה חרשין ויזיגין עבד לבן, ובחין מזיליה בגיניה דיעקב, והוה אשכח בגיניה דיעקב, מה עאנא כל ירחא, ומאה אמרין ומאה עזין יתיר על עאניה.

רב' אבא אמר, אלף עאנין, אלף אמרין, אלף עזין, הוא מיתי לייח' יעקב יתיר בכל ירחא וירחא. הדא הויא דכתיב, (בראשית ל) כי מעט אשר היה לך לפני ויפרץ לרוב ויברך יי' אתה לרגלי, וברכתא דלעילא לאו אייה פחות מאלף מכל זינא ויזיגא, מעאנין אלף אשתחה, מאמרין אלף אשתחה, מעזין אלף אשתחה. על כל מה דשרא ברכתא דלעילא, לא פחות מאלף. עד דבגיניה דיעקב אסתלק לבן לכמה עותרא.

וכד בעא יעקב לניטליה אגריה, לא אשכח אלא עשרה מכל זינא ויזיגא, ויעקב חשיב לייה לעותרא סגי. חמיה כמה נטיל מדיליה, ממה דהוה יהיב אייה בזוכותיה לבן. וכל דא דסליק ביה יעקב, לא הוה אלא בזורע דאיןון מקלות, דשווי לגבוי ענא.

תא חזי, כמה טרה ההוא שלימא דיעקב, אברתיה דלבן. כתיב, (בראשית ל) ויישם דרך שלשת ימים וגו,

והוה איתי ליה כל האי עותרא. ועם כל דא, לא בעא לבן דיה אגריה דיעקב הבי, אלא נטל עשרה מן דא ועשרה מן דא ויהב (בידא דבני) ליה. ואמר ליה טול הבי. ואי יולדו פמה דאמרת, בהאי גוננא יהא אגרה. הדא הוּא דכתיב, (בראשית ל) ותחלף את משכורתך עשרה מוגנים, (ובהני) עשרה מן דא ועשרה מן דא, ובתיב, (בראשית ל) ואביכן הצלבי והחליף את משכורתך עשרה מוגנים. (ובהני עשרה) אשתדל בתר קודשא בריך הוא, וברכיה. ומפל מה דשוי לבן עמיה דיעקב, אהדר במלוליה, ונטיל מיעקב כלל, עד קודשא בריך הוא חס עליה, ונטיל מדיליה בזורע.

אמר רבי אלעזר כל הבי קראי, לאחוזה חכמתא קא ATIIN. HTBGINN MILIN DLUILIA, MGHON TLYIN בעובדא, ומגהון במלולא ומגהון ברעותא דלא. ומאן דבעי לאמשכא ברכאנ, בצלותא, במלולא, ורעותא. ומגהון דלא בצלותא, אלא בעובדא TLYIN.

תא חוו, יעקב שלים, כל מה דעבד, בחכמתא עbid, כתיב (בראשית ל) וייצג את המקלות אשר פצל בראתים בשקנות המים, כלל בחכמתא, לאמשכא ברכאנ ממבועא דכלא, לכלחו פרגין עלאין דאגונן חילקיה. ועד ביה.

את המקלות. מאן מקלות, אלין דראגין דאיינון בי דינא. אשר פצל, לא עבר מבהוֹן דינא. ברהטים, היינו דכתיב, (שיר השירים ז) מלך אסור ברהטים, זה הוא מהוֹן מלך, אתין ברכאו לבלחו עלמין.

דבר אחר (דף קסא ע"ב) מלך אסור ברהטים, מלך דא, אסור וקשרור באינון רהטין עלאין, דמפניו אשתקין כלא, (נו"א אחמשון ברכאו לבולא) מלך עלאה. בשקתוֹת הימים, (ס"א ומתחנן אשתקין בלבד שקתוֹת הימים), אלין איינון נחלין דנפקין ואתיין, עד דמטו לאותר דמתבנשי תמן. אשר תבנה הצאן לשאות, כמה דאת אמר, (תהלים קד) ישקו כל חיתו שדי ישברו פראים צמאם. ובזהו אתר, דמתבנשי תמן מיא, בלוֹהוּ אתין לאשכחא מגיה.

(בראשית ל) ויחמגה, מא' ויחמגה. תא חזי, בשעתא דרוי צפון נשיב, מיין גליידין ולא נגדין לבר ולא אשתקין, בגין דдинא תליא, וקרירוי דצפון גלייד מיא. וכד אתער רווח דרום, מתהממי מיא, ואתער גלייד דלהון ונגדין, פדין אתשקיין כלא. בגין דחמיימן דדרום שראן מיא, ובלוֹהוּ מתהממי וחדרן למשטי מהוֹן קריירוי דצפון, דתוה לוז בקדמיתא, חדא הוֹא דכתיב ויחמגה. ויחמגה, זה הוא (ולא כתיב ויחמגן). אלא דאיינון בלוֹהוּ נוקבי.

סתורי תורה
 (בראשית ל) וַיָּקֹחَ לוֹ יַעֲקֹב מִקְלָת
 לְבָנָה וְגֹרֶר, מִתְגִּיתִין, רְעוּתָא
 דְּעֻובְדָא, קְטַרִי דְמֵהִימָנוֹתָא,
 קָל קָלָא דְקָלִיא אַתְעַר מַעַילָא
 לְתַחַתָא, אָנָן פְתִיחָין עַיִינִין
 הַוִינִין. גָלְגָלָא אַסְחָר מַעַילָא
 לְכַמָה סְטְרִין, קָל נְעִימָוֹתָא
 אַתְעַר. אַתְעַרְוּ נְיִימִין דְמִיכִין
 דְשִׁינְתָא בְחֹרִידָוָן, וְלֹא יָדָעָי
 וְלֹא מַסְתַכְלוֹן, וְלֹא חַמָּאן.
 אַטְיִמִין אַזְדִגִין, כְבָדִין דְלָבָא,
 נְיִימִין וְלֹא יָדָעָי. אֲוֹרִיתָא
 קִיְימָא קְמִיהָג, וְלֹא מְשַׁגִּיחָן חַמָּאן
 וְלֹא יָדָעָי בְמַה מַסְתַכְלוֹן, חַמָּאן
 וְלֹא חַמָּאן. אֲוֹרִיתָא רְמָאת
 קָלִין אַסְתַכְלוֹ טְפֵשִׁין, פְתַחַ
 עַיִינִין, וְתַבְדָעוֹן. לִית מֵאָ
 דִישָׁגָת, וְלִית מֵאָדִירְכִין
 אַזְדִגִיה, עַד מֵה תְהַווּ בָגָו
 חַשּׁוֹכָא דְרַעֲוָתִיכָו. אַסְתַכְלוֹ
 לְמַנְדָע, וְאַתְגָלִי לְכוֹן בְהָרָא
 דְנָהִיר.

בְזַמְנָא דְיַעֲקֹב שְׁלִימָא, מְגֹו

וְעַל דָא אַתְפּוֹן יַעֲקֹב,
לְמַעַבָד עַוְבָדָא
בְחַכְמָתָא, וְדָא הוּא דְכַתִיב
 (בראשית ל) וַיָּקֹחَ לוֹ יַעֲקֹב מִקְלָת
 לְבָנָה לְח וְגֹרֶר. פְתַח (נ"א רבִי
 אַלְעָזָר) וְאָמֵר (תְהִלִים קָלָה) כִי
 יַעֲקֹב בָחר לוֹ יְהָיָה יִשְׂרָאֵל
 לְסֶגֶלְתָו, תָא חֹזֵי כִי יַעֲקֹב
 בָחר לוֹ יְהָיָה, עַד פָאוֹן לֹא
 יַדְעָנָא מָאוֹן בְרִיר לְמָאוֹן, אֵי
 קְוִידָשָא בְרִיךְ הוּא בְרִיר לִיה
 לְיַעֲקֹב, אֵי יַעֲקֹב בְרִיךְ לִיה
 לְקְוִידָשָא בְרִיךְ הוּא. אֶלָא
 מִמָה דְגָלִי קָרָא, יַדְעָנָא
 דְקְוִידָשָא בְרִיךְ הַפָּא בְטִיל
 לִיה לְיַעֲקֹב לְעַדְבִיה,
 דְכַתִיב, (דברים ל) כִי חָלַק יְיָ
עַמוֹ יַעֲקֹב חָבֵל בְחַלְתוֹ.
תָא חֹזֵי, הַכִּי בְמַיִ יַעֲקֹב,
בְרִיר אַחֲסָנָתִיה וְעַדְבִיה
לְחוֹלְקִיה, וְסָלִיק לְעַילָא

עֲקֹעַ דָּאָרְעָא וַיֵּשׁ אַחֲרָא,
בָּגּוּ דָּרְגִּין נוֹכְרָאִין דָּחָה
לְכָלָהּוּ, וּבְרִיר חֹולָק עֲדָבִיה
וְאַחֲנָמִיהּ. נְהֹרָא מְגֻזּ
חַשּׁוֹכָא, חַכְמַתָּא מְגֻזּ
טְפַשּׁוֹתָא, וְאַוקִיר לִיה
לְמְאִירָה כְּדֵהוּ קָאִים בָּגּוּ
רְשִׁיחָה דָּאָל זָר. עַל דָּא
כְּתִיבָה, (ישעה בט) לֹא עַתָּה
יְבוֹשׁ יַעֲקֹב וְלֹא עַתָּה פָּנִי
יְחוּרוֹ. (ע"ב סתרי תורה)

תוספהא

קוֹטָרָא דָקֹוטָרָא דָכִיא, הוּה
סְלִיק לְגֹו לְגֹו, עד לֹא אַשְׁכָח
אַתָּר בֵּית מָוֹתָבָא. הַהוּא אַתָּר
לֹאוֹ אַתָּר, לֹאוֹ אַשְׁתַּפְחָה לְעַילָא
וְתַּפְחָה. מְכֻלָּא אַתְּאַבִּיד, אַבְדוֹן
הָוִי מְכֻלָּא, אַבְדוֹן דָכְרוֹא,
סְמָאֵיל דָנֶפֶק מַהְתוּכָא דָתוֹקְפָא
דִּיצְחָק. אַבְדוֹן וְמוֹתָן נוֹקְבָא
דִּילְיָה, נְחַשׁ קְדָמָהָה, אַשְׁתָּה
וְנוֹנִים, דְּכִתִּיב (משל' ח) רְגִילָה
יוֹרְדוֹת מוֹתָן. וְאַלְין תְּרִין, אַבְדוֹן

מְפַל דָרְגִין, וְגַטְיל לִיה
לְעַדְבִּיהּ. מַקְלָל לְבָנָה לְחָה,
הַיִּנוּ דָרְגָא חַוּרָא דְסִטָּר
יִמְינָא. וְלוֹו וְעַרְמוֹן, הַיִּנוּ
דָרְגָא סְוָמְקָא דְסִטָּר
שְׁמָמָלָא.

וַיַּפְצֵל בָּהָן פְּצָלוֹת לְבָנּוֹת,
דָאַעֲבָר דִּינָא מִן
דָא, וְאַתְּחַבֵּר לִיה בִּימִינָא,
וְהָוּ עַל בִּינִיָּהוּ וְגַטְיל לְזָוֵן
כְּחָדָא וְאַתְּעַבֵּיד פָּלָא חָד
בְּתָרֵי גּוֹנִי. וְעַם כָּל דָא,
מְחַשְּׁף הַלְּבָן, דִּיטְגָּלִי חַוּרָא
עַל סְוָמְקָא. וְכָל דָא לְמַאי,
לְאַמְשָׁכָא לְדָרְגָא דָא
דְּעַדְבִּיהּ בְּרַכָּאָן מִמְּבוֹעָא
דָכְלָא (נ"א דְנַחְלָא), וְלְשָׂוָאָה
לְדָרְגָא דָא דָאַיְהוּ תַּלְתָּא
כְּחָדָא.

בְּרַהֲטִים בְּשִׁקְתּוֹת הַמִּים,
כָּמָה דָאַזְקִיםָנָא.

וְמוֹתָה, שְׁמַעוֹ תַּוקְפָּא דַהֲוִרְמָנוֹ
דְמָלְכָא.

רְזֵא וִסְתְּרָא סְתִימָא (נ"א טמירא)
עַלְהָא אַתְאָבִיד (נ"א טמיר) מְפָלָא,
אַתְאָבִיד (נ"א טמיר) מְרֻעִיּוֹגִין (נ"א
מעיניין) וְהַרְהָוִרִין. (ס"א מָאָן
דָאַתְמָשָׁך בְּתֵר אַיְלָין אַתְאָבִיד מְפָלָא.
כְּוֹלָא בְּהַפּוּכָא דָא מָן דָא טְבוּחִי דְגַבָּר
שְׁלִים בַּעֲקָב דְסָלִיק וְלֹא אַתְחַשְׁבָו עַיִינִין
בְּהָאִי תְּנָנָא וְזָכה לְאַתְקָרְבָא בְּאַמְתָה
חוֹתְמָא דְמָלָכָא קְדִישָׁא. תָא חַי, טמירא
עַלְהָא מְפָלָא) מְנִיה נְפָק אַת י',
נְקוּדָה עַלְהָא. מְהָאִי נְקוּדָה
עַלְהָא נְפָק כֹּלָא. אַמְשִׁיך וְאַפְיק
ה', אַמְאָה עַלְהָא דְאַשְׁקָו לְכֹלָא.
מְהָאִי נְפָיק ו', רְזֵא דְשִׁית דְאַחַיד
לְכֹל סְטְרִין, דְאַיהו, מְקָל לְבָנָה
לְחָ, וּלוֹז, וּעְרָמוֹן.

תְּרֵין דְרוֹעֵין דְאַחַידָן בֵּיה, אַיְלָין
נְפָקִי וְאַחַידָו בְּהֵי אַמְתָה,
לְחַבְרָא מְשִׁכְנָא בְּחָד וְלִמְהֹוִי
חָד. בְּדִין, תְּלִיסָר מְכִילָו הָווֹ חָד.
וְחַוּרָא אַתְגָּלִיף עַל גּוֹנוֹנִין
וְסָלִיק עַל גּוֹנוֹן בְּלָהָgo. הָדוֹא הוֹא
דְכַתִּיב (בראשית לו) מְחַשֵּׁפָה הַלְּבָנוֹן,

וְכַדִּין בְּעַזְבָּדָא דָא דְחַכְמָתָא
בְּגַדִּין בְּרַכָּאָן לְתַתָּא,
וּמְתַשְּׁקִין (נ"א ומתרכָבָא) כְּלָהָgo
עַלְמִין וְשַׁרְדִּין עַלְיָה בְּרַכָּאָן,
בְּמָה דְאוֹקְמוֹת. דְכַתִּיב,
(בראשית מט) בְּבָקָר יָאָכֵל עַד
וְגַו', וְלַבָּתָר מְפָאָן, (שם)
וְלַעֲרָב יְחַלֵּק שְׁלָל, (דף קסב נ"א)
לְאַתְבָּרְכָא כְּלָהָgo עַלְמִין
לְתַתָּא. וַיַּעֲקָב נְטָל חַוְלָקִיה,
מְאִינָנוֹ בְּרַכָּאָן, דְשְׁרִיּוֹן
עַלְיָה לְתַתָּא, בְּגַיִן דְאַיהוֹ
חַוְלָקִיה וְעַדְבָּא דְקוֹדְשָׁא
בְּרִיךְ הוֹא.

רְبִי יִיָּסָא זֹוְתָא הַוָּה שְׁבִיכָה
קְמִיה דְרַבִּי שְׁמַעַן,
אָמַר לֵיה. הָאִי דְכַתִּיב (משלי י)
בְּרַכּוֹת לְרָאשׁ צְדִיק, לְצְדִיק
מְבָעִי לֵיה, מַאי לְרָאשׁ
צְדִיק. אָמַר לֵיה, לְרָאשׁ צְדִיק
דָא הָיא עַטְרָה קְדִישָׁא,

וכדין אָקָרִי (ובריה ד) יי' אחד ושםו אחד. וכדין (תהלים כג) יי' רועי לא אחר. וכתיב בנאות דשא ירביצני על מי מנוחות יהלני נפשי ישובב וגור. (ע"ב
תוספתא)

סתרי תורה

(בראשית ל) ויקח לו יעקב, ברייר ליה חולקיה לעדביה, מקל לבנה לה, סטרא דימינא, גוון חור. לח, סטרא איהו דמימ. ולוז, דא סטרא דשמאלא, סומקא כוורדא. וערמוני, כליל דא בזא. וכלהו אחד ימיןא חורא בגוניה, וסלקא בהו. דכתיב מחשך הלון, דאף על גב אחד לתרין סטרין, נטול (ס"א נטה) חולקיה לסטר ימיןא, ואגלייף בכלא, בהאי סטרא ובhai סטרא, כדין אָקָרִי גבר שלים, שלים בכלא. מה כתיב בתיריה, (שם) והיה בכל יHAM הצען המשרות

ואוקמהה.תו, ראש צדיק, דא יעקב, דאייה בטיל ברכאנ, ונגיד לון לצדיק, ומתחן אונדריקו לכל עיבר, ומתברכו פלהו עלמין.

אבל הא אוקימנא, ברכות בראש צדיק, (ראש) צדיק אָקָרִי, ההוא אתר (ס"א לגרישא) דברית, דמגיה נפקין מבועין לבר, נוקבא דקיסטיא דחמרה נפיק מבהה, איהו רישא. כה ראש צדיק, ההוא אתר, כה זרייך מבועין לנוקבא, אָקָרִי ראש צדיק. צדיק איהו ראש (נ"א רישא לכל ברכאנ) בגין הכל ברכאנ ביתה שרים.תו, ההוא בר בש, חזבי למגטר את קיימה קדיישא, ועביד פקיידי דאוריתא, צדיק אָקָרִי,

וישם יעקב את המקלות וגו'. סתרא דסתרין, לחכימי לבא את מסר. בנו משרין על אין קדישין אית דרגין על אין אלין על אלין, אלין פנימאין, ואלין לבר. אינון פנימאין מתקשرين במלפא קדישא, ומתקשرين בישראל, בגין קדישין לקודשא בריך הוא, ואלין אקרון הצאן המשרות, משרין דאינון מקשות, עילא ותטא.

בשבטה דתיאובתא דלהון לגביו זהרא עלאה דלעילא. עמודא דאמצעיתא, יעקב שלימה נטלה אינון מקלות, תפליין דרישא, ברהטים, אטר ודוכתא, לדירוי תפליין. ומהכא נטלי נהורה ויזוא, כל חילין ומשרין על אין, אינון דמתקשין לעילא ומתקשרין לטא. כיון דאינון נטליין מגו רהטין שקטות המים, כדיין, אינון הו מקורין ומובען לנחתה לטא ולמייהב לכלא.

ומריישה ועד רגליי הכי אקרי. וכד ברכאן בגדיין לעלמא, שרין על רישייה, ומפיה קיימי ברכאן לעלמא, בגין קדישין ובאיין דאוקים.

רבי יesaתו שאיל ואמר,
(תהלים לו) כתיב גער
היתה גם זקנתី וגו'. האי
קרו אוקמה דשו דעלמא
אמרו, איהו אמרו
בחכמתא, יתר מה מה
דחשבין בגין גשא. אמר
לייה, ברוי יאות הוא, דהא
bihondא קדישא אמר גער
היתה גם זקנתី והכי הוא.
(תהלים לו) ולא ראיתי צדיק
געזב, דא הוא שבחה
דיחונא, דלא אשתחה يوم
בלא לילה. דהא לילה בה
אשרכה תדריא, וצדיק
אחד לעילא ואחד לטא.

ובגין כה, אפריש יעקב בין דרגין עלאין קדישין, לדרgin אחרני, דשאר עטמאין. כמה דעת אמר, (בראשית ל) ווישת לו עדרים לבדו ולא שותם על צאן לבן. (איינע) עדרים אפריש ליה לגרמייה, שלא יהיה ליה חוליק בשאר עטמאין, כמה אפריש ליה, דרגי דמיהימנותא לעילא, לחולקיה ועדייה, כי אטריך לאפרשה דרגין דמשרין קדישין לחתא, לקשרא לוז בחדיה, באנו היכלון דמטרוניתא.

וכלהו רשימין, בראשימו דמלכא עלאה. כמה דישראל, רשימין לחתא, בין כל שאר עטמאין, אויף דרגין דמשרין עלאין, רשימין אינון לחולקיה (דקורתא) לקודsha בריך הוא, בין כל שאר חילין, ומשרין עלאין. ועל דא בריך יעקב אינון

ויזרו מבקש לחם, Mai הוא. אלא, בשעתה דז'יך ואתגיגיד זרעא, לא תבע לנוקבא. ה'הא בחדיה שריא, דלא אתרפשה מגיה לעלמיין, זומינא היא נגיד, דהא זרעא לא נוקבא זמין, (דף קסב ע"ב) ותיאו בתא דתרוויהו כח' חד בדבוקא חד דלא מתפרש, ועל דא לא אטריך למתבע עלה.

אמר ליה, זומנא דגולותא לאו כי אמר ליה זרעו כתיב, ולאו איהו. אימתי גפיק, פד נוקבא בדבוקא חד עם דכורה. ואי תימא לא ראיתן צדיק בעזב, זומנא דגולותא Mai היא.

לְחִילָקֵיהַ וּעֲדֹבֵיהַ, רְשִׁימֵין
לְחִילָקָא (ברזא) דְמַהְיָמָנוֹתָא,
(ס"א וּבְגִין כִּפְרָה בְּתִיב בַּיְעָקָב בְּתַר לְזָהָר
יִשְׂרָאֵל לְסֻגּוּלָתוֹ. זֶה עַלְלָה אִיהוּ בְּרִיר
חַולְקֵיהַ וּעֲדֹבֵיהַ רְזָא (דְמַהְיָמָנוֹתָא) אוֹף
הַכִּי קָוְדְשָׁא בָּרִיר הַוָּא, בְּרִיר
לִיהְיָה, מִכְלָל שָׁאָר חַילִין
וּמִשְׁרִין דָעַלְמָא.
וּמִשְׁרִין עַלְאֵין, מִתְפְּרִשָּׁאָן
אַלְיָן מַאֲלָיִן. בְּשֻׁעַתָּא זְהָרָא
דְנוּרָא בְּנָהִירָוּ דְשִׁכְנִיתָא
אַתְגָּלִיאָא, כָּל אַינְנוּ דְרָגִין
אַחֲרֵנִין, אַתְכָסְפוּ, וּמִתְעַטְפִי
מִהְהָוָא זְהָרָא וְלֹא יִכְלֹז
לְקָרְבָּא לְגַבְיהָ. וְכָל אַינְנוּ
תָּקוּנִין (ס"א דְרָגִין) קָדִישִׁין,
דְאַינְנוּ תָּקוּנָא דְלִילָה. בְּשֻׁעַתָּא
דְאַתְגָּלִיא הַהָוָא זְהָרָא, מִיד
חַדָּאוֹן וְסַלְכוֹן לְאַתְקָרְבָּא
בְּהַדִּיחָה, וּלְאַתְקָשָׁרָא לְגַבְיהָ,
וְאִיהוּ בְּהָוָא אַתְמָקָנָה, (אַתְמָקָן)
וּסְתָרָא דָא (בראשית לו) וְהִי
הַעֲטוֹפִים לְלִבָּנוֹ וּהַקְשָׁוֹרִים
לְיַעֲקָב.

אַלְאָ, הָא אָחִיד לְעַילָּא.
וְלֹא בְּעַזְבָּן לְעַלְמָין,
בְּזָמָנָא אַחֲרָא, לֹא בְּעַזְבָּן
מְפֻזְקָבָא, אָחִיד לְעַילָּא,
וְאָחִיד לְתַתָּא. אָחִיד לְעַילָּא,
בְּזָמָנָא דְגָלוֹתָא. בְּזָמָנָא
אַחֲרָא, אָחִיד לְתַרְיִין סְטְרִין,
לְעַילָּא וְתַתָּא, וְלַעֲולָם אִינוּ
בְּעַזְבָּן.

כְּתִיב, (בראשית א) וַיְתַן אֱתָם
אֱלֹהִים בָּרְקִיעַ
הַשְׁמִים, דָא צְדִיק. וְאֶפְעַל
גָב דְאַתְמָר בָּרְקִיעַ הַשְׁמִים,
אַלְאָ בָּרְקִיעַ הַשְׁמִים וְדָאי,
דְאִיהוּ סְיוּמָא דְגּוֹפָא.

תָא חֹזֵי, תַּרְיִין רְקִיעַין
אַינְנוּ, וְאַינְנוּ שִׁירֹותָא
וְסְיוּמָא, דָא בְּגֻוָּנָא דָא.
שִׁירֹותָא רְקִיעַא תְּמִינָה,
בְּיִה שְׁקִיעַן כָּל פְּכָבִיא,
זְעִירִין וּרְבָרְבִין. וְדָא הוּא

וְאַצְטָרִיךְ לְבָרֶרֶא (ס"א לברכה)
וְלֹא תִפְרַשָּׁא דָרְגֵין קָדְישִׁין
(ס"א לחולקיה) דְחַיְלָקִיה. מְאִינּוֹן
דָרְגֵין דְשָׁאָר עַמִּין, וּבְכָלָא
אַצְטָרִיךְ יַעֲקֹב קָדְישָׁא (ס"א
בּוּבְרָא דְקוּדָשָׁא בָּרֵךְ הוּא לְאַתְקָרְבָּא)
וּעַל דָא קֹדֶשָׁא בָּרֵךְ הוּא
כַּתְבֵיב בָּאוּרִיְתָא, מְהִימָנוֹתָא
דִילִיה, בְגֹו סְטָרִי (ס"א סתרי)
מְלַיִן אַלְיִן. זְכָה חִילִיקִיה. ע"ב

סתרי תורה

רְקִיעָא עַלְאהֶה סְתִימָאָה,
דְקָאִים כָלָא וּמְגִיה בְּפִיק
כָלָא. וְאֵיתָו תִמְינָאָה,
מְתַפְתָא לְעִילָא, וְהָוָא
שִׁירּוֹתָא לְאַפְקָא מְגִיה כָלָא.
כֵה אֵיתָו רְקִיעָא תִמְינָאָה
מְעִילָא לְתַתָּא, דְבִיה
שְׁקִיעָין כָל כְכִבְיָא, כָל
נְהֹרִין וּבּוֹצִיגִין. וְהָוָא נְטִיל
כָל וְדָא סְיוּמָא דְכָלָא.

כִמָה דְהָוָא רְקִיעָא תִמְינָאָה, דְאֵיתָו שִׁירּוֹתָא דְכָלָא.
תַלְיִין בֵיהֶכְלָה כָל נְהֹרִין וּנְטִיל לְזֹן, וּמְגִיה נְפָקִי. הַכִּי נְמִי
הָאִי, אֵיתָו רְקִיעָא תִמְינָאָה, תַלְיִין בֵיהֶכְלָה כָל נְהֹרִין וּנְטִיל
לְזֹן, וּמְגִיה נְפָקִי לְכָלָהו עַלְמִין.

שִׁירּוֹתָא וּסְיוּמָא בְגֻוְנָא חד קִיְמִי, וּעַל דָא אֵיתָו בְהָר
דְגַגִיד וּנְפִיק, וְלֹא פְסָקִי מִימּוֹי לְעַלְמִין. כָל
לְמַהְוִי סְיוּמָא פְשִׁירּוֹתָא, וּבְגִינּוֹן פֶה וַיְתַן אַתְּם אֱלֹהִים
בְּרִקְיעָה השָׁמָיִם, וְלֹמַה, לְהָאֵיר עַל הָאָרֶץ.

וְאֶפְעַל גַב דְאַתְמָר כָל בְגֻוְנָא חדא קִיְמִי, וְדָא הוּא
בְרִידָא דְמַלָּה, מָה בֵין האי לְהָאִי. אַלְא, דָא אָוקִים
וַיַּזְעַלְמָא עַלְאהֶה דְאֵיתָו בֵיהֶכְלָה אַיְנוֹן סְטָרִין עַלְאִין,
וְדָא אָוקִים וַיַּזְעַלְמָא תַתָּאָה וּלְכָל אַיְנוֹן סְטָרִין תַתָּאָין.

וְאֵי תִּמְאָה עַלְמָא דְלַעַילָא מֵאָה אַיִּהוּ, וְהָא (איך) הַהוּא רַקְיָעָה תִּמְגָּאָה עַלְאָה סְתִימָאָה, עַלְמָא דְלַעַילָא אַיִּהוּ וְהָכִי אַקְרִי, דְהָא תְּרִין עַלְמָיִן בִּגְהֹו כִּמֶּה דְאַתְמָר. אֲלָא, אַיִּהוּ עַלְמָא עַלְאָה, וְכָל אַיִּנוֹן דְנַפְקִי מְגִיהָ, עַל שְׁמִיהָ אַקְרָוֹן. וְאַיִּנוֹן דְנַפְקִי מְעַלְמָא תִּתְאָה, עַל שְׁמִיהָ אַקְרָוֹן. וְכָל הָאֵי וְהָאֵי כְּלָא חָד, בְּרִיךְ הוּא לְעַלְםָ וְלְעַלְמִי עַלְמָיִן.

תָא חָזִי (תהלים ק) יִשְׁבְּעוּ עַצִּי ה' אַרְצִי לְבָנָנוּ אֲשֶׁר נִטְעָ. מֵאָן לְבָנָנוּ. הָא אַוְקְמוֹתָה וְאַתְמָר, הָאֵי קְרָא (תהלים ק) אֲשֶׁר שֵׁם צְפָרִים יִקְפְּנוּ חַסִידָה בְּרוֹשִׁים בִּיתָה. אֲשֶׁר שֵׁם צְפָרִים יִקְפְּנוּ, בָּאָן אַתָּר, בְּלַבָּנוּן. וְאַלְיִן אַיִּנוֹן תְּרִין צְפָרִים דְקָאָמְרוֹן בְּכָמָה אַתָּר, (דף קתג ע"א) וּמְאַלְיִן אַתְפְּרִשְׁוֹן כָּמָה צְפָרִין אַחֲרָנִין, אַבָּל אַלְיִן עַלְאַיִן וְנַפְקִין מְלַבָּנוּן דְאַיִּהוּ (ס"א סְתִימָאָה) לְעַילָא, וּרֹזָא דְמָלה, (בראשית כט) וְלַלְבָן שְׂתִי בְּנֹות וְגו'.

חַסִידָה בְּרוֹשִׁים בִּיתָה, (ס"א דָא לְאָה) בָּאַיִּנוֹן שִׁית בְּנִין עַלְאַיִן, שִׁית סְטוּרִין דְעַלְמָא, כִּמֶּה דְאַתְמָר. אַמְאֵי אַקְרִי חַסִידָה. אֲלָא, הָאֵי עַלְמָא עַלְאָה אָף עַל גַב דְנוֹקְבָא אַיִּהְיָה, קְרִיבָן לְהָדָר, דְכָד אַתְפְּשָׁט, כָּל טִיבוֹן וְכָל בְּהִירָה מְגִיה נְפִיק.

וּבְגִין כֵּד דְאַיִּהְיָה חַסִידָה, נְפִיק (מתמך) מִינָה חָסֶד, דְאַיִּהוּ

בְּהָזֶר קִדְמָה, דְּכַתִּיב, (בראשית א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אֹור. וַעֲלֵךְ אָבָרּוֹשִׁים בַּיְתָה. בְּרוֹשִׁים, אֶל תִּקְרֵי בְּרוֹשִׁים, אֶל אֶבְרָאשִׁים. דְּהָא עַלְמָא אַחֲרָא, בַּתְּתָאִין בַּיְתָה, וְאֵיהִ בַּיְתָה דְּעַלְמָא. וְלֹזְמָנִין אַקְרֵי בְּגֻוָּנָא דְּלַעַילָּא, בְּכָל אִינְיָן שְׁמַהָּן.

וַעֲלֵךְ אָתָר דְּאָבָרְתִּיב, (בראשית ו) וַיַּבְחַם יְיָ וַיַּתְעַצֵּב אֶל לְבָבוֹ. חֲרֹון אָפָּי. דְּהָא בַּאֲתָר דְּאָבָרְתִּיב. דְּהָא כָּל מַה דְּלַעַילָּא, כָּל אֵיתָה בְּגַהְיָהוּ, חַיִּין לְכָל סְטָרִין. וַעֲלֵךְ דְּאָתְבִּינְנוּ, אֵין עֲצֹבוֹת לְפָנֵי הַמָּקוֹם, לְפָנֵי דִּיקָּא. וַעֲלֵךְ דְּאָבָרְתִּיב, (תהלים ק) עָבְדוּ אֶת יְיָ בְּשִׁמְחָה בָּאוּ לְפָנֵי בְּרָנְגָּה. עָבְדוּ אֶת יְיָ בְּשִׁמְחָה, לְקַבֵּיל עַלְמָא עַלְאהָ, בָּאוּ לְפָנֵי בְּרָנְגָּה לְקַבֵּיל עַלְמָא תִּתְאַה. וְכָאַיְן אִינְיָן יִשְׂרָאֵל בְּעַלְמָא דִּין וּבְעַלְמָא דָּאַתִּי. בְּגַיְן כְּהָבָרְתִּיב, (דברים ל) אִשְׁרִיךְ יִשְׂרָאֵל מֵכֶםֶד עַם נוֹשֵׁעַ בֵּין מְגַן עַזְרָד וְאַשְׁר חָרְבָּגָאָתָךְ וַיַּכְחַשׁ וְגַוְ'.

(בראשית ל) וַיִּצְאַג אֶת הַמִּקְלֹות אֲשֶׁר פִּצְלָל בְּרָהְטִים וְגַוְ'. פָּתָח רַבִּי אַלְעֹזֶר וְאָמֵר, (משל ט) אִם חַכְמַת חַכְמַת לְהָ ולְצַת לְבִדְקַת תְּשָׁא. אִם חַכְמַת חַכְמַת לְהָ, תָּא חַזְוֵי, וּוְיִלְאַיְן חַיְבֵי עַלְמָא, דְּלֹא יַדְעֵין וְלֹא מְשַׁגִּיחֵין בְּמַלְיָה אֲוֹרִיתָא. וּכְדֹא אִינְיָן מְשַׁגִּיחֵין בָּה, בְּגַיְן דְּלִית לְזָן סְכַלְתָּנוּ, מַלְיָן דָּאֲוֹרִיתָא דְּמַיִּין בְּעִינֵי הָיוּ בְּאַילָו בְּלָהָו.

מְלֵי רִיקְנִיא, וַיָּלֶת בָּהוּ תֹועֲלַתָּא. וְכֹל אֲבָגִין דְאַינְנוּן רַקְנִין מַדְעַתָּא וְסַכְלַתָּנוּ. דְהָא כָּל מִלְיִי דָאָרְיִיתָא, כָּלְהוּ מַלְיִן עַלְאיַן וַיְקִירִין. וְכֹל מַלְיהָ וְמַלְיהָ כְּתִיב בָּה (משלוי ג). יִקְרָה הִיא מִפְנִינִים וְכֹל חַפְצִים לֹא יִשּׁוּ בָה (באָרְיִיתָא). וְכֹל אַינְנוּן טְפֵשִׁין, אֲטִימִין דְלָבָא, כִּד חַמְאָן מַלְיִי דָאָרְיִתָּא, לֹא דַי לֹזַן דְלָא יִדְעַי, אֶלְאָ דְאַינְנוּן אָמֵרִי, דְאַינְהָי מַלְיִן פְּגִימִין, מַלְיִי דְלִית בָּהוּ תֹועֲלַתָּא. וּוֹי לֹזַן, כִּד יִתְבֻּעַ לֹזַן קֹדְשָׁא בָּרוּךְ הוּא, עַלְבּוֹנָא דָאָרְיִתָּא, וַיִּתְעַבְּשֵׁוּן עַזְנָשָׁא דְמַרְדֵּי בְמַארִיחָוּן.

מַה כְּתִיב בָּאָרְיִתָּא, (דברים לט) כִּי לֹא דָבָר רָק הוּא מִכְמָם, וְאֵי אֵיהָוּ רָק מִכְמָם אֵיהָוּ, דְהָא אָרְיִתָּא כָּלָא, מַלְיִיאָ מְכֹלָבָן טְבִינָן וּמְרְגַלָּאָן יַקִּירִין, מְכֹלָבָן דְעַלְמָא. כִּמְהָ דָאָת אָמֵר וְכֹל חַפְצִים לֹא יִשּׁוּ בָה, וְהִיד יִמְרוֹן דְאֵיהָיִ רִיקְנִיא.

וְשַׁלְמָה מַלְכָא אָמֵר, אִם חַכְמָת חַכְמָת לְהָ, דְכָד יִתְחַפֵּם בְּרַבְשָׁ בָּאָרְיִתָּא, תֹועֲלַתָּא דִילִיה אֵיהָוּ. דְהָא בָּאָרְיִתָּא לֹא יִכְיל לְאוֹסְפָא אֲפִילוּ אֶת אַחַת. וְלֹצַת לְבָדֵק תְּשָׁא, דְהָא אָרְיִתָּא, לֹא יִגְרַע מִשְׁבַּחַה אָכְלָוּם, וְלִיצְנָוָתָא, דִילִיה אֵיהָוּ, וְאַשְׁתָּאָר בֵּיהָ לְאַזְבָּדָא לֵיהָ מִהָּאִי עַלְמָא וּמַעַלְמָא דָאָתִי.

תֵא חִזֵי, כִד אַתְּוֹן עַלְאַיִן, מִתְחַבֵּרְן כְלָהו בְהָאֵי דָרְגָא,
סֻפָא דָכַל דָרְגַיִן קְדִישֵין עַלְאַיִן, וְאַתְמַלְיָא מְפִיְהָו,
וְאַתְבְּרַכָא מְעַלְמָא עַלְאָה. כְדִין, הָאֵי דָרְגָא קְיִימָא
לְאַשְׁקָאָה לְכָלָהו עֲדָרִין, כֵל חַד וְחַד בְּדַקָא חִזֵי לֵיה, וְכֵל
חַד וְחַד אַתְשַׁקֵי מִן דִינָא וְרַחֲמֵי.

תֵא חִזֵי, מָה פְתִיב, וַיַּצַג אֶת הַמְקֻלוֹת אֲשֶר פְצַל
בְרַחְטִים וְגו', דִיעָקֵב בַעַא לְאַתְקָנָא תִפְלָה שֶׁל
עֲרָבִית, וְלְאַגְהָרָא לְסִיחָרָא, וְלְאַשְׁקָאָה וְלְבָרָכָא לְה מְכַל
סְטְרִין, דְכִתִיב וַיַּצַג אֶת הַמְקֻלוֹת. אַלְיַין דִינָין וְגַבּוֹרִין
דְגַפְקִי מְגַבּוֹרָה דְלַעַילָא.

וַיַּעֲקֵב כֵד בַעַא לְאַתְקָנָא לְהָאֵי דָרְגָא, סַלִיק לְכֵל אַיְנוֹן
דִינָין וְגַבּוֹרָן מִנְהָה, וְאוֹקִים לוֹן בְרַחְטִים, בְאַיְנוֹן
רַחְטִים אַרְבָע, דְקִיְימִי תְחוֹת הָאֵי (בְמִדְבָר כָא) בְאַר חַפְרוֹוָה
שָׁרִים, דְאַתְמַלְיָא מְאַיְנוֹן נְחָלִין וּמְבוֹעִין עַלְאַיִן. בְגַיִן
דְכַד בְּפָקִין מִיְין מְהָאֵי בְאַר קְדִישָא, אַלְיַין אַרְבָע נְטָלִי
כֵלָא. וְעַל דָא אַקְרֵוּן רַחְטִים, וּמְתַפֵּן (דף קטג ע"ב) אַתְיַין כֵלָא
לְמַשְׁתִי. וְאַיְנוֹן דִינָין וְגַבּוֹרָן, כָלָהו קְיִימִי תְמָן, לְגַטְלָא
לְכֵל חַד וְחַד בְּדַקָא חִזֵי לֵיה.

אֲשֶר תְבָאֵנָה הַצָּאן לְשַׂתּוֹת לְנִכָּח הַצָּאן, אַלְיַין לְקַבְּיל
אַלְיַין. וַיְחַמֵּנה, מַאי וַיְחַמֵּנה. דְכַד מְתַעַטְרָן
בְדִינָא, מִתְחַמְמָין בְהַהוֵא דִינָא, וְאַזְלַין וְשַׁאֲטַין בְעַלְמָא,
וּמְעַיִינִי בְאַרְחִיהָוּן דְבָנִי נְשָׁא, הָן לִטְבָה הָן לְבִישָׁ.

תא חִזֵּי, מַה כְּתִיב בְּתִירִיה, (בראשית ל) וַיְחִמֹּה הַצָּאן אֶל
הַמִּקְלֹות, בְּגַין דָּאִינּוּן מִקְלֹות הַוּ מַתְחַמְּמוֹן,
וַיִּשְׁגַּחֲחֵין בְּדִינֵּי עַלְמָא, וַאֲתִפְקַדֵּן עַלְיָה, וַאֲתַדֵּנוּ בְּנֵי
נְשָׂא עַלְיָהוּ, כַּמָּה דָּאת אָמַר (דניאל ד) בְּגֹורָת עִירִין
פַּתְגָּמָא וַיֹּאמֶר קְדִישֵׁין שָׁאַלְתָּא וְגוֹ.

רב' חִיֵּיא פַּתְח וַיֹּאמֶר, (תהלים סג) דְּבָקָה נְפָשֵׁי אַחֲרֵיךְ בֵּי
תִּמְכָה יְמִינֶךָ, הָאֵ קָרָא אֵית לְאַסְתְּפָלָא בֵּיה, דְּבָקָה
נְפָשֵׁי אַחֲרֵיךְ, בְּגַין דְּדוֹד מַלְכָא, הַוּ מַתְדַּבָּק נְפָשֵׁיה
תְּדִיר, אַבְתָּרִיה דְּקוֹדֵשָׁא בָּרֵיךְ הוּא. וְלֹא חִיֵּשׁ לְמַלְיָן
אַחֲרֵינוּן דְּעַלְמָא, אֶלָּא לְאַתְדַּבָּקָא נְפָשֵׁיה וְרֻעוּתָה בֵּיה,
וְכַיּוֹן דְּאֵיהוּ הַוּ מַתְדַּבָּק בְּקוֹדֵשָׁא בָּרֵיךְ הוּא, (קוֹדֵשָׁא בָּרֵיךְ
הָאָ) הַוּ תִּמְיד בֵּיה וְלֹא שְׁבִקְיָה. מִכְאָן, לְבָרְגַּשׁ כֵּד אַתָּא
לְאַתְדַּבָּקָא בְּקוֹדֵשָׁא בָּרֵיךְ הוּא, קוֹדֵשָׁא בָּרֵיךְ הוּא אַחֲיד
בֵּיה, וְלֹא שְׁבִיק לֵיה.

דָּבָר אַחֲרֵיךְ דְּבָקָה נְפָשֵׁי אַחֲרֵיךְ, לְאַתְעַטְרָא דְּרָגִיה
לְעַילָּא, דְּהָא כֵּד אַתְדַּבָּק הַהוּא דְּרָגָא (ס"א דיליה
אתברכָא וכָר אַתְגָּלְיָא) בְּדָרְגֵיכְן עַלְאַיְן לְסַלְקָא בְּתִירִיה, כְּדֵין
יְמִינָא אַחֲיד בֵּיה לְסַלְקָא לֵיה, וְלַחֲבָרָא לֵיה, בְּחַבּוּרָא חַד
פְּדָקָא יָאָות, כַּמָּה דָּאת אָמַר, (תהלים קלט) וְתַאֲחַזְנֵי יְמִינֶךָ,
וְכְתִיב (שיר השירים ב) וַיִּמְנֹו תַּחֲבָקְנִי, וְעַל דָּא בֵּי תִּמְכָה
יְמִינֶךָ.

וכד אחיד ביה בקדשא בריך הוא, פדין כתיב, (שם) שמאלו תחת לראשו וימינו תחבקני. ואיה יהודא חד וחבורא חד, וכד איה חבורא חד, פדין אתמליה ההוא דרגא דיליה ואתברכა.

וכד אתמליין כל אינון רהטין, אתמליין לאربع טרין דעלמא, וכלהו עדרייא אשתקיין, כל חד וחד לטריה. וכד אתה יעקב לאתקנא האי דרגא, בריר לייה טרא דימינה, דאתחזי לייה, וטרא אחרא שלא אתחזי לייה אתפרשת מיגיה. כמה דכתיב, (בראשית לו) וישת לו עדרים לbedo ולא שתם על צאן לבן. לbedo, היה בלחודו, שלא ישתמש בטעון אחרים דבטרין אחרים. זכה חולקון דישראל, דעליהו כתיב, (דברים ז) כי עם קדוש אתה לוי אלהיך ובך בחר יי' וגוי.

ותא חזוי, יעקב איהו תושבחה דאהנו, ואיהו כללא דכלתו, ובגין דאיהו כללא דכלא, בגין לכך איה קאים לאנhero לסייעך, דיעקב איה קאים לאתקנא לתרפת ערבית.

ובכל ההוא תקונא, איהו פדקא חזוי לייה, (בז"ג) כל אינון סטרין קדישין כלו בתקונא אתקין בסטרוי, ואפריש חולקיה, מחולקה דשאר עמיין. אלין סטרין עלאין קדישין בקדושה עלאה. ואלין סטרין מסאבני, במסא奔ו דמסאבותה.

וְהִא אָזְקִימַנָּא, דְכִתְיבָן וַיִּשְׂתַּחֲוֵל עֲדָרִים לְבָדוֹ. וַיִּשְׂתַּחֲוֵל לוֹ, דְאַתְקִין (לייה) תְקוּנוֹן לְמַהְיָנוֹתָא. לְבָדוֹ, כַמָּה דָאַתָּ אָמֵר, (שם) וַיַּבְךְ בָּחָר יְיָ לְהִיוֹת לוֹ לְעַם סְגָלָה מִכָּל הָעָמִים. וְלֹא שְׁתַם עַל צָאן לְבָן, הַלָּא שְׁנִי חַוְלָקִיהָ וְעַדְבִּיהָ עַמְהָוָן.

וְעַל דָא יַעֲקֹב שְׁלִימָיו דְאַבָּהָן, אַתְקִין רְזָא דְמַהְיָנוֹתָא, וְאַפְרִישׁ חַוְלָקִיהָ וְעַדְבִּיהָ, מִיחוּלָקָא וְעַדְבָא דְשָׁאָר עַמִּין. וְעַל דָא בְּתִיב, (דברים י) וְאַתָּם הַדְּבָקִים בַיְיָ אֱלֹהֵיכֶם חַיִים כָּלָכֶם הַיּוֹם.

רְבִי אָבָא אָמֵר, זְבָאתָה חַוְלָקָהוֹן דִיְשְׁרָאֵל, דְאַינְנוּ עַלְאַיִן עַל עַמִּין עוֹבֵדִי עֲבוֹדָת כּוֹכְבִים וּמִזְלֹות, בְגִין דְדִרְגָא דְלְהָוָן לְעַילָא, וְדִרְגָא דְעַמִּין עוֹבֵדִי עֲבוֹדָת כּוֹכְבִים וּמִזְלֹות לְתַתָּא, אַלְיאַן בְּסַטְרָא דְקָדוֹשָׁה, וְאַלְיאַן בְּסַטְרָא דְמִסְאָבָא, אַלְיאַן לִימִינָא, וְאַלְיאַן לִשְׁמָאָלָא.

כִּיּוֹן דְאַתְחַרְבָ בַיְיָ מִקְדָשָׁא, מַה בְּתִיב, (אי'ב) הַשִּׁבְעָה יְמִינָנוּ מִפְנֵי אֹוִיב, וּבְגִין כְךָ בְּתִיב, (תהלים ס) הַוְשִׁיעָה יְמִינָךְ וּעֲנָנִי. וּשְׁמָאָלָא אַתְגָּבָר וּמִסְאָבָא אַתְתַּקְהָ, עַד דִיְבָנִי קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא בַיְיָ מִקְדָשָׁא, וַיִּתְקִין עַלְמָא עַל תְקוּנוֹי, וַיַּהַדְרוּן מְלִיה פְדָקָא יְאוֹת וַיַּתְעַבֵּר סַטְרָא מִסְאָבָא מִן עַלְמָא. וְהִא אַתְמָר, דְכִתְיבָן (זכריה ג) וְאַת רְוִית הַטְמָאָה אַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ וְגֹו, (דף קס"ד ע"א) וּכִתְיבָן (ישעיה כה) בְלֹעַ הַמֹּות לְגַצְחָה וְגֹו.

וַיִּשְׁתָּאֹר קֹדֶשׁ אֶבְרִיךְ הָוָא בְּלַחֲודָוִי, כַּמָּה דְכַתִּיב,
 (ישעה ב) **וְהַאֲלִילִים כְּלִיל יְחַלֵּף, וְכַתִּיב,** (שם)
וְגַשְׁגָב יְיַי לְבָדָו בַּיּוֹם הַהָוָא. הָוָא בְּלַחֲודָוִי, כַּמָּה דְכַתִּיב,
 (דברים לט) **וְאַיִן עַמוֹ אֶל נְכָר, בְּגַיְן הַיְשַׁתְּצִי חִילָא מְסָבָא**
מְעַלְמָא, וְלֹא יִשְׁתָּאֹר לְעַילָא וְתַתָּא. אֶלָא קֹדֶשׁ אֶבְרִיךְ
הָוָא בְּלַחֲודָוִי, וַיִּשְׂרָאֵל לְפּוֹלְחָנִיה, עַם קְדִישׁ, וַיִּתְקַרְרֵי
קְדִישׁ, דְכַתִּיב, (ישעה ד) **וְהִיא הַפְשָׁאָר בָּצְיוֹן וְהַבּוֹתֶר**
בִּירוּשָׁלָם קָדוֹשׁ יָאמֵר לוֹ כָל הַבְּתוּב לְחַיִם בִּירוּשָׁלָם.
וְכַדֵּין יְהָא מִלְפָא יְחִידָא, לְעַילָא וְתַתָּא, וְעַמָּא יְחִידָה
לְפּוֹלְחָנִיה, כַּמָּה דְכַתִּיב, (דברי הימים א יז) **וּמַי בְּעַמְךָ יִשְׂרָאֵל**
גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ.

רַבִּי יְצָחָק וּרַבִּי יִיָּסָא, הָוָא אֶזְלִי בְּאֶרְחָא, אָמֵר רַבִּי
יִיָּסָא, הָא שְׁכִינַתָּא לְגַבֵּן נִתְעַסֵּק בְּמַלִּי דָאָרִיִּיתָא,
דְכָל מַאן דְעַסֵּיק בְּמַלִּי דָאָרִיִּתָּא וַיִּשְׁתַּדֵּל בָּה, זָכִי
לְאַמְשָׁכָא לִיה בְּהַדִּיה.

פָתָח רַבִּי יְצָחָק וּאָמֵר, (תהלים יד) **חֵי יְיָ וּבָרוּךְ צָנוּרִי וִירּוּם**
אֱלֹהִי יִשְׁעָיִ, הָאֵי קָרָא אֵיהֶן רֹזքוֹא. חֵי יְיָ, וּכְיַי לֹא
יַדְעַנָּא דָקֹדֶשׁ אֶבְרִיךְ הָוָא אַקְרֵי חֵי, אֶלָא אַפְּיָלוּ צְדִיקָן,
אֵיהֶן אַקְרֵי חֵי, דְהָא חֵי, צְדִיק אֵיהֶן לְעַילָא וְצְדִיק אֵיהֶן
לְתַתָּא. לְעַילָא קֹדֶשׁ אֶבְרִיךְ הָוָא אַקְרֵי חֵי. לְתַתָּא צְדִיק
אַקְרֵי חֵי, דְכַתִּיב, (שמואל ב כט) **וּבְנֵיהֶה בֵּן יְהוּיָדָע בֵּן אִישׁ**

ח' אָמְאִי אֲקָרֵי חַי בְּגַיִן דָּאִיהוּ צָדִיק, דָּהָא צָדִיק חַי
אֲקָרֵי, חַי הַעוֹלָםִים. וּבָרוּךְ צָוְרֵי, כֹּלָא חַד, חַי וּבָרוּךְ,
דָּלָא מַתְפֵרְשֵׁי מַהְדָּדִי, דְּכָד מַתְחָבְרֵין כְּחַדָּא. אֲקָרֵי (שיר
השירים ד) בָּאָר מִים חַיִים. הָא גְּבִיעַ לְגַו, וְדָא אַתְמָלִיָּא
מְנִינָה.

וַיַּרְוּם אֱלֹהִי יְשֻׁעַי, דָא עַלְמָא עַלְאָה, דָאִיהוּ רַם וּבָשָׂא,
רַם עַל כָּלָא. דָהָא מִגְנִיהָ נְפִיק פָּלָא, (מקורה דלא פסיק)
וְכָל גְּבִיעַו דְּגְבִיעַ, לְאַתְמָלִיָּא בִּירָא כְּדָקָא יָאוֹת. וּמַתְמַן
אַתְבָּרָא, לְאַנְהָרָא לְכָל אַיְנוֹן דְּלַתְתָּא, וּכְד (האי)
אַתְמָלִיָּא, כָּלָא כְּדָקָא יָאוֹת, כְּדַיְן וַיַּרְוּם אֱלֹהִי יְשֻׁעַי.
פָּתָח רַבִּי יִיְסָא וְאָמָר, (איוב לו) לֹא יִגְרַע מִצְדִּיק עַיְנָיו
וְאַת מַלְכִים לְכֹסָא וַיְשִׁיבָם לְנַצָּח וַיִּגְבַּהוּ, תָּא חַזִּי,
כִּד חַיְבִיא לֹא שָׁלְטִין בְּעַלְמָא וְאַתְאַבִּידָו מִגְנִיהָ, (בעולם)
(בעולם) כְּדַיְן צָדִיק אִיהוּ שָׁלִיט בְּעַלְמָא, הָדָא הוּא דְכַתִּיב,
(שם) לֹא יְחִי רְשָׁע וּמִשְׁפָט עֲנוּבִים יִתְנַזֵּן. מַה בְּתִיב בְּתִירִיה,
לֹא יִגְרַע מִצְדִּיק עַיְנָיו, מַהוּ עַיְנָיו, כִּמָּה דָאָת אָמָר (תהלים
ה) עַיְנָי ייְ אל צָדִיקִים.

וְאַת מַלְכִים לְכֹסָא, אַלְיָן אַיְנוֹן מַלְכִין שָׁלְטִין,
דָאַתְאַחַדָן לְכֹסָא. וַיְשִׁיבָם לְנַצָּח, דָאַתְקִיִימָו
בְּפֶרְסִיָּא, בְּקִיּוֹמָא שְׁלִימָם. וַיִּגְבַּהוּ, אָמְאִי וַיִּגְבַּהוּ,
לְשָׁלְטָה בְּעַלְמָא, וַיִּתְקִיִּים כְּרֶסֶסִיָּא עַל סְמֻכוֹתָי. דָבָר

אחר ויגבהו, דנטלי פרסייא, וזקפני לה לעילא,
לאתא חדא באתריה בדקא יאות, וכדין כלא יהודא
חדא.

עד דהו אולי, חמו חד בר נש, דהוה ATI וחד ינוקא
עמיה, רכיב על בתפיה. אמר רבי יצחק, ודאי הא
בר נש יודאי איה, ובגין לזופאה לבני נשא קא ATI.
אמר רבי ייסא, נזפה אונן בקדמיתה בית.

כד מטא לגביהו, אמר רבי ייסא און קיסטה דטרימה
(ס"א קיסטה דעמריא) בקירטוי דאורחא, אמר בגין דיזכון
(ד"א לא"ג ב') בני נשא, דהא תרין בנין אית לי, ואתא טורנא
למתא, ואשتبוי. והאידנא איזלנא, בגין דיזכון בהו בני
נשא. זכו בחדיה, ויהבו לייה לימייל.

אדחבי פתח ההוא יודאי ואמר, (במדבר כח) את קרבני
לחמי לאשי וגוי. קרבנא דקידשא בריך הוא
בכל يومא, בגין למיזן עלמא ולמייב ספוקא לעילא
ותתא. דהא באתערותא דלחתטא, אתעד לעילא. ובדא
מסתפקין כל חד וחד בדקא יאות.

את קרבני לחמי, הדא הוא דכתיב, (שיר השירים ה) אכלתי
עיר עם דבש שתיתי ייני עם חלב. לאשי, הדא
הוא דכתיב, (שיר השירים ה) אכלו רעים וגוי, ומה קידשא
בריך הוא פקיד לאתעד מזונא לעילא (לחתטא) בגין

לֹא תַעֲרֵא מִזְוְגָא (לעילא) לְתַתָּא מִהְהֹא מִזְוְגָא. מִאן דִיהַב
מִזְוְגָא לְקִימָא נְפִשָּׁא, עַל אַחַת כֶּמֶה וּכֶמֶה דְקוֹדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא בְּרִיךְ לֵיה, וַיַּתַּעַר לֵיה מִזְוְגָא דְלֻעִילָא,
וַיַּתְבִּרְךְ עַלְמָא בְגִינִיה.

אמֶר רַבִי יִצְחָק, וְדֹאי רָזָא דָא פְּדָקָא חֹזִי, וְשִׁפְיר
קְאָמֶר. אָמֶר רַבִי יִיסָא, וְדֹאי עַל דָא אָמְרוּ, דְלֹא
יַזְלֵל בָר נְשָׁה, לְשׁוּם בָר נְשָׁה אַחֲרָא בְעַלְמָא, בְתִרְיִ גִוְונִי
זִכְיָנָא לְהָאִי בָר נְשָׁה.

פָתָח וְאָמֶר, הָאִי קָרְא אָמֶר (דף קסיד ע"ב) רַבִי אַל עֹז (במדבר סח)
אֶת קְרַבְנִי לְחַמִי לְאַשִׁי, אֶת קְרַבְנִי, רָזָא דְכִנְסָת
יִשְׂרָאֵל. דְכִתְיבָ אֶת, אֶת דִיְקָא. קְרַבְנִי, דָא אִיהוּ
קְרַבְנָא, וְקְשִׁירָא לְאַתְקָשָׁא. לְחַמִי, דָא מִזְוְגָא דְאָתִי
מְלֻעִילָא, בְאַתְעָרָותָא דְלַתְתָּא. לְאַשִׁי, לְאַתְפָלָא שָׁאָר
חִילִין אַחֲרָנִין דְאַצְטְרִיכָו לְאַתְזָנָא, כָל חַד וְחַד פְּדָקָא חֹזִי
לֵיה. רִיחַ נִיחָחֵי, דָא רַעֲוָתָא וְקְשִׁירָא, דְאַתְאָחָדָא כָלָא
ברָזָא דְעַלְמָא עַלְאה.

תְשִׁמְרוּ לְהַקְרִיב לֵי בָמוּעָדוֹ, מִאן מוּעָדוֹ, בָזְמָן דְאַתְעָר
אַבְרָהָם לְמַעַבְדָ רַעֲוִתָה, דְכִתְיבָ, (בראשית כב)
וַיַּשְׁבַּם אַבְרָהָם בְבָקָר. וּבָזְמָנָא דְאַתְעָקָד יִצְחָק עַל גַבִי
מִדְבָּחָא, דְהַהְיָא שְׁעַתָּא, בֵין הָעֲרָבִים תֹוֹה. וְאָמֶר רַבִי
(ח'ייא) יִסָא, אֵי הַכִּי, הָאִי דְכִתְיבָ בָמוּעָדוֹ, בָמוּעָדים מְבָעִי

לייה. אמר ליה, היה שעתה, אתפליל איש במי ומיא באשא, ובגין כה כתיב במוועדו.

תא חזי, בכל קרבגין לא כתיב כמה דכתיב הכא, תשמרו להקריב לי. תשמרו, רוא דשמור, האיה צריכא לקרבא לגבי עילא, דכתיב תשמרו להקריב לי במועד. ביוםינא ישמאלא, כמה דאתמר באברהם ויצחק, וכלא ברוא עלאה.

אמר רבי ייסא אלמלא לא אתינה הכא, אלא למשמע מלין אילין, די. זכאין איגנון ישראל, בעלמא דין ובעלמא דין. על דא כתיב, (ישעה ס) יעטם כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ נצר מטעי מעשה ידי להתפאר.

(בראשית לא) ולבן הלה לגוז את צאנו וגוי. אמר רבי יוסי מאן תרפים, אלא עובודה זרה הוא, ואמאי אקרי טרפים, לגבי היה, כמה דתבנין במקום התורה. ומגלון עובודה זרה הוא, דכתיב, (שם) למה גנבת את אלה. וכתייב, (שם) עם אשר תמצא את אלהיך וגוי. ולבן חרשן דכל חרשין דעתמא היה, ובهائي היה ידע בכל מאן דבעי למגdu.

אמר רבי חייא, בקסם אתעבד. רבי יוסי אומר, בנהש. אמר רבי יהודה, לא אתעבדו אלא בשעתך ידיין. ואמאי אקרי טרפים. בגין דבטשי הא'

שְׁעִתָּא, וְהֵא שְׁעִתָּא אַרְפִּי יְדָא, כַּמָּה דָאָת אָמֵר, (שםו אל ב ס) **רַב עַתָּה הַרְפִּי יְדָה.**

אוֹמֶנֶא **כַּד עֲבִיד לֵיה,** **הַהוּא דִּידֻע רְגַעַי וְשְׁעִתִּי קָאִים עַלְיָה,** **וְאָמֵר, הַשְּׁתָּא אַרְפִּי, וְהַשְּׁתָּא עֲבִיד.** **וְלֹא תְשַׁבַּח עֲבִידָתָא דְאַצְטְּרִיךְ דִּירְפּוֹן מִינָה אַלְאָהָי.** **וְאֵינוֹ מַלְיל תְּדִיר,** **וְיַהְיֵב עִיטִין בִּישִׁין לְאַבָּאָשָׁא לְנַפְשֵׁיה דָבָר נְשָׁ.**

וְרַחֵל דְּחִילַת, בְּגַין דִּיחַב עִיטָה לְאַבָּאָשָׁא לֵיה לִיעַקְבּ, וּבְגַין בְּזִוְנָא דְעֲבוֹדָה זָרָה, שְׁוֵי לוֹן תְּחוֹתָה, עד דְלָא יְכַל לְמַלְלָא. דָהָא כַּד אֵיתָו מַתְתָּקוֹן לְמַלְלָא, מִכְבָּדִין וּמִרְבִּיצִין קְמִיה, וְהַשְּׁתָּא מַה בְּתִיב, (בראשית לא) וְתַשְּׁבַ עַלְיָהֶם. דָכְרַן וּנוֹקְבָא הוּא, וּפּוֹלְחַנְיוֹן סְגִיאָנוֹן קָא עֲבָדִין עד לֹא מַמְלָלוֹן. וּבְגַינִי כַּד אַתְעַכְבַ לְבָנו תְּלַת יוֹמִין, דְלָא יְדַע דְעַרְקַע יְעַקְבּ, דְכַתִּיב, (שם) וַיָּגַד לְלַבָּנו בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי בָרָח יְעַקְבּ.

וְאָמֵר רַבִּי יְהוֹדָה, זָמִין גְּרָמִיה בְּתְרִין מְלִין, אָזְדְרוֹז בְּכָל חַרְשִׁין דְתֹהַה לֵיה וְאָזְדְרוֹן בְּזִוְנִין, בְּגַין לְאַזְבְּדָא לֵיה מִן עַלְמָא, דְכַתִּיב (דברים כו) אֲרָמִי אָבֵד אָבֵי. כִּיּוֹן דְחַמָּא קַיְדַשָּׁא בְּרִיךְ הוּא, דְבָעָא לְאַזְבְּדָא לִיעַקְבּ. מַה בְּתִיב, (בראשית לא) הַשְּׁמֵר לְךָ פָּנָן תְּדַבֵּר עִם יְעַקְבּ מְטוּבָע עד רָע. וְהֵיִינוּ דְכַתִּיב, (שם) יִש לְאַל יְדִי לְעַשּׂות עַמְּכֶם רָע. בְּמַה אַתְרַחִיז, בְּחַרְשִׁין דָהָו בִּידֵיה.

תֵּא חֹזֵי, לְבִנֵו אָזֹל בַּיּוֹמָא חד, אֲרָח שְׁבֻעָה יָמִים דָאָזֹל. יַעֲקֹב, בְּגַין לְאַעֲקָרָא לֵיהֶן עַלְמָא. חד, עַל דָאָזֹל. וְחַד, עַל אִינּוֹן תְּרִפּוּפִים. וְאַף עַל גַב דַרְחָל אֵיתָה עַבְדָת לְאַעֲקָרָא לֵיהֶן לְאַבּוֹתָה מִבְּתָר עֲבוֹדָה זָרָה, אַתְעַנְשָׂת. דָלָא רְבִיאת לֵיהֶן לְבָנִיםָן, וְלֹא קִיּוֹמָא בְּהַדִּיחָה שְׁעַטָּא חדָא, בְּגַין צָעֵרָא דְאַבּוֹתָה, אַף עַל גַב דְאַתְפּוּוֹנָת לְטוּב.

רְبִי יִצְחָק אמר, פֶל הַהִיא תְוַכְּחָתָא דְתֹווֹה לֵיהֶן לְיַעֲקֹב בְּלַבָּן. אַהֲדָר לֵיהֶן לְלַבָּן, לְאוֹדָה לֵיהֶן לְקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הָוּא, דְכַתִּיב (בראשית לא) רֵאָה אֱלֹהִים עַד בֵּין יָמָיו וּבֵין יָמָיו. **תֵא חֹזֵי,** כְתִיב, (בראשית לא) אֱלֹהִי אֶבְרָהָם וְאֱלֹהִי נָחָר יִשְׁפְטו בְּגִינִינוֹ, אַהֲדָר הָוּא רְשָׁע לְתַקְלִיהָ, כִּיּוֹן דָאָמֵר אֱלֹהִי אֶבְרָהָם, אַהֲדָר וְאָמֵר וְאֱלֹהִי נָחָר.

(דף קסעה נ"א) (בראשית לא) **וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפַחַד אָבִיו יִצְחָק,** מא' טֻעַמָא בְּפַחַד יִצְחָק, וְלֹא בְּאֱלֹהִי אֶבְרָהָם. אֶלָא, דָלָא בְעֵא לְאַטְרָחָא לִימִינָא בְּגִינִיהָ דְלַבָּן. וְלֹא עוֹד, אֶלָא דָלָא לְבָعֵי לֵיהֶן לְאִגְיָשׁ, אַף עַל גַב דָאָמֵר בְּקוֹשְׁטָא, לְאוֹמָה בְּאַתְרָעָה דְכָלָא.

אָמֵר רְבִי יוֹסִי, וְדֹאי לְקִיּוֹמָא (ס"א לְאוֹמָה) פְּדָקָא יְאֹותָ, אָוּמֵי יַעֲקֹב כֶה, וְהַכִּי אַתְחֹזֵי, וַיַּעֲקֹב אַשְׁגָח בְּמַלְהָ, אָמֵר, הָא אֵיתָהוּ אָמֵר אֱלֹהִי אֶבְרָהָם, וְשָׁבָק לְאָבָא, אָנָא אַשְׁלִים כֶלָא, מִיד וַיִּשְׁבַּע יַעֲקֹב בְּפַחַד אָבִיו יִצְחָק. דָבָר אַחֲר, לְאַתְפְלָלָא בְּדִינָא, לְמַיְקָם עַלְיהֶן דְלַבָּן.

השלמה מההשומות (בין סימן נא – נב)

רעיון מהימנה פתח רבי שמעון השיר לדף קס"ה ע"א אצל יעקב הילך תמצא בחלק ג' דף רכ"ה ע"ב (עד כאן מההשומות)

סתרי תורה

(בראשית לט) **ויעקב הילך לדרך**
ויפגע בו מלאכי אלhim.
מתניתין, תוקפי דהורמני,
זקיפין מלעילה, וشنנא
דחרבא דמלחתא ממנה על כל
(ס"א בקהה) חילין ומשירין.

ההוא חרבא מלחתא היא
חרבא סומקא. דכתיב, (ישעה
 ל) חרב לוי מלאה דם. **ההוא**
חרבא דתלייא בית הפוכא,
איןון דמהפכى לכמה גוונין.
הוא נשין, הוא גוברין,
בסטרין סגיאין, מתרשין
גוונין אחרניין לכמה דרגין.

מסטרא דאלנא דתאי, נפקי
 איןון. **דמתיחדי ביהודה**
בקשורא. קדישין אלין,
אשרתאנו תDIR מTEL השמים,
שםיה דאלקים, אתחקון בהו.
 (ס"א וועל דא אמר משמעי הארץ
 ואתתקון) **בארבעה סטרין**

(בראשית לט) **ויעקב הילך לדרך**
ויפגע בו מלאכי אלhim.
אלhim. רבי אבא פתח
 ואמר, (בראשית ה) זכר ונקבה
בראם וגוי, כמה אית לו
לאסתכלא במלוי דאריתא.
ווי לון לאינון אטימי לבא
וסתימיין עייגין, הָא
אוריתא קראי קמייהו, (משל)
 לכו לחמי בלחמי ישתו
בין מסכתה. (שם) מי פתי
יסור הגה חסר לב אמרה לו,
וילית מאן דישגח.
תא תזוי, האי קרא, אית
ביה רזין עלאין, איהו
 לגו, ואיהו לבך. זכר ונקבה
בראם, אשתמע להאי
גונא, ואשתמע להאי
גונא. ואשתמע דשמעא

דעתם, את עבידון סמכין דפרסייא. כלחו מרגליתין, שייפין וסמכין, לא מתפרשין לעלמא. מגו דא שמא, אינון קשורין דיעקב, דבריר לחולקיה. ומתקשרו בשמא דא, כלחו נפקו (בערב) (ביעקב). ויעקב כה נפק למיזל לארכיה, לאربع טרין אקיפו לייה, לאربع זורין דעתם נטרו לייה, בשעתא קלה אתרגייש מאילנא (ס"א מאתר) לעילא, למיטר אילנא דלחתטא, וכדיין (בראשית לו) ויאמר יעקב כאשר ראם מהנה אלhim זה. כדין (בראשית לו) ויקרא שם המקום ההוא מהנים. (נדפס דף קנ"ח ע"ב ושם

(מפרש)

אמר רבי יהודה, תא חוו, שלמותיתה דיעקב, שלא בעי (בעא) למיזל אלא בראשותיה דלבון, ואי תימא, זמנה אחרא אמראי לא. אלא בגין דוחיל

וסיהרא בחבורה חדא איבונ, דכתיב בראם. כמה דאת אמר, (חבקוק ג) שמש ירח עמד זבוללה. ואשתמע, דאדם וחיה חדא אטבריאן, בזוגא חד. ובין דاشתכח בזוגא חד, מיד ויברך אתם. דלית ברכתא שריא, אלא באתר דاشתכחו דבר ונוקבא.

תא חוו, כה נפק יעקב למימה לחרון, בלחו דוי הוה, שלא אינסיב. מה כתיב, (בראשית כה) ויפגע במקום וגו, ולא אתיבו לייה אלא בחלמא, השטא דאנסיב והוה אתי בכלחו שבטיין. בביבול משריין עלאין, פגעין ביה, ואתחפנו ליה. דכתיב ויפגע בו, אינון אהדרו

יעקב דלא ישבוק ליה,
וישתלימו תריסר שבטים
בארע אחרא. וועל דא כיון,
דחמא דמطا שעטא דבנימן,
ברחה. כמה דאת אמר, בראשית
לא) ויברכ הוא וכל אשר לו.
דכיוון דאתיליד בנימן,
אתקשר שכנותא בכלחו
שבטין, ונטל ביתא בהו.
ויעקב היה ידע ברוחא
דҳכמתא, דcad ישתלימו
תריסר שבטין, דשכינטא
מתקשר בהו, ורחל פמות,
ואיהי נטלא ביתא.

וთא חזי, כי אוילפננא, עלמא
תפתה, אתחזי ליה ליעקב,
כמה דאתחזי ליה למשה,
אלא דלא יכולת, עד דהוו
י"ב שבטין בביתא,
לאתקשרא בהו. וכדין,
אתڌתית רחל, ונטלה איהי
ביתא בכלחו שבטין, והות
עקרא דביתא. וכדין (תחים קי) מושבי עקרת הבית. אמר

למגע ביה. בקדמיתא
אייהו ויפגע במקום, השטא
אינון ויפגעו בו.

בגין דבגיניה
שבטין,
אתשקיין אינון ממיא דימא
רבא. ולא עוד, אלא
בקדמיתא בלילה בחולמא.
השṭṭא בHIGH דעינא,
וביממא. הדא הוא דכתיב,
(בראשית ל) ויאמר יעקב
כאשר ראם מתחנה אלhim זה
וגו'.

במה (דף קסעה ע"ב) **אשתמודע**
לוֹן, אֵלָא חִמָּא,
דְּאִינוּן הָוֶה, אִינוּן דְּחִמָּא
בְּחִלְמָא, בְּגִינִי פֶּה קָרָא לוֹן
מְחֻנִּים, מְשֻׁרִין דְּאַתְּחֹזֹ
לְעִילָּא, וְמְשֻׁרִין דְּאַתְּחֹזֹ
לְתַתָּא. אַמָּא אַתְּגַלְיָאו
לְמַפְגָע לִיה. אֵלָא שְׂכִינַתָּא

יעקב, הא מטה זמנא דישתלימו ייב שבטיין, וודאי עלמא דלעילא יהות ליה לבייתא, ואתקשרא (נ"א עלמא דלעילא יהות ליה בבייתה, ואתקשרא) בהג, ומסכנתא דא אתחזיא קמיה. אי תימות הכא, לא אפוק מפאן לעלמיין. ולא עוד, אלא בארעא דא, לא אתחזיא עד לא ישתלימו שבטיין.

לאשלמא ביתא. בגין כה, (בראשית לו) ויהי כאשר ירצה רחל את יוסף, עד לא ישתלימו שבטיין.

שמע רבי שמעון, אמר, וודאי כל מלוי דרבי יהודה שפיר, ודא סליק על כלא. ואי תימא, אמאי לא אויל ליה לארכיה מיד. אלא, כל זמנא דרחל לא מתעبرا מבניימן, אתחעכט תפנו. כיון דמטה זמנא דבניימן, ערק, ולא בעא רשותא. בגין דלא יתעכט תפנו, ואתחבר יעקב בכלחו שבטיין, באתר דאצטריך. (ע" פרשת ויצא)

פרק ה' וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב

וישלח יעקב מלאכימים וגוי. רבי יהודה פתח (תהלים צ) כי מלאכיו צוה לך לשمرך בכל דרכיך, הא קרא איקמו חביריא, דהא בשעתא דבר נש אתי לעלמא, מיד אונדמן בתהיה יציר הרע דאייהו מקטרג ליה לבר נש תדריך כמה דאת אמר, (בראשית ד) לפתח חטא רוביין. מי חטא רוביין, דא יציר הרע.